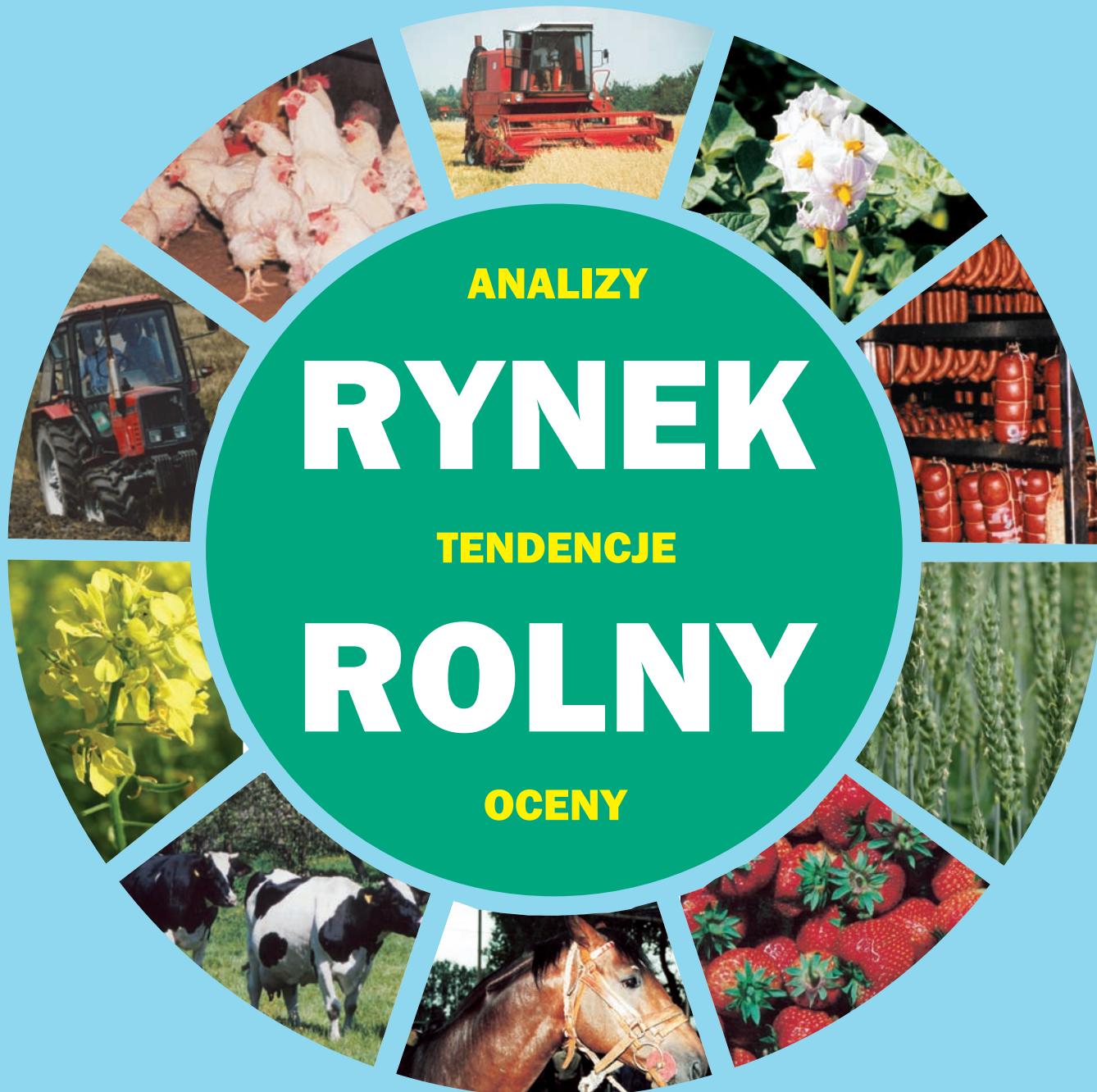




BIULETYN MIESIĘCZNY

NR 9 (271)

ISSN 0867-8545



**ANALIZY**

**RYNEK**

**TENDENCJE**

**ROLNY**

**OCENY**

WRZESIEŃ 2013

ANALIZY \* TENDENCJE \* OCENY

# RYNEK ROLNY



INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA  
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ  
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY



KONKURENCYJNOŚĆ POLSKIEJ GOSPODARKI  
ŻYWNOŚCIOWEJ W WARUNKACH GLOBALIZACJI  
I INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

WRZESIEŃ 2013

## Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Jadwiga Seremak-Bulge	3
2. Rynek zbóż	Marcin Krzemiński	5
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
	Magdalea Bodył	
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	21
6. Rynek warzyw	Grażyna Stępka	25
	Tomasz Smoleński	
7. Rynek owoców	Bożena Nosecka	34
	Irena Strojewska	
8. Rynek mleka	Jadwiga Seremak-Bulge	43
	Teresa Zdziarska	
9. Rynek wołowiny	Danuta Rycombel	48
10. Rynek wieprzowiny	Jan Małkowski	51
	Danuta Zawadzka	
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Grzegorz Dybowski	55
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	61
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	65
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	71
	Paweł Wyrzykowski	
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Aldon Zalewski	77
	Arkadiusz Zalewski	

### RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny),  
Lucyna Mieszkowska (sekretarz redakcji), Jan Małkowski, Stanisław Mańko, Bożena Nosecka,  
Prenumerata: Barbara Walkiewicz - tel.: 22 50 54 685

### Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy  
ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa  
tel.: 22 505 46 66, faks: 22 827 19 60  
Druk: EXPOL Włocławek  
Nakład: 267 egz.

**Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – [www.ierigz.waw.pl](http://www.ierigz.waw.pl)**

***Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.***

***Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.***

1. W sierpniu poprawiły się rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej. Wyrównany wskaźnik koniunktury rolniczej wzrósł o 0,6 pkt. proc. do 100,8 punktu i był nie tylko o 0,5 pkt. proc. wyższy niż przed rokiem, ale również osiągnął najwyższy poziom w ostatnich 6 miesiącach. Na ten znaczący wzrost wpłynęła zarówno poprawa wyrównanego wskaźnika nożyc cen, jak i wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu. Wyrównany wskaźnik nożyc cen wzrósł w sierpniu o 0,5 pkt. proc. pod wpływem podniesienia wyrównanego wskaźnika zmian cen skupu o 0,6 pkt. proc., któremu towarzyszyła stabilizacja wskaźnika zmian cen detalicznych środków produkcji na poziomie 100,1 punktu. O wzroście wyrównanego wskaźnika zmian cen skupu do 101 punktu zdecydowały przede wszystkim podwyżki cen skupu żywca wieprzowego i drobiu, a także mleka jakie nastąpiły w czerwcu i w lipcu. Podwyżki cen większości produktów zwierzęcych zniwelowały skutki obniżek cen zbóż oraz bydła, jakie miały miejsce w tych miesiącach. Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu podniósł się w sierpniu o 0,5 pkt. proc. przede wszystkim pod wpływem sezonowego wzrostu indeksu produkcji przemysłu spożywczego, który wzrósł o 0,7 pkt. proc. do 101,8 punktu. Był on wprawdzie najwyższy w ostatnich 4 miesiącach, ale jednak niższy o 0,3 pkt. proc. niż przed rokiem. Dodatni wpływ na ten indeks wywarły także czerwcowe i lipcowe obniżki cen detalicznych żywności oraz wyraźne ożywienie obrotów artykułami rolno-żywnościowymi z zagranicą jakie nastąpiło w czerwcu, zwłaszcza po stronie eksportu. Zmiany cen skupu oraz środków produkcji jakie dokonały się w pierwszych siedmiu miesiącach 2013 r. (w porównaniu z grudniem 2012 r.) były korzystne dla rolnictwa, a skumulowany wskaźnik nożyc cen w tym okresie wyniósł 103,5 wobec 95,5 punktu w analogicznym okresie roku poprzedniego.

W najbliższym czasie należy oczekiwać pogorszenia rynkowych uwarunkowań produkcji rolniczej pod wpływem sezonowych obniżek cen skupu przede wszystkim zbóż, które w roku bieżącym będą głębsze niż w poprzednich dwóch latach.

2. Polski rynek zbóż mimo nieco słabszych zbiorów będzie w sezonie 2013/14 pod presją podaży w wyniku mniejszego popytu krajowego i zmniejszonego eksportu. Możliwości eksportowe osłabiać będą wyższe niż przed rokiem zbiory zbóż praktycznie we wszystkich liczących się regionach produkcyjnych świata, co skutkuje znaczącym spadkiem cen zbóż na rynkach międzyna-

rodowych i obniżeniem konkurencyjności polskiego ziarna. Dla polskiego rynku szczególnie istotne jest wysoka podaż eksportowa i niskie ceny zbóż w Rosji na Ukrainie oraz w basenie Morza Północnego. Spadek popytu krajowego jest rezultatem przede wszystkim głębokiej redukcji pogłowia świń, pod wpływem utrzymujących się od kilku lat wysokich cen zbóż obniżających opłacalność produkcji.

3. Wyrazny spadek cen zbóż i pasz znacząco poprawi opłacalność chowu zwierząt ziarnożernych, w tym przede wszystkim trzody chlewnej i drobiu. Może to skutkować odwróceniem tendencji spadkowych i wzrostem pogłowia trzody chlewnej oraz dalszym rozwojem produkcji drobiarskiej. Wzrostu podaży żywca wieprzowego możemy jednak oczekiwać nie szybciej niż w drugim półroczu 2014 r.

4. Redukcja pogłowia krów w drugiej połowie 2012 r. i w pierwszym półroczu 2013 r., wywołana w dużej mierze obawami przed znaczącym przekroczeniem kwot mlecznych i koniecznością zapłacenia kar za mleko sprawia, że wzrost produkcji mleka nie nadąży za rosnącym popytem przede wszystkim eksportowym, ale również powoli zwiększającym się spożyciem krajowym. Wysoka opłacalność eksportu sprawia, że rośnie konkurencja o surowiec, a ceny mleka przerzutowego w obrocie między mleczarniami wzrosły o około 40%. Skutkiem są znaczące podwyżki cen skupu mleka, które rosną znacznie szybciej niż ceny zbytu i ceny detaliczne przetworów mlecznych. Poprawa opłacalności chowu bydła mlecznego skutkuje znaczącym wzrostem cen targowiskowych krów i jałowic, co wskazuje na rosnące zainteresowanie rolników produkcją mleka.

5. Sezonowy spadek cen detalicznych żywności w 2013 r. jest znacznie mniejszy niż w poprzednich latach. Decydują o tym nie tylko wysokie ceny warzyw, ale również relatywnie niska dynamika cen żywności w pierwszych miesiącach roku, wymuszona pogorszeniem sytuacji dochodowej polskich konsumentów. Pierwsze symptomy ożywienia popytu zapowiadają przyspieszenie dynamiki wzrostu cen w czwartym kwartale. Wzrost ten powinien być jednak mniejszy niż w roku ubiegłym.



**Jadwiga  
Seremak-Bulge**

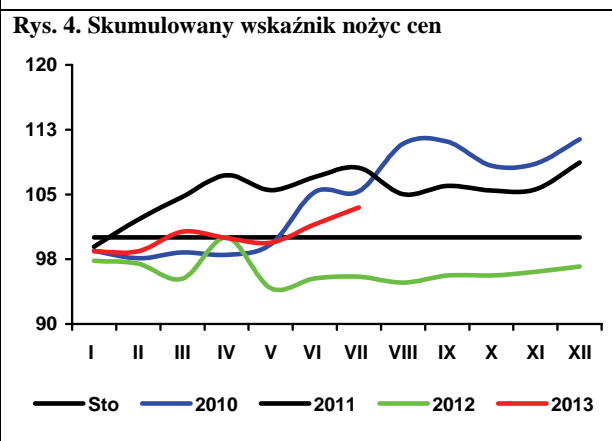
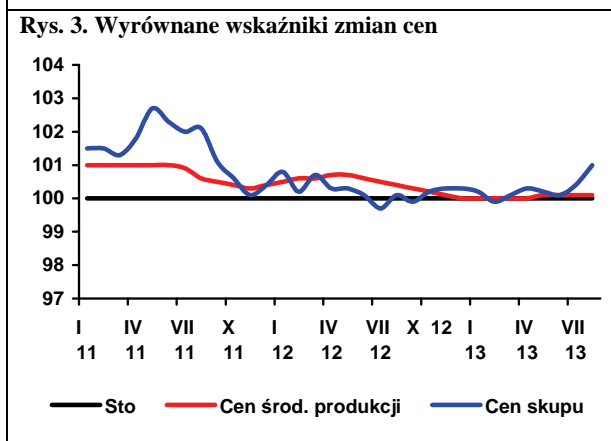
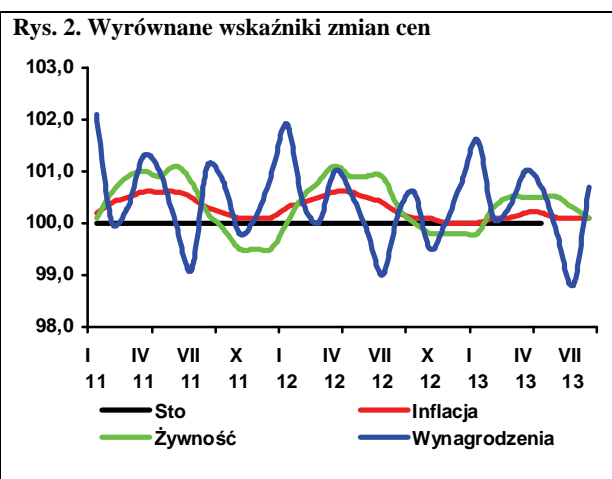
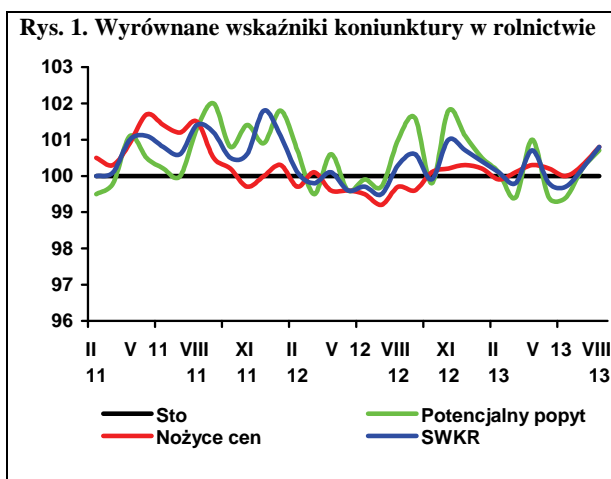
Tab. 1. Wskaźniki<sup>a</sup> obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

Wyszczególnienie	VIII 13	VII 13	VI 13	V 13	IV 13	III 12	VIII 12
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	100,8	100,2	99,7	99,8	100,7	99,8	100,3
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	100,7	100,2	99,4	99,4	101,0	99,4	101,0
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	100,8	100,3	100,0	100,2	100,3	100,1	99,7
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	101,0	100,4	100,1	100,2	100,3	100,1	99,4
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	100,1	100,1	100,1	100,1	100,0	100,0	100,4
Wyrównany indeks inflacji i zmian cen żywności	100,1	99,8	99,6	99,7	99,6	99,7	100,0
Wyrównany indeks zmian wynagrodzeń i cen żywności	100,6	98,5	99,3	100,2	100,5	99,8	100,0
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	101,8	101,1	99,8	98,6	101,5	98,3	102,1

<sup>101,5a</sup> średnie ruchome 6 – miesięczne

Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym , pszenica i żyto, ziemniaki, żywiec ogółem w tym żywiec wołowy, wieprzowy, i drób, oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.



W obecnym sezonie mamy po raz pierwszy od kilku lat do czynienia z wysoką produkcją zbóż we wszystkich liczących się regionach świata. Powoduje to duży spadek cen ziarna, które są już niższe niż przed rokiem i dwoma laty. Poprawia się napięta dotychczas sytuacja podaży-popytu na rynku zbóż. Według USDA w bieżącym sezonie na świecie zostanie zebrane 705 mln ton pszenicy (655 mln ton w poprzednim sezonie) i 957 mln ton kukurydzy (859 mln ton). Wzrosła również produkcja jęczmienia (z 129 do 140 mln ton) oraz owsa i żyta (łącznie z 35 do 38 mln ton). W krajach rozszerzonej UE produkcja będzie wyższa niż przed rokiem. Zebrane zostanie 141 mln ton pszenicy (133 mln ton przed rokiem) i 155 mln ton zbóż paszowych (145 mln ton). Wyraźnie wyższa niż w poprzednim sezonie jest produkcja pszenicy na Ukrainie oraz w Rosji, Kazachstanie i w Kanadzie. Zbiory kukurydzy wzrosną w USA, Chinach oraz w Serbii i na Ukrainie.

Według szacunków USDA w Polsce zbierze się 9,30 mln ton pszenicy (8,61 mln ton przed rokiem), co jest rezultatem wzrostu powierzchni i plonów. Spadek powierzchni i plonów spowoduje natomiast mniejsze zbiory kukurydzy (3,30 mln ton, wobec rekordowych 4,00 mln ton przed rokiem). Nieznacznie zmniejszą się również zbiory jęczmienia i owsa, a wzrosną żyta.

GUS szacuje, że w Polsce w bieżącym roku powierzchnia zasiewów zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi jest większa o ok. 10% niż w roku poprzednim i wynosi 7,75 mln ha. Na skutek dobrego przezimowania zwiększyła się powierzchnia zbóż ozimych (o jedną trzecią do 4,6 mln ha), a jarych zmalała (o 11% do 3,2 mln ha).

Straty zimowe i wiosenne zasiewów zbóż ozimych nie przekraczały 1%, wobec ok. 30% przed rokiem, a stan plantacji zbóż ozimych był znacznie lepszy niż przed rokiem. Stan zasiewów zbóż jarych był podobny bądź nieznacznie gorszy niż przed rokiem.

W zakończonym sezonie 2012/13 skupiono 6,8 mln ton zbóż podstawowych, tzn. o 5% więcej niż w sezonie 2011/12. Mniej skupiono tylko pszenicy. Skup żyta był prawie dwukrotnie większy niż przed rokiem, a jęczmienia o prawie 70%. Od października do maja skupiono prawie 2 mln ton kukurydzy, czyli więcej niż we wszystkich wcześniejszych sezonach, w tym rekordowym 2011/12. Jednak udział skupu w produkcji w Polsce (31%) jest znacznie mniejszy niż w innych krajach.

Polska po raz pierwszy od lat była w sezonie 2012/13 eksporterem netto ziarna zbóż. Z kraju wywieziono 3,8 mln ton ziarna, tzn. 2,5-krotnie więcej niż w sezonie 2011/12, w tym po 1,3 mln ton pszenicy i kukurydzy, a także ponad 400 tys. ton jęczmienia i prawie 600 tys. ton żyta. Większość eksportu zrealizowano w pierwszej części sezonu, kiedy różnice cenowe między Polską a innymi kra-

jami były większe. Import ziarna w tym czasie zmniejszył się do niespełna 800 tys. ton, podczas gdy w sezonie 2011/12 było to 1,90 mln ton. Sprowadzano głównie pszenicę i kukurydzę. Spośród produktów pierwotnego przetwórstwa zwiększył się eksport i import mąki i tzw. ziarna obrobionego inaczej, spadły natomiast obroty słodem. Niższe są obroty makaronem, a wyższe pieczywem i gotowymi paszami.

W pierwszym półroczu 2013 r., w porównaniu do okresu sprzed roku, wzrosły przemiany zbóż i produkcja mąki pszennej, a spadła produkcja mąki żytniej. Zmalała produkcja pieczywa i mieszanek paszowych dla zwierząt, przy większej produkcji makaronów.

Od początku obecnego sezonu w Europie i na świecie obserwuje się dynamiczny spadek cen. W Europie ceny zbóż paszowych spadły poniżej 180 EUR/t, a konsumpcyjnych poniżej 200 EUR/t. W kraju ceny zbóż spadły poniżej poziomu sprzed roku i dwóch lat. Ceny pszenicy paszowej i konsumpcyjnej w ostatnim tygodniu sierpnia spadły poniżej 700 zł/t i były o jedną czwartą niższe niż w sierpniu. Najdroższym zbożem jest obecnie kukurydza paszowa (nieco powyżej 800 zł/t). Ceny żyta wynoszą ok. 450, a jęczmienia 650 zł/t. Najtańszy jest owies (ok. 380 zł/t). Tempo spadku cen zbóż podstawowych powinno zostać zahamowane, natomiast w najbliższych tygodniach obniżą się wyraźnie ceny kukurydzy. W sierpniu, w porównaniu z końcem czerwca, najbardziej potaniały pszenżyto i owies paszowy (odpowiednio o 33 i 29%).

Ceny niektórych przetworów zbożowych nieznacznie obniżyły się, ale są nadal wyższe niż pod koniec 2012 r. Cena mąki w lipcu 2013 r. była o 6,7% wyższa niż przed rokiem, a kaszy jęczmiennej o 2,8%. Chleb mieszany w tym czasie nieznacznie potaniał. Inaczej zmieniają się ceny zbytu. W ostatnich dwóch miesiącach wyraźnie obniżyła się cena mąki, co może być zapowiedzią niewielkiego spadku cen pieczywa. Jak dotąd w pierwszym półroczu cena kaszy i chleba mieszanego wzrosła, a w przypadku pieczywa razowego nie było większych zmian cen.

W lipcu 2013 r. nieznacznie spadły wysokie ceny pasz, ale nadal były o ok. 6% wyższe niż przed rokiem, a w porównaniu z grudniem o 0,9% wyższe. W sezonie 2013/14 spodziewać się można znaczących spadków cen pasz przemysłowych.



**Marcin  
Krzemiński**

**Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)**

Okresy		Pszenica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies	Cena interwenc. według kursu NBP
		Skup				Targowiska				
2011	I-XII	819,9	742,4	677,2	753,8	955,1	787,9	880,9	762,8	X
2012	I-XII	893,4	742,3	728,5	819,1	946,5	808,5	881,8	745,6	X
2012	I-VI	850,6	818,4	808,2	822,2	926,6	825,0	888,1	759,1	X
2013	I-VI	978,1	734,6	.	.	1036,7	779,7	922,2	738,0	X
2012	IV	898,3	815,7	814,5	857,7	957,3	837,8	928,3	847,5	423,03
	V	933,4	828,1	855,4	838,1	971,7	848,5	916,2	861,4	434,46
	VI	906,9	850,5	829,4	835,8	966,8	834,8	918,0	857,8	X
	VII	908,3	779,8	806,1	842,7	947,3	797,7	882,0	826,5	X
	VIII	897,0	730,9	800,9	819,4	947,7	779,2	860,5	821,9	X
	IX	915,0	723,0	805,8	820,0	959,1	796,2	864,9	849,3	X
	X	925,1	726,4	819,9	827,0	963,4	798,4	865,7	861,5	X
	XI	970,7	726,7	825,6	830,3	980,3	791,6	881,3	859,0	418,96
	XII	1016,8	748,1	871,9	855,6	1000,5	789,3	898,9	870,1	414,74
2013	I	1025,0	764,6	875,3	885,2	1031,9	792,1	916,2	888,2	419,11
	II	1021,3	760,0	873,0	862,0	1037,9	787,0	922,6	900,3	422,81
	III	979,4	776,8	837,4	840,8	1032,4	782,6	914,7	877,1	421,26
	IV	972,5	740,1	844,5	809,6	1051,1	792,9	939,2	909,0	419,51
	V	955,0	684,6	838,4	804,4	1037,0	767,2	928,3	879,1	423,06
	VI	896,7	647,9	804,7	758,1	1030,3	756,5	912,4	871,6	X
	VII	806,2	531,2	638,4	668,0	1021,8	750,4	900,2	857,4	X
	VIII <sup>a</sup>	665,7	480,5	803,1	637,4	825,9	530,6	738,6	628,1	X

<sup>a</sup> dane MRiRW za trzeci tydzień miesiąca, ceny skupu dotyczą ziarna paszowego

Źródło: Dane GUS, MRiRW, szacunki własne

**Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)**

Okresy <sup>a</sup>	Pszenica	W tym paszowa	Żyto	Jęczmień	W tym paszowy	Pszenżyto	Zboża podstawowe	W tym paszowe	Kukurydza	
2011	I-XII	4799,9	2162,0	468,1	654,4	352,0	434,3	6429,8	3111,3	1403,8
2012	I-XII	4799,2	1894,7	722,1	904,4	539,0	501,8	7013,7	3301,3	2220,4
2012	I-VI	1814,4	848,8	110,0	125,8	87,7	102,9	2174,0	1084,7	522,9
2013	I-VI	1335,3	.	217,3	.	.	.	1962,8	.	.
2011/12		4993,4	2364,0	429,8	599,4	306,3	378,2	6470,1	3205,6	1708,1 <sup>b</sup>
2012/13		4320,1	.	829,4	.	.	.	6802,5	.	.
2012	IV	276,8	129,8	16,0	15,3	11,6	13,9	324,7	164,2	81,0
	V	322,4	158,3	21,1	25,6	21,7	18,7	392,2	211,4	86,2
	VI	256,8	124,0	16,5	19,2	16,6	14,1	308,7	163,3	78,0
	VII	282,6	116,7	87,0	164,5	79,5	34,6	570,4	251,3	66,7
	VIII	1104,6	401,0	279,6	329,5	187,7	188,5	1936,4	919,5	71,7
	IX	539,5	208,5	94,8	106,4	64,1	67,8	821,8	403,7	132,1
	X	426,6	136,4	63,5	71,6	41,5	45,4	614,0	258,9	766,4
	XI	372,8	110,5	50,5	74,0	53,6	37,1	539,8	234,5	498,5
	XII	258,7	72,8	36,6	32,6	24,9	25,5	357,3	148,7	162,1
2013	I	208,0	69,2	34,9	38,7	22,0	24,6	313,0	137,1	105,6
	II	280,5	77,8	43,8	43,6	33,6	29,9	403,9	168,5	107,8
	III	200,4	65,5	46,5	34,5	23,9	24,7	312,8	144,6	119,1
	IV	189,1	66,0	28,8	30,0	23,8	17,1	270,2	127,7	90,6
	V	277,9	99,7	32,6	51,5	42,6	26,0	392,9	185,5	123,7
	VI	179,4	.	30,6	.	.	.	270,0	.	.
	VII	205,1	.	59,8	.	.	.	408,6	.	.

<sup>a</sup> tabela opracowana na podstawie danych miesięcznych, <sup>b</sup> od października do września,

Źródło: Dane GUS.

**Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)<sup>a</sup>**

Okresy		Przemiał zbóż ogółem	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony	Mieszanki dla zwierząt
2011	I-XII	1893,2	1419,4	140,7	977,6	148,5	6599,9
2012	I-XII	1862,8	1493,6	138,3	1015,8	143,8	6867,1
2011 <sup>b</sup>	I-XII	2779,9	2200,7	214,2	1600,9	183,0	7738,4
2012 <sup>b</sup>	I-XII	2722,3	2206,8	218,5	1674,9	175,5	8413,4
2012	I-VI	896,9	723,3	72,6	492,9	69,9	3464,3
2013	I-VI	933,2	723,9	66,7	492,3	74,0	3398,0
2012	IV	142,1	116,0	12,73	80,8	9,67	615,3
	V	142,1	119,2	12,17	84,3	11,32	613,5
	VI	138,4	114,6	11,34	84,9	11,26	581,2
	VII	144,7	118,0	11,64	85,2	11,98	564,5
	VIII	159,6	129,9	11,57	88,0	12,04	575,6
	IX	157,5	129,4	10,07	86,9	11,90	542,9
	X	172,3	134,2	10,97	91,8	12,94	602,1
	XI	176,7	137,7	11,18	85,5	13,47	574,0
	XII	155,2	121,2	10,21	85,5	11,55	543,7
2013	I	170,0	130,0	10,87	79,0	13,33	568,9
	II	148,3	115,2	10,58	77,0	13,04	513,1
	III	164,5	127,7	10,86	85,0	12,67	571,5
	IV	152,3	116,6	12,06	82,4	11,80	595,4
	V	143,3	111,8	11,16	84,4	10,87	588,7
	VI	154,8	122,6	11,12	84,5	12,32	560,4
	VII		111	10,9		12,3	

<sup>a</sup> firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników, <sup>b</sup> firmy zatrudniające 10 i więcej pracowników

Źródło: Dane GUS.

**Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)**

Okresy	Eksport					Import					
	pszenica <sup>a</sup>	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem <sup>b</sup>	pszenica <sup>a</sup>	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem <sup>b</sup>	
2011	I-XII	795,1	101,8	132,8	373,3	1530,6	835,1	47,1	230,5	476,8	1609,3
2012	I-XII	1060,6	312,4	320,9	1047,8	2896,2	735,1	69,9	197,0	495,4	1516,5
2012	I-VI	104,6	17,2	10,0	170,0	321,5	567,4	57,1	146,3	368,0	1150,3
2013	I-VI	340,2	267,9	98,1	428,8	1239,3	205,3	2,5	66,4	115,5	399,4
2011/12		700,9	96,5	128,0	507,8	1540,8	1040,6	89,8	232,6	523,5	1905,0
2012/13		1296,1	563,1	408,9	1306,6	3814,0	373,0	15,3	117,2	243,0	765,6
2012	IV	16,32	1,32	1,32	21,15	42,1	124,37	7,33	24,82	66,32	224,7
	V	2,12	3,97	1,42	3,88	12,9	169,82	13,33	23,52	104,44	315,1
	VI	4,23	5,69	1,00	4,31	16,2	64,95	9,67	26,36	82,41	185,1
	VII	131,06	9,36	28,29	20,73	194,9	44,43	4,37	23,01	32,46	105,3
	VIII	143,24	63,59	70,37	52,02	363,7	38,16	5,95	8,95	22,52	78,1
	IX	222,26	91,51	77,86	55,68	478,7	37,42	1,69	3,87	6,13	50,7
	X	103,23	49,58	47,88	284,35	510,7	16,42	0,62	8,02	29,87	55,9
	XI	267,10	35,39	42,19	322,52	688,7	14,55	0,15	4,53	11,29	30,8
	XII	89,03	45,75	44,29	142,49	338,1	16,74	0,00	2,40	25,18	45,4
2013	I	72,05	38,02	14,80	116,08	258,6	30,18	0,10	7,91	13,44	52,6
	II	45,28	42,65	9,17	62,50	190,2	26,77	0,50	8,15	22,87	63,5
	III	108,86	40,83	38,23	62,51	262,7	36,20	0,72	13,50	16,15	67,5
	IV	21,69	41,49	12,52	58,29	153,6	55,92	0,21	9,23	15,99	82,3
	V	18,95	36,93	12,92	69,62	150,8	31,58	0,85	8,48	22,92	64,8
	VI	73,34	67,97	10,42	59,85	223,4	24,64	0,15	19,17	24,13	68,7

<sup>a</sup> razem z pszenicą durum, <sup>b</sup> razem z owsem, pszenżytem, gryką i prosem

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, od 2013r. dane wstępne.



**Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)**

Okresy		Eksport					Import				
		mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiki granulki	ziarno obrobione inaczej	ślód	mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiki granulki	ziarno obrobione inaczej	ślód
2011	I-XII	78,1	11,6	24,0	6,2	57,1	45,2	17,2	29,0	42,5	207,5
2012	I-XII	75,1	12,3	30,0	19,1	49,8	56,0	20,4	30,2	30,1	211,6
2012	I-VI	32,4	5,7	14,5	7,2	24,7	28,9	7,0	15,3	14,9	114,6
2013	I-VI	35,6	6,9	24,3	9,0	14,1	25,6	7,1	14,2	24,6	76,0
2011/12		73,7	10,3	24,9	10,1	51,5	51,7	14,8	29,6	34,6	216,2
2012/13		78,3	13,5	39,8	20,9	39,3	52,7	20,5	29,1	39,8	173,1
2012	IV	4,46	0,85	2,42	1,53	5,67	5,23	1,20	2,60	2,69	19,54
	V	4,41	0,82	2,06	1,71	4,19	5,17	1,26	3,15	3,10	23,83
	VI	4,72	0,99	2,34	0,85	6,09	5,95	1,09	2,25	1,97	26,78
	VII	4,80	1,11	2,16	1,83	6,02	4,89	1,18	2,18	3,21	25,31
	VIII	7,46	1,03	2,53	2,01	4,81	3,97	0,99	2,15	2,15	19,16
	IX	6,64	1,01	3,06	1,46	5,03	3,70	1,09	2,27	2,50	14,36
	X	8,15	1,45	3,15	1,49	3,69	5,75	1,31	2,78	2,92	14,68
	XI	8,81	1,19	2,09	3,25	3,17	4,86	1,21	3,45	2,22	13,54
	XII	6,88	0,85	2,45	1,87	2,42	3,98	7,61	2,09	2,25	10,01
2013	I	7,62	1,34	3,74	2,26	1,86	4,80	1,34	2,45	2,45	15,93
	II	5,75	1,20	3,00	2,11	2,48	4,24	1,11	2,30	3,20	14,96
	III	6,42	1,09	4,03	1,87	3,46	4,08	1,65	3,06	3,34	15,77
	IV	6,81	1,05	5,04	0,87	1,93	4,09	0,96	2,04	2,60	9,11
	V	4,27	1,16	3,90	0,90	2,03	4,18	1,07	2,40	1,65	8,55
	VI	4,69	1,07	4,66	0,98	2,37	4,18	0,96	1,94	11,34	11,68

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, od 2013r. dane wstępne.

**Tab. 6. Eksport i import pasz i produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)**

Okresy		Eksport					Import				
		ciasto makaron.	Wyroby spożywcze <sup>a</sup>	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	Pasze dla zwierząt domowych	ciasto makaron.	Wyroby spożywcze <sup>a</sup>	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	Pasze dla zwierząt domowych
2011	I-XII	27,9	90,9	262,2	133,4	176,1	63,6	24,1	106,0	377,7	139,4
2012	I-XII	31,5	82,7	287,5	128,3	191,0	66,2	20,3	120,1	384,3	152,7
2012	I-VI	16,3	42,5	140,3	64,1	93,3	33,0	10,4	55,9	202,1	72,0
2013	I-VI	13,2	43,7	155,7	67,3	103,7	33,0	10,1	66,5	175,5	81,5
2011/12		30,9	85,3	278,6	131,4	181,7	66,8	21,4	110,5	390,9	145,0
2012/13		28,4	83,8	303,0	131,4	201,3	66,2	20,0	130,7	357,7	162,2
2012	IV	2,71	6,25	25,21	10,87	14,66	5,84	1,55	8,91	33,61	11,57
	V	2,18	6,95	23,39	11,90	15,52	4,64	1,57	9,88	35,77	11,51
	VI	2,47	6,70	26,86	11,04	15,14	5,31	1,73	10,36	34,95	10,33
	VII	2,68	6,18	24,17	11,08	15,53	6,08	1,64	9,34	32,14	12,23
	VIII	2,68	6,33	23,46	10,81	16,38	4,82	1,76	11,24	32,78	13,48
	IX	2,08	6,53	24,82	10,20	16,21	5,29	1,52	10,87	28,70	12,72
	X	2,91	7,64	27,06	11,75	17,34	5,99	1,86	11,94	32,28	15,04
	XI	2,87	7,05	26,02	11,12	16,30	5,86	1,52	10,96	30,40	14,75
	XII	2,01	6,41	21,72	9,21	15,88	5,15	1,59	9,90	25,87	12,47
2013	I	2,73	7,54	23,93	9,43	20,40	5,13	1,35	10,93	27,23	15,00
	II	2,19	7,43	22,66	10,72	17,52	4,76	1,67	10,53	27,27	13,84
	III	2,37	7,42	25,87	12,22	17,65	5,99	1,85	11,41	28,28	12,51
	IV	2,08	7,90	26,97	13,28	19,23	5,48	1,74	12,01	29,87	16,50
	V	2,01	6,50	25,60	12,01	12,07	6,21	1,62	11,15	34,28	12,11
	VI	1,82	6,87	30,68	9,59	16,78	5,47	1,83	10,48	28,56	11,55

<sup>a</sup> uzyskane przez specznianie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, od 2013r. dane wstępne.

**Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)**

Okresy		Mąka poznańska		Kasza jęczmienna		Chleb mieszany		Chleb razowy	
		cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna
2011	I-XII	1,36	2,29	1,76	4,10	3,58	4,42	4,80	5,59
2012	I-XII	1,32	2,37	1,88	4,36	3,75	4,50	4,87	5,79
2012	I-VI	1,26	2,34	1,87	4,34	3,71	4,52	4,83	5,76
2013	I-VI	1,42	2,47	2,03	4,48	3,89	4,50	5,00	5,87
2012	IV	1,28	2,34	1,86	4,36	3,70	4,52	4,83	5,78
	V	1,33	2,36	1,92	4,36	3,75	4,52	4,85	5,76
	VI	1,32	2,37	1,93	4,32	3,76	4,52	4,87	5,79
	VII	1,33	2,38	1,89	4,32	3,77	4,52	4,88	5,80
	VIII	1,37	2,39	1,86	4,32	3,78	4,52	4,88	5,80
	IX	1,38	2,39	1,90	4,36	3,79	4,50	4,91	5,82
	X	1,36	2,37	1,88	4,40	3,79	4,50	4,92	5,82
	XI	1,40	2,41	1,90	4,46	3,81	4,50	4,93	5,84
	XII	1,48	2,38	1,89	4,46	3,81	4,50	4,96	5,85
2013	I	1,50	2,42	1,92	4,46	3,87	4,52	4,99	5,86
	II	1,47	2,45	1,99	4,46	3,89	4,52	4,99	5,86
	III	1,42	2,47	2,00	4,48	3,90	4,50	4,99	5,89
	IV	1,39	2,47	2,05	4,48	3,90	4,50	5,00	5,88
	V	1,37	2,50	2,13	4,50	3,89	4,50	5,00	5,87
	VI	1,35	2,50	2,09	4,44	3,89	4,48	5,00	5,84
	VII	1,29	2,54	2,10	4,44	3,89	4,48	5,01	5,84

Źródło: Dane GUS.

**Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tonę)**

Okresy		Mieszanka dla bydła dorosłego (B)	Mieszanka dla loch (L)	Mieszanka dla prosiąt	Mieszanka dla tuczników (T2)	Mieszanka dla kurcząt (DKA-Starter)	Mieszanka dla kur niosek	Koncentrat Provit dla tuczników
2011	I-XII	1493,9	1564,0	2161,0	1304,5	1755,8	1548,2	2265,5
2012	I-XII	1634,3	1724,9	2333,8	1435,5	1923,4	1671,1	2511,5
2012	I-VI	1566,9	1646,1	2259,3	1369,3	1851,9	1606,6	2365,6
2013	I-VI	1800,3	1843,1	2449,7	1551,2	1989,6	1734,7	2747,0
2012	IV	1560,5	1658,7	2262,7	1363,2	1856,2	1603,1	2377,1
	V	1607,3	1683,1	2296,1	1405,0	1894,4	1633,0	2414,2
	VI	1634,0	1716,3	2331,2	1437,4	1914,9	1665,6	2460,2
	VII	1646,7	1740,7	2354,5	1454,2	1943,4	1688,2	2510,5
	VIII	1662,5	1765,0	2384,3	1482,0	1980,2	1716,4	2583,2
	IX	1700,5	1813,3	2414,2	1513,0	2005,8	1741,4	2673,4
	X	1722,8	1827,8	2421,7	1520,5	2012,2	1754,3	2712,4
	XI	1735,1	1828,0	2431,2	1515,5	2014,1	1755,8	2724,1
	XII	1742,1	1829,5	2443,9	1525,0	2013,3	1756,8	2737,9
2013	I	1747,2	1855,1	2446,6	1531,0	2021,7	1769,0	2743,2
	II	1719,4	1793,9	2422,1	1548,0	1976,7	1773,4	2744,6
	III	1790,3	1844,8	2448,0	1550,5	1989,4	1777,1	2742,6
	IV	1781,2	1857,1	2455,3	1564,5	1979,5	1717,9	2749,1
	V	1787,9	1855,7	2454,0	1558,1	1983,7	1742,6	2749,4
	VI	1798,3	1852,2	2472,2	1555,1	1986,4	1747,6	2752,8
	VII	1799,9	1850,4	2474,5	1550,4	1984,7	1748,1	2755,8

Źródło: Dane GUS.

**Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka<sup>a</sup>**

Miesiące		Mieszanka T2 / ceny targ. Żyta	DKA – Starter / ceny targ. pszenicy	Provit / ceny targ. żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka B	Ceny skupu trzody / Provit	Ceny skupu trzody / mieszanka T2	Ceny skupu drobiu / DKA – Starter
2012	I	1,688	2,055	2,916	0,835	2,259	3,902	2,375
	II	1,643	2,056	2,846	0,829	2,306	3,994	2,296
	III	1,624	2,024	2,816	0,817	2,233	3,871	2,240
	IV	1,627	1,939	2,837	0,765	2,225	3,881	2,203
	V	1,656	1,950	2,845	0,725	2,220	3,815	2,175
	VI	1,722	1,981	2,947	0,697	2,284	3,910	2,277
	VII	1,823	2,052	3,147	0,687	2,207	3,810	2,321
	VIII	1,902	2,089	3,315	0,679	2,203	3,839	2,252
	IX	1,900	2,091	3,358	0,677	2,211	3,906	2,219
	X	1,904	2,089	3,397	0,684	2,186	3,900	2,147
	XI	1,914	2,055	3,441	0,701	2,100	3,774	2,065
	XII	1,932	2,012	3,469	0,722	1,958	3,515	2,017
2013	I	1,933	1,959	3,463	0,707	1,870	3,351	1,969
	II	1,967	1,905	3,487	0,719	1,887	3,346	2,019
	III	1,981	1,927	3,504	0,700	1,954	3,457	2,141
	IV	1,973	1,883	3,467	0,709	1,928	3,388	2,086
	V	2,031	1,913	3,584	0,703	1,877	3,312	2,636
	VI	2,056	1,928	3,639	0,709	2,020	3,575	2,165
	VII	2,066	1,942	3,672	0,721	2,105	3,741	2,308

<sup>a</sup> relacje cen wyrażonych w zł/l dla mleka i zł/kg dla pozostałych towarów

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

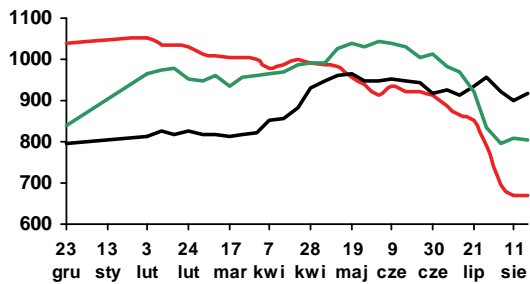
**Tab. 10. Ceny zbóż za granicą (EUR/tonę)**

Miesiące	Pszenica konsumpcyjna			Jęczmień paszowy			Kukurydza paszowa			
	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Niemcy	Czechy	Słowacja	Węgry	Czechy	
2012	I	190	176	167	200	182	156	151	160	162
	II	203	181	188	202	195	165	158	167	173
	III	204	184	188	204	203	170	176	168	180
	IV	219	187	186	208	219	178	179	174	191
	V	218	205	193	207	208	165	191	171	208
	VI	215	199	195	197	204	169	174	179	190
	VII	252	220	226	239	220	201	186	213	207
	VIII	248	230	233	231	221	203	181	243	217
	IX	255	238	234	234	228	211	174	224	228
	X	256	237	237	231	225	206	218	227	217
	XI	269	278	234	234	232	236	217	227	259
	XII	273	256	238	237	238	203	222	229	227
2013	I	263	252	237	230	232	212	197	219	231
	II	255	254	232	219	218	213	220	216	243
	III	245	237	212	218	208	202	211	196	221
	IV	254	237	221	216	214	195	213	204	224
	V	240	232	208	199	206	189	205	204	200
	VI	220	230	200	175	186	188	182	193	196
	VII	185	221	150	171	160	156	180	162	204
	VIII	177	198	147	175	159	144	209	173	170

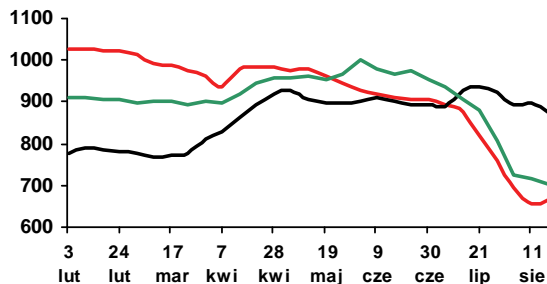
Źródło: Dane MRiRW.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

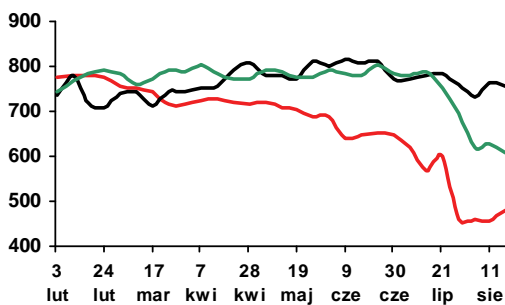
Rys. 1. Pszenica konsumpcyjna



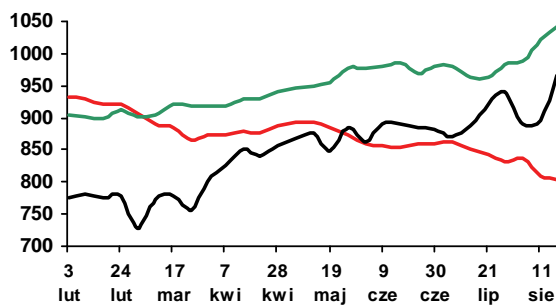
Rys. 2. Pszenica paszowa



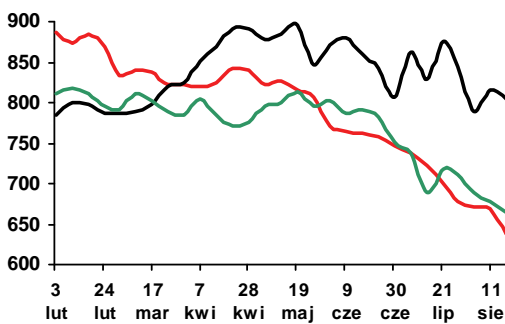
Rys. 3. Żyto paszowe



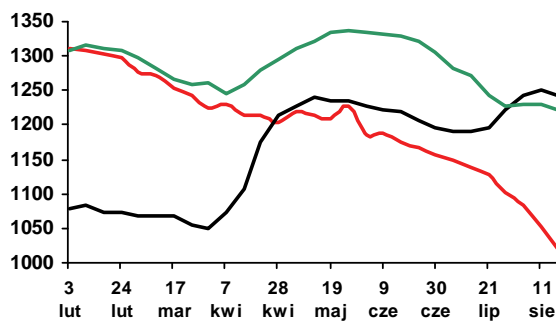
Rys. 4. Kukurydza paszowa



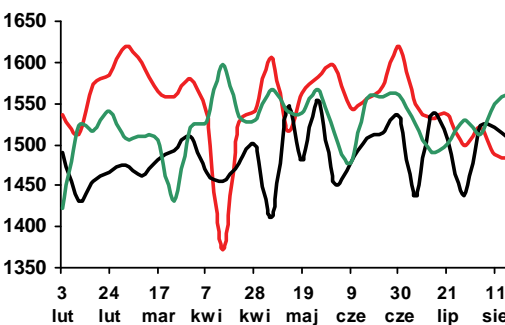
Rys. 5. Jęczmień paszowy



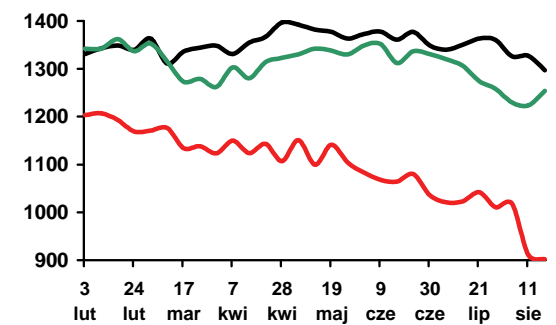
Rys. 6. Mąka pszenna piekarnicza (typ 750)



Rys. 7. Mąka pszenna detaliczna (typ 500)



Rys. 8. Mąka żytnia piekarnicza (typ 500/580)



Legenda: 2013 (red line), 2012 (black line), 2011 (green line)

Źródło: Biuletyn „Rynek zbóż” 2011-13; ZSRIR, MRiRW.



**Piotr Szajner**

Według szacunków podmiotów sektora cukrowniczego powierzchnia zasiewów buraków cukrowych w 2013 r. wynosi ok. 185 tys. ha i jest o 4,2% mniejsza niż przed rokiem. Duża produkcja cukru pozakwotowego w kampanii 2012/2013 oraz zaliczenie 48 tys. ton cukru pozakwotowego na poczet produkcji kwotowej w sezonie 2013/2014 spowodowało, że koncerny cukrownicze zmniejszyły kontraktację

Na podstawie doczasowych warunków przebiegu wegetacji szacuje się, plony buraków cukrowych spadną do 550-580 dt/ha. Z powodu małej ilości opadów w okresie letnim. Zbiory mogą wynieść 10,2-10,7 mln ton, a produkcja cukru zmniejszy się 1550-1600 tys. ton, w zależności od pogody w trakcie kampanii.

W 2013 r. minimalna cena skupu buraków cukrowych nie zmieni się (26,29 EUR/tonę), ale jej wysokość wyrażona w walucie krajowej będzie uzależniona od kursu euro. Jeżeli kurs euro będzie się wahał w granicach 4,2 zł, to cena minimalna może kształtować się na poziomie ok. 110 zł/tonę. Sytuacja finansowa przemysłu cukrowniczego jest bardzo dobra i surowiec na kampanię 2013/2014 został zakontraktowany po średniej cenie ok. 145 zł/tonę, która była nieznacznie wyższa niż przed rokiem. Rzeczywisty poziom cen skupu będzie jednak uzależniony od ilości i jakości skupowanego surowca, w tym przede wszystkim wskaźnika polaryzacji.

Ceny cukru na krajowym rynku spadają, pod wpływem dużej podaży z ostatniej kampanii oraz spadku cen na rynku światowym. W lipcu br. ceny zbytu cukru paczkowanego zmalały o 2,1% w porównaniu z miesiącem poprzednim do 2,93 zł/kg. Ceny zbytu cukru workowanego, który jest zużywany w przemyśle przetwórczym, wyniosły 3,04 zł/kg i były o 1,7% niższe niż przed

miesiącem. Spożycie cukru w gospodarstwach domowych utrzymuje się na niskim poziomie. Od początku roku ceny zbytu spadły odpowiednio o 7,1% i 12,1%. W handlu detalicznym ceny spadły w lipcu o 4,1% do 3,57 zł/kg i były o 9% niższe niż na początku roku.

W pierwszym półroczu 2013 r. eksport cukru wyniósł 230 tys. ton i był o 27% mniejszy niż przed rokiem. Większość cukru sprzedano do krajów członkowskich UE (157 tys. ton) po ok. 747 EUR/tonę, w tym przede wszystkim do Niemiec (54 tys. ton), na Słowację (25 tys. ton) oraz do Czech, Litwy i Łotwy (po 14 tys. ton). Spośród krajów trzecich największe ilości cukru sprzedano do Syrii (13 tys. ton) i Rosji (8 tys. ton). Na rynkach krajów trzecich uzyskano ceny wynoszące średnio ok. 420 EUR/tonę. Import wyniósł 144 tys. toni i był o 40% większy niż przed rokiem. Niskie ceny cukru surowego na świecie korzystnie wpływają na rentowność rafinacji. Przedmiotem importu był cukier surowy z Brazylii (46,5 tys. ton), Sudanu i Kuby (27 tys. ton) i Mozambiku 19,8 tys. ton. Cukier ten importowano po 430-690 EUR/tonę. Z krajów UE importowano niewielkie ilości cukru (13 tys. ton) po 830 EUR/tonę.

Wysoka podaż powoduje, że na rynku światowym utrzymuje się spadkowa tendencja cen cukru. Według danych F.O. Licht w sezonie 2012/2013 światowa produkcja wzrosła 4,9% do 183,8 mln t w przeliczeniu na cukier surowy. Spożycie zwiększyło się o 2,4% do 170,1 mln ton. Zapasy końcowe wzrosły do 45,4% konsumpcji, wobec 40,8% w sezonie poprzednim. W sierpniu br. światowe ceny cukru surowego spadły do ok. 350 USD/tonę, a cukru białego do 480 USD/tonę. W ciągu najbliższego roku nie są przewidywane większe zmiany cen światowych. W kontraktach terminowych na koniec 2013 r. i początek 2014 r. ceny cukru surowego wynoszą ok. 380 USD/t, a cukru białego ok. 480 USD/t.

**T ab. 1. Ceny w handlu zagranicznym cukrem (EUR/tonę)**

Miesiące		Eksport			Import		
		Ogółem	UE-27	kraje trzecie	ogółem	UE-27	kraje trzecie
2011	VI	707,04	706,79	-	426,32	738,14	377,00
	VII	689,73	692,17	672,20	577,95	863,04	426,79
	VIII	719,60	737,02	606,13	539,12	779,13	497,82
	IX	735,70	769,85	589,11	509,57	708,57	479,06
	X	674,54	777,54	535,75	670,54	668,99	698,71
	XI	663,06	794,50	538,38	722,44	748,36	673,11
	XII	737,19	773,03	669,49	697,50	698,56	696,09
2012	I	646,10	776,54	492,89	861,62	871,81	824,41
	II	617,51	772,48	497,14	777,93	823,08	713,27
	III	704,49	800,28	488,41	640,33	809,45	813,60
	IV	715,15	820,95	482,25	646,18	835,37	612,77
	V	661,80	828,09	475,14	736,79	879,74	708,48
	VI	649,73	793,88	448,22	776,22	865,11	754,23
	VII	619,54	783,12	466,39	595,69	817,16	582,49
	VIII	659,44	809,27	496,03	443,15	799,28	420,98
	IX	702,19	798,31	470,50	725,28	786,64	578,12
	X	692,06	788,17	457,59	709,18	757,02	624,32
	XI	620,54	776,91	452,09	693,55	711,13	651,18
	XII	589,95	748,31	453,45	695,49	744,75	649,18
2013	I	696,34	761,95	394,12	697,03	1068,26	683,28
	II	629,25	750,97	390,40	681,62	858,98	588,82
	III	608,95	736,46	408,81	661,61	824,68	576,02
	IV	661,32	742,16	421,84	644,49	736,06	634,00
	V	653,98	752,00	426,87	596,83	839,88	577,21
	VI	624,28	745,94	418,17	422,80	926,26	401,21

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

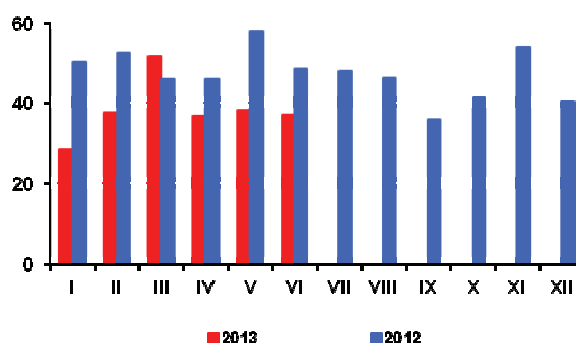
**Tab. 2. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)**

Miesiące		Ceny zbytu		Cena referencyjna <sup>a</sup>	Cena detaliczna
		workowany	paczkowy		
2011	VII	2,93	3,54	1,61	4,05
	VIII	2,88	3,40	1,67	3,97
	IX	2,96	3,45	1,75	3,87
	X	3,24	3,50	1,76	3,90
	XI	3,34	3,56	1,79	3,94
	XII	3,30	3,46	1,80	3,95
2012	I	3,23	3,51	1,77	3,95
	II	3,21	3,55	1,69	3,96
	III	3,28	3,54	1,67	3,96
	IV	3,30	3,53	1,68	3,98
	V	3,29	3,53	1,73	3,97
	VI	3,23	3,53	1,74	3,97
	VII	3,22	3,51	1,69	3,97
	VIII	3,28	3,54	1,65	3,96
	IX	3,27	3,49	1,67	3,98
	X	3,25	3,44	1,66	3,97
	XI	3,25	3,42	1,66	3,96
	XII	3,23	3,38	1,66	3,93
2013	I	3,27	3,33	1,67	3,92
	II	3,25	3,32	1,69	3,86
	III	3,24	3,29	1,68	3,83
	IV	3,23	3,25	1,67	3,81
	V	3,16	3,17	1,73	3,78
	VI	3,09	2,29	1,73	3,72
	VII	3,04	2,93	1,73	3,57

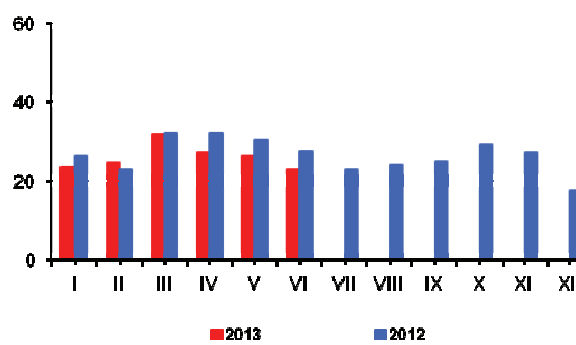
<sup>a</sup> cenę referencyjną 404,4 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP, bez VAT

Źródło: Dane GUS.

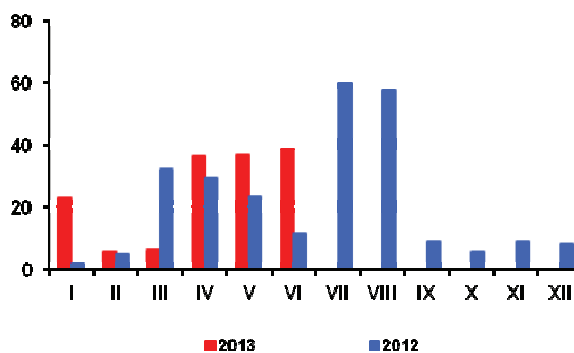
Rys. 1. Eksport ogółem (tys. ton)



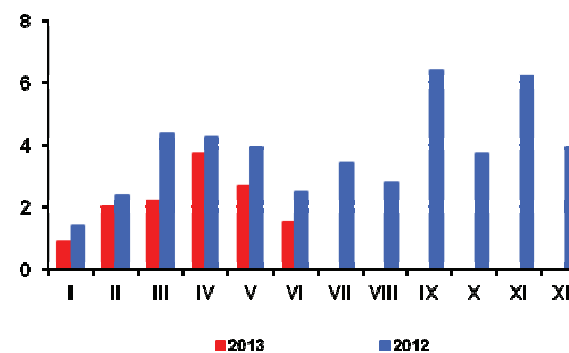
Rys. 2. Eksport do UE-27 (tys. ton)



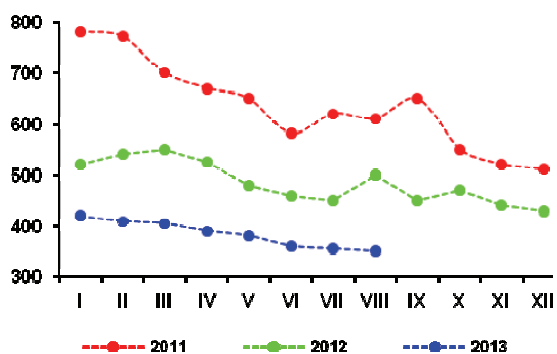
Rys. 3. Import ogółem (tys. ton)



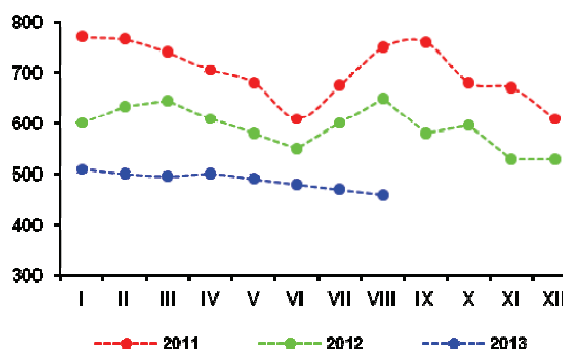
Rys. 4. Import z UE-27 (tys. ton)



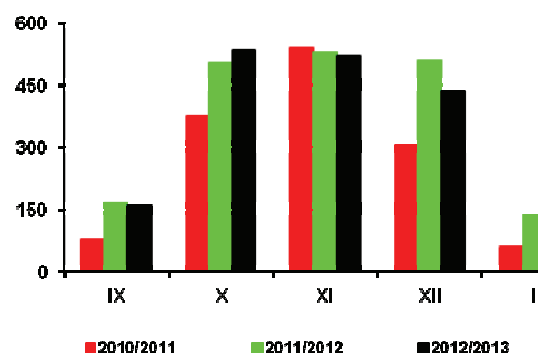
Rys. 5. Ceny cukru surowego na giełdzie w Nowym Jorku, Kontrakt Nr 11 (USD/tonę)



Rys. 6. Ceny cukru białego na giełdzie w Londynie, Kontrakt Nr 5 (USD/tonę)



Rys. 3. Produkcja cukru w okresie kampanii (tys. ton)



Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, F.O Licht's „International Sugar and Sweetener Report”, GUS.

Według ostatnich prognoz Oil Word w sezonie 2013/14 światowa produkcja rzepaku na świecie wyniesie 64,8 mln ton i będzie o 3,5% większa niż w sezonie poprzednim

Zbiory rzepaku w UE szacuje się na 20,8 mln, wobec 19,5 mln ton w sezonie poprzednim. W grupie czterech największych producentów rzepaku zwiększyły się zbiory w Niemczech o 20,3% do 5,8 mln ton i w Polsce o 26,3% do 2,5 mln ton, a zmniejszyły we Francji o 15,1% do 4,7 mln ton i w Wielkiej Brytanii o 16,8% do 2,1 mln ton. Większe też były zbiory w Czechach, Rumunii, Bułgarii, na Węgrzech i w Danii. Jeżeli import rzepaku wyniesie 2,9 mln ton to jego przerób w UE przekroczy 22 mln ton. Zapasy rzepaku na koniec sezonu wyniosą 1,3 mln ton i będą stanowić 6% zużycia.

Przy prognozowanym wzroście światowych zbiorów nasion oleistych, w tym dużym wzroście zbiorów soi – najważniejszej rośliny oleistej w skali globalnej, w sezonie 2013/14 nastąpi poprawa relacji popytowo/podażowych i spadek cen nasion oleistych i produktów ich przerobu. Według oceny Oil World z połowy lipca, w sezonie 2013/14 przeciętna cena rzepaku na rynku europejskim wyniesie 500 USD/tonę (cif Hamburg) i będzie o 19% niższa niż w sezonie poprzednim. Przeciętna cena oleju rzepakowego zmaleje o 10% do 1070 USD/tonę (fob ex-mill Holandia), a cena śrutu rzepakowego obniży się o 25% do 280 USD/tonę (fob ex-mill Hamburg). Mimo głębokich spadków ceny surowców i produktów oleistych nadal będą nadal wyższe niż w sezonie 2009/10.

W portach europejskich w lipcu płacono za rzepak 492 USD/tonę (cif Hamburg), tj. o 51 USD/tonę (o 9%) mniej niż przed miesiącem i o 128 USD/tonę (o 21%) mniej niż przed rokiem. Olej rzepakowy kosztował 1012 USD/tonę (fob ex-mill Holandia) i był o 66 USD/tonę (o 6%) tańszy niż przed miesiącem i o 200 USD/tonę (o 17%) tańszy niż przed rokiem. Cena śrutu rzepakowego wyniosła 301 USD/tonę (fob ex-mill Hamburg) i była o 22 USD/tonę (o 7%) niższa niż przed miesiącem i o 55 USD/tonę (o 15%) niższa niż przed rokiem. W pierwszej połowie sierpnia następowały dalsze spadki cen surowców i produktów oleistych na rynku europejskim.

W ślad za spadkami cen nasion oleistych na europejskim i światowym rynku zmalały też ceny rzepaku na rynku krajowym. W lipcu, w którym wg notowań MRiRW skupiono 410 tys. ton rzepaku, przeciętna cena skupu (1510 zł/tonę) była o 26% niższa niż przed rokiem. W sierpniu, przy skupie 486 tys. ton, przeciętna cena skupu (1504 zł/tonę) była o 25% niższa niż w sierpniu poprzedniego roku. Zmalały też ceny zbytu produktów przetwórstwa rzepaku. W sierpniu ceny zbytu oleju rzepakowego rafinowanego niekonfekcjonowanego (3522 zł/tonę) i śrutu rzepakowego (834 zł/tonę) były odpowiednio o 20% i 24% niższe w porównaniu z sierpniem poprzedniego roku.



**Ewa Rosiak**



**Magdalena Bodyt**

Duże i średnie zakłady przemysłu tłuszczowego (liczące 50 i więcej osób stałej załogi) wyprodukowały w I półroczu 2013 r. 394 tys. ton surowego oleju rzepakowego, tj. o 34% więcej niż w I półroczu poprzedniego roku. Produkcję oleju rzepakowego rafinowanego zwiększyły o 20% do 301 tys. ton, a margaryn o 7% do 205 tys. ton.

W I półroczu 2013 r. zmniejszył się import wszystkich grup produktów oleistych. Zmalał też eksport margaryn i śrutu rzepakowej, a wzrósł nasion oleistych i olejów roślinnych.

W I półroczu 2013 r. wywieziono: 124 tys. ton rzepaku (ponad 3 krotnie więcej niż w I półroczu 2012 r.), 120 tys. ton oleju rzepakowego (2,5 krotnie więcej), 204 tys. ton śrutu rzepakowej (o 15% mniej) i 60 tys. ton margaryn (o 9% mniej). Przywieziono: 1410 tys. ton śrut oleistych (o 21% mniej niż w I półroczu 2012 r.), 242 tys. ton olejów roślinnych (o 10% mniej), 174 tys. ton nasion oleistych (o 45% mniej), w tym 92 tys. ton rzepaku (o 62% mniej) oraz 46 tys. ton margaryn (o 18% mniej).

W pierwszych siedmiu miesiącach br. wzrost cen detalicznych tłuszczów roślinnych był mniejszy niż w tym samym okresie poprzedniego roku. W lipcu za margaryny płacono o 1,0% więcej niż w grudniu, a za oleje roślinne o 0,7% więcej. W tym czasie ceny masła zwiększyły się o 3,4%, a ceny „pozostałych tłuszczów zwierzęcych” (słoniny, smalcu) o tyle samo procent zmalały.

Średni poziom cen tłuszczów roślinnych w pierwszych siedmiu miesiącach br. był o 1,2% wyższy niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Tłuszcze roślinne podrożały więcej niż tłuszcze zwierzęce (wzrost cen tłuszczów zwierzęcych wyniósł 0,3% w relacji rok do roku), lecz mniej niż całą żywność łącznie z napojami bezalkoholowymi (wzrost jej cen wyniósł 2,0%).



**Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych (tony)**

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego <sup>a</sup>	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności <sup>b</sup> w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2011 I-XII	695 565	515 142	182 015	1 028 692	26,70	26,2	67,6
2012 I-XII	675 181	538 233	208 585	1 004 828	26,08	30,9	67,2
2012 VI	35 722	41 891	9 044	68 569	1,78	25,3	52,1
VII	30 879	36 548	8 090	59 337	1,54	26,2	52,0
VIII	67 695	49 521	12 542	104 675	2,72	18,5	64,7
IX	70 407	42 984	31 647	81 744	2,12	44,9	86,1
X	73 961	49 457	42 478	80 940	2,10	57,4	91,4
XI	67 663	48 418	34 652	81 429	2,11	51,2	83,1
XII	69 431	41 981	18 358	93 054	2,41	26,4	74,6
2013 I	73 438	43 315	18 623	98 131	2,55	25,4	74,8
II	65 496	33 787	15 941	83 343	2,16	24,3	78,6
III	75 774	42 126	22 038	95 861	2,49	29,1	79,0
IV	66 550	44 137	22 701	87 986	2,28	34,1	75,6
V	47 197	41 848	22 061	66 984	1,74	46,7	70,5
VI	65 470	36 951	30 643	71 778	1,86	46,8	91,2
<b>Zmiany w %</b>							
<u>VI 2013</u> <u>V 2013</u>	38,7	-11,7	38,9	7,2	7,2	x	x
<u>VI 2013</u> <u>VI 2012</u>	83,3	-11,8	238,8	4,7	4,7	x	x
<u>VI 2012</u> <u>XII 2011</u>	-5,7	-12,0	66,9	-22,9	-22,9	x	x

<sup>a</sup> produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, <sup>b</sup> produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

**Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego (tony)**

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego <sup>a</sup>	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności <sup>b</sup> w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2011 I-XII	695 565	85 490	164 628	616 427	16,00	23,7	112,8
2012 I-XII	831 800	102 196	180 949	753 047	19,54	21,8	110,5
2012 VI	35 722	8 531	7 732	36 521	0,95	21,6	97,8
VII	30 879	7 050	6 145	31 785	0,82	19,9	97,2
VIII	67 695	8 955	11 380	65 269	1,69	16,8	103,7
IX	70 407	10 504	23 958	56 953	1,48	34,0	123,6
X	73 961	10 036	41 230	42 767	1,11	55,7	172,9
XI	67 663	9 115	32 769	44 009	1,14	48,4	153,7
XII	69 431	7 215	17 223	59 423	1,54	24,8	116,8
2013 I	73 438	7 085	14 867	65 656	1,70	20,2	111,9
II	65 496	6 630	13 814	58 313	1,51	21,1	112,3
III	75 774	6 639	20 869	61 544	1,60	27,5	123,1
IV	66 550	5 790	21 128	51 211	1,33	31,7	130,0
V	47 197	6 492	20 888	32 801	0,85	44,3	143,9
VI	65 470	4 520	28 654	41 337	1,07	43,8	158,4
<b>Zmiany w %</b>							
<u>VI 2013</u> <u>V 2013</u>	38,7	-30,4	37,2	26,0	26,0	x	x
<u>VI 2013</u> <u>VI 2012</u>	83,3	-47,0	270,6	13,2	13,2	x	x
<u>VI 2012</u> <u>XII 2011</u>	-5,7	-37,3	66,4	-30,4	-30,4	x	x

<sup>a</sup> produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, <sup>b</sup> produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

**Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych (tony)**

Okres	Produkcja śruty rzepakowej <sup>a</sup>	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności <sup>b</sup> w %
2011 I-XII	1 043 348	2 950 882	505 004	3 489 226	48,4	29,9
2012 I-XII	1 247 700	3 566 372	667 354	4 146 718	53,5	30,1
2012 VI	53 583	358 761	24 745	387 600	46,2	13,8
VII	46 319	285 943	36 719	295 542	79,3	15,7
VIII	101 543	250 956	71 582	280 917	70,5	36,1
IX	105 611	243 915	59 153	290 372	56,0	36,4
X	110 942	352 622	89 783	373 781	80,9	29,7
XI	101 495	353 160	55 076	399 578	54,3	25,4
XII	104 147	301 718	82 781	323 084	79,5	32,2
2013 I	110 157	202 254	43 851	157 039	12,5	70,1
II	98 244	294 079	50 249	179 995	15,5	54,6
III	113 661	219 833	70 203	173 593	18,1	65,5
IV	99 825	271 904	54 660	155 676	16,3	64,1
V	70 796	180 840	22 050	126 497	8,1	56,0
VI	98 205	241 599	30 543	179 828	9,9	54,6
<b>Zmiany w %</b>						
<u>VI 2013</u> <u>V 2013</u>	38,7	48,8	70,9	42,2	x	x
<u>VI 2013</u> <u>VI 2012</u>	83,3	-74,5	-60,6	-53,6	x	x
<u>VI 2012</u> <u>XII 2011</u>	-5,7	-69,7	-88,2	-44,3	x	x

<sup>a</sup> wyliczenia IERiGŻ-PIB, <sup>b</sup> produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

**Tab. 4. Krajowy bilans śrutu rzepakowej (tony)**

Okres	Produkcja <sup>a</sup>	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności <sup>b</sup> w %
2011 I-XII	1 043 348	15 309	440 599	618 058	42,2	168,8
2012 I-XII	1 247 700	23 801	573 713	697 788	46,0	178,8
2012 VI	53 583	2 427	18 709	37 301	34,9	143,7
VII	46 319	1 323	21 872	25 770	47,2	179,7
VIII	101 543	1 498	56 859	46 182	56,0	219,9
IX	105 611	1 653	51 496	55 768	48,8	189,4
X	110 942	4 064	81 418	33 587	73,4	330,3
XI	101 495	1 707	48 034	55 168	47,3	184,0
XII	104 147	2 995	75 624	31 517	72,6	330,4
2013 I	110 157	3 686	35 371	78 473	32,1	140,4
II	98 244	3 012	42 733	58 522	43,5	167,9
III	113 661	1 760	55 644	59 777	49,0	190,1
IV	99 825	2 173	40 334	61 664	40,4	161,9
V	70 796	2 935	8 024	65 706	11,3	107,7
VI	98 205	2 645	21 555	79 295	21,9	123,8
<b>Zmiany w %</b>						
<u>VI 2013</u> <u>V 2013</u>	38,7	-9,9	168,6	20,7	x	x
<u>VI 2013</u> <u>VI 2012</u>	83,3	9,0	15,2	112,6	x	x
<u>VI 2012</u> <u>XII 2011</u>	-5,7	-11,7	-71,5	151,6	x	x

<sup>a</sup> wyliczenia IERiGŻ-PIB, <sup>b</sup> produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

**Tab. 5. Krajowy bilans margaryny (tony)**

Okres	Produkcja <sup>a</sup>	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności <sup>b</sup> w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2011 I-XII	397 287	78 471	128 506	347 252	9,01	32,3	114,4
2012 I-XII	442 290	115 633	134 502	423 421	10,99	30,4	104,5
2012 VI	34 105	9 581	10 941	32 744	0,85	32,1	104,2
VII	30 770	8 104	8 673	30 201	0,78	28,2	101,9
VIII	35 402	9 596	10 836	34 162	0,89	30,6	103,6
IX	32 292	10 235	10 421	32 106	0,83	32,3	100,6
X	41 504	12 407	14 312	39 599	1,03	34,5	104,8
XI	43 174	11 367	14 672	39 869	1,03	34,0	108,3
XII	28 713	7 346	9 436	26 623	0,69	32,9	107,9
2013 I	32 114	7 033	9 985	29 162	0,76	31,1	110,1
II	35 370	7 673	10 454	32 589	0,85	29,6	108,5
III	36 367	8 973	9 711	35 629	0,92	26,7	102,1
IV	33 002	7 695	9 616	31 081	0,81	29,1	106,2
V	31 936	6 716	9 518	29 133	0,76	29,8	109,6
VI	35 856	8 087	11 061	32 883	0,85	30,8	109,0
<b>Zmiany w %</b>							
<u>VI 2013</u> V 2013	12,3	20,4	16,2	12,9	12,9	x	x
<u>VI 2013</u> VI 2012	5,1	-15,6	1,1	0,4	0,4	x	x
<u>VI 2012</u> XII 2011	24,9	10,1	17,2	23,5	23,5	x	x

<sup>a</sup> produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, <sup>b</sup> produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

**Tab. 6. Ceny skupu (zł/tonę)**

Okres	Rzepak <sup>a</sup>	Pszenvica	Relacja cen
2011 I-XII	1839,1	821,1	2,24
2012 I-XII	1981,1	893,4	2,23
2012 VII	1 946,8	908,3	2,14
VIII	1 944,2	897,0	2,17
IX	1 990,2	915,0	2,18
X	2 003,0	925,1	2,17
XI	1 982,0	970,7	2,04
XII	2 007,0	1 016,8	1,97
I	2 006,0	1 025,0	1,96
2013 II	1 982,0	1 021,3	1,94
III	1 986,0	979,4	2,03
IV	1 980,0	972,5	2,04
V	1 979,0	955,0	2,07
VI	1 991,0	896,7	2,22
VII	1 510,0	806,2	1,87
<b>Zmiany w %</b>			
<u>VII 2013</u> VI 2013	-24,2	-10,1	x
<u>VII 2013</u> VII 2012	-22,4	-11,2	x
<u>VII 2013</u> XII 2012	-24,8	-20,7	x

<sup>a</sup> ceny roczne oraz za VII, VIII i IX – dane GUS, pozostałe miesięczne i VII 2013 r. – dane MRiRW

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

**Tab. 7. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/litr/kg)**

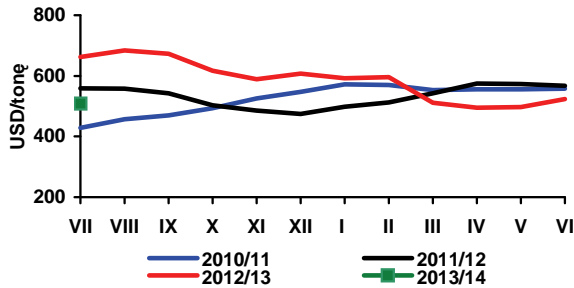
Okres	Ceny zbytu				Ceny detaliczne			
	olej rzepakowy za 1 l	masmix za 1 kg	masło w op. 200 g <sup>a</sup>	smalec w op. 250 g	olej rzepakowy za 1 l	masmix w op. 400 g	masło w op. 200 g <sup>b</sup>	smalec w op. 250 g
2011 I-XII	5,29	7,06	16,91	5,18	6,70	13,75	22,40	6,08
2012 I-XII	5,50	7,27	15,96	6,50	12,22	14,14	21,55	7,97
2012 VII	5,5	7,28	15,05	6,5	7,04	14,08	20,75	7,88
VIII	5,48	7,21	15,08	6,52	7,04	14,15	20,35	7,92
IX	5,46	7,2	15,39	6,56	7,04	14,13	20,4	7,96
X	5,5	7,2	15,7	6,6	7,05	14,15	21,05	8,08
XI	5,48	7,26	16,01	6,63	7,01	14,1	21,05	8,12
XII	5,40	7,29	16,49	6,57	6,98	14,2	21,45	8,16
2013 I	5,16	7,19	16,14	6,51	7,01	14,18	21,8	8,12
II	5,39	7,13	15,83	6,47	6,95	14,05	21,75	7,96
III	5,25	7,06	15,85	6,44	6,90	14,05	21,55	7,96
IV	5,13	7,14	16,02	6,40	6,90	14,00	21,55	7,92
V	5,36	7,20	16,55	6,35	6,90	14,05	21,7	7,84
VI	5,35	7,10	16,91	6,30	6,86	14,02	22,05	7,84
VII	5,25	7,21	17,57	6,25	6,92	14,07	22,25	7,8
<b>Zmiany w %</b>								
<u>V 2013</u> IV 2013	-1,9	1,5	3,9	-0,8	0,9	0,4	0,9	-0,5
<u>V 2013</u> V 2012	-4,5	-1,0	16,7	-3,8	-1,7	-0,1	7,2	-1,0
<u>V 2013</u> XII 2012	-2,8	-1,1	6,5	-4,9	-0,9	-0,9	3,7	-4,4

<sup>a</sup> do XII 2011 r. masło świeże i chłodnicze o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy, od I 2012 r. masło świeże o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy

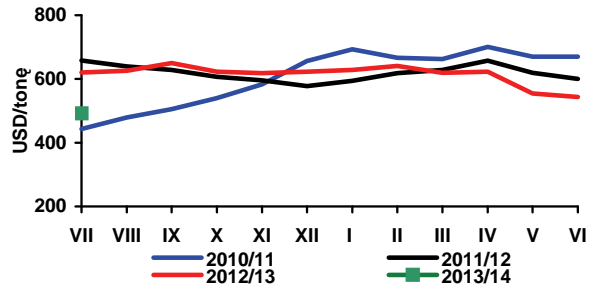
<sup>b</sup> masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

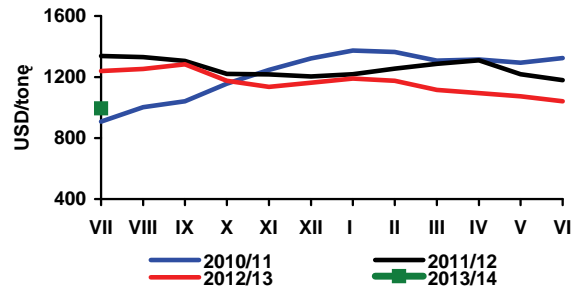
Rys. 1. Ceny amerykańskiej soi (cif Rotterdam)



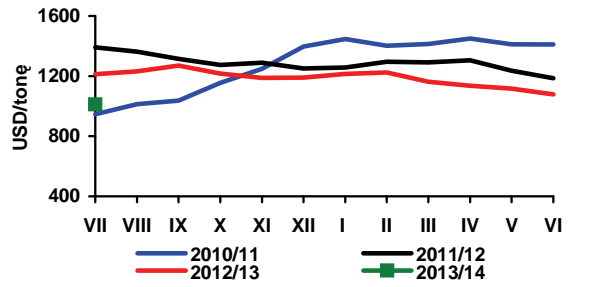
Rys. 2. Ceny europejskiego rzepaku (cif Hamburg)



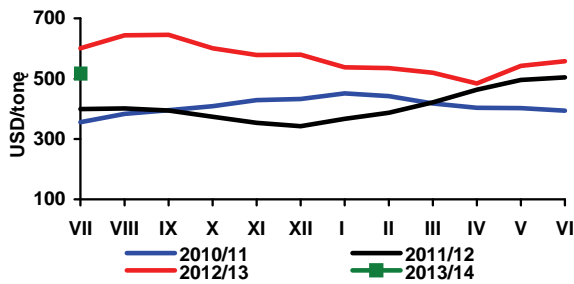
Rys. 3. Ceny holenderskiego oleju sojowego (fob ex-mill)



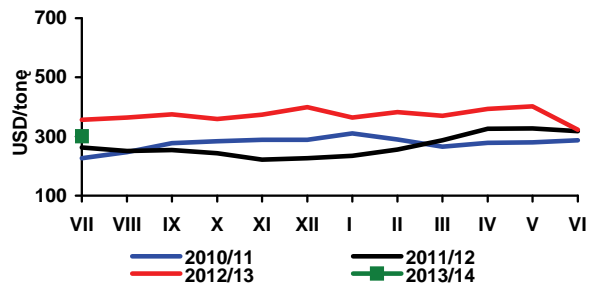
Rys. 4. Ceny holenderskiego oleju rzepakowego (fob ex-mill)



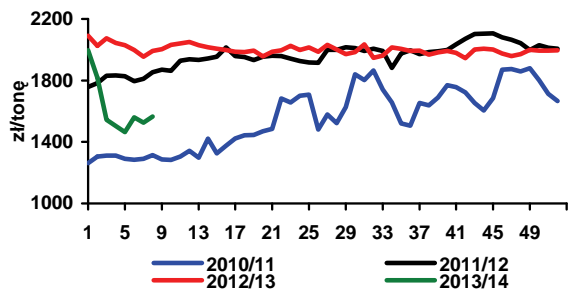
Rys. 5. Ceny argentyńskiej śrutu sojowej 44/45% białka (cif Rotterdam)



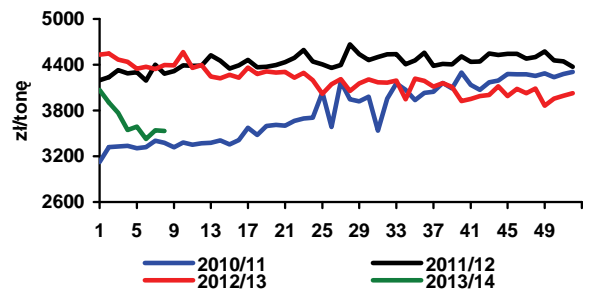
Rys. 6. Ceny niemieckiej śrutu rzepakowej 34% białka (fob ex-mill Hamburg)



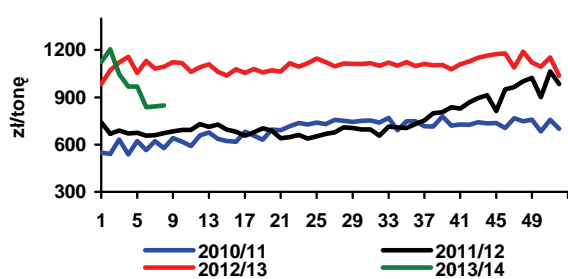
Rys. 7. Ceny skupu rzepaku (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)



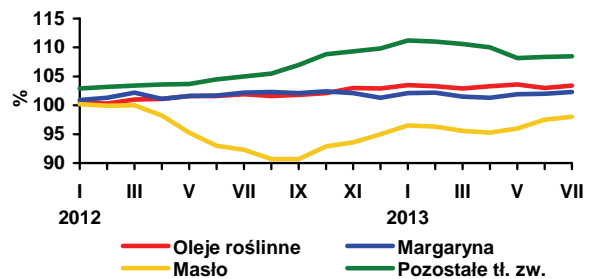
Rys. 8. Ceny zbytu oleju rzepakowego rafinowanego (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)



Rys. 9. Ceny zbytu śrutu rzepakowej (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)



Rys. 10. Zmiany cen detalicznych tłuszczów (XII 2011 = 100%)



Sytuacja na europejskim rynku ziemniaków prawdopodobnie pozostanie napięta. Opóźniony z powodu mroźnej wiosny początek wegetacji, następnie deszczowy lipiec oraz wysokie temperatury i susza w sierpniu spowodowały, że plony ziemniaków w większości krajów Europy Zachodniej będą niższe od średniej wieloletniej, chociaż wyższe niż w bardzo niekorzystnym 2012 r. Areal uprawy ziemniaków w krajach UE-5<sup>1</sup> w 2013 r., mimo bardzo wysokich cen, przypuszczalnie jest tylko nieznacznie wyższy niż w roku ubiegłym. W konsekwencji można oczekiwać niewielkiego wzrostu produkcji ziemniaków w tym regionie, z wyjątkiem Niemiec, gdzie zbiory prawdopodobnie będą niższe ok. 5%.

W roku ubiegłym najtrudniejsza sytuacja na rynku ziemniaków była w zachodniej części UE, tj. w Belgii, Francji, Holandii, a zwłaszcza w Wielkiej Brytanii, gdzie spadek zbiorów był najgłębszy (o ponad 26%). Natomiast stosunkowo dobra była sytuacja w Niemczech i w Polsce. Niemcy znakomicie wykorzystały korzystną koniunkturę i zwiększyły eksport ziemniaków w sezonie 2012/13 o prawie 50% do ponad 2 mln ton. Ponad 70% tego eksportu stanowiła sprzedaż do Belgii i Holandii, w dużej części z przeznaczeniem na zaopatrzenie przemysłu przetwórczego w tych krajach.

Systematycznie ogranicza swój import Rosja, która w sezonie 2012/13 zakupiła na rynkach zagranicznych ok. 411 tys. ton ziemniaków. Głównym dostawcą importowanych ziemniaków na rynek rosyjski w minionym sezonie był Egipt, skąd sprowadzono ponad 126 tys. ton. Ponadto Rosja znaczące ilości ziemniaków importuje z Azerbejdżanu (54 tys. ton), Pakistanu (53 tys. ton) i Chin (53 tys. ton). W minionym sezonie Rosja sprowadziła ok. 80 tys. ton z krajów UE, w tym z Polski zaledwie 2 tys. ton.

Wegetacja ziemniaków w Europie, w tym również w Polsce jest opóźniona nawet o kilka tygodni. W związku z tym podaż ziemniaków z tegorocznych zbiorów w pierwszych dwóch miesiącach bieżącego sezonu była mniejsza, a ceny znacznie przekraczały ich poziom niż w latach poprzednich.

Pierwsze szacunki produkcji ziemniaków w Polsce w 2013 r. będą opublikowane przez GUS dopiero w końcu września. Jednak można przypuszczać, że

areal ich uprawy zmalał przynajmniej o kilka procent do ok. 355 tys. ha. Plony ziemniaków w Polsce w bieżącym roku mogą być niższe o 5-7%, a zbiory przypuszczalnie wyniosą nieco ponad 8 mln ton, tj. ok. 1 mln ton mniej niż w ubiegłym roku.

Ceny ziemniaków w Polsce nadal są bardzo wysokie. Średnia cena skupu ziemniaków w lipcu wyniosła 70,5 zł/dt i była o 40% wyższa niż przed rokiem. Przeciętny poziom cen ziemniaków na targowiskach był o 57% wyższy niż w przed rokiem (93,9 zł/dt). Jeszcze większy wzrost cen miał miejsce w obrocie hurtowym. W lipcu i sierpniu przeciętne ceny ziemniaków wczesnych z produkcji krajowej w obrocie hurtowym przekraczały 100 zł/dt i był to poziom blisko 3-krotnie wyższy niż przed rokiem.

W sezonie 2012/13 nastąpiła poprawa w handlu zagranicznym ziemniakami i przetworami ziemniaczanymi. Zmniejszył się deficyt w obrotach produktami skrobiowymi. Według wstępnych danych wyeksportowano 66,5 tys. ton ziemniaków, wobec niespełna 25 tys. ton w sezonie poprzednim. Eksport frytek wzrósł z 140,7 do 166,4 tys. ton, chipsów z 27,5 do 28,3 tys. ton, a suszów z 15,0 do 16,7 tys. ton. Sprzedaż skrobi ziemniaczanej na rynki zagraniczne wzrosła z 50,5 do 68,9 tys. ton, a pozostałych produktów skrobiowych z 71,9 do 75,3 tys. ton.

Import ziemniaków nieprzetworzonych wyniósł 90 tys. ton, wobec 139,4 tys. ton w sezonie poprzednim i 257,9 tys. ton dwa lata wstecz. Przywóz frytek zmniejszył się z 41,2 do 35,7 tys. ton, a chipsów wzrósł z 7,5 do 9,5 tys. ton. O ok. 15 tys. ton, do 458,8 tys. ton zmalał import produktów skrobiowych.

<sup>1</sup> Belgia, Francja, Holandia, Niemcy, Wielka Brytania



**Wiesław  
Dzwonkowski**

**Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)**

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków				Produkcja skrobi ziemniaczanej			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
I	.	.	.	31 700	-	-	-	777
II	.	.	.	59 000	-	-	-	-
III	.	.	.	52 200	-	-	-	-
IV	79 400	36 000	45 700	77 400	-	-	-	-
V	41 000	36 900	48 500	68 000	-	-	-	-
VI	35 600	12 700	41 700		-	-	-	
VII	29 100	26 500	37 700		-	-	-	
VIII	45 500	61 800	88 700		117	910	3 520	
IX	149 000	289 100	282 800		12 923	35 524	36 492	
X	297 900	302 700	324 000		32 774	42 123	47 238	
XI	166 200	183 100	207 700		15 603	28 881	32 663	
XII	70 400	69 200	72 400		16	5 506	7 513	
RAZEM	609 100 <sup>b</sup>	932 400 <sup>b</sup>	1 013 300 <sup>b</sup>	288 300	61 433	112 944	127 426	777

<sup>a</sup> krochmal surowy nieodwodniony w przeliczeniu na 80% suchej masy, <sup>b</sup> okres VII-XII

Źródło: Dane GUS

**Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)**

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	Susze
2007 I-XII	1 522	1 651	20 097	25 523	151	46 386	11 390	90 153	14 190	5 429
2008 I-XII	2 733	2 631	32 484	34 764	520	52 220	6 447	99 533	14 272	6 325
2009 I-XII	2 673	2 078	35 609	47 156	151	46 568	3 991	108 414	18 167	7 706
2010 I-XII	1 637	1 803	39 794	54 626	134	44 623	10 058	118 614	20 716	7 388
2011 I-XII	2 914	1 703	69 426	34 546	14 325	46 229	10 374	131 809	22 333	9 297
2012 I-XII	2 023	2 457	46 076	72 333	9 917	41 193	14 989	153 610	30 732	17 989
2012 I	13	385	587	4 495	1 841	3 351	843	10 632	2 283	1 552
II	13	371	741	5 018	1 060	3 168	912	9 877	3 509	2 265
III	174	700	5 576	5 039	1 220	4 151	1 318	11 600	2 772	1 506
IV	51	994	3 290	3 808	1 332	3 413	1 253	10 725	3 097	1 230
V	138	1	665	4 233	1 028	3 393	1 306	13 265	2 263	1 519
VI	365	1	1 263	3 978	942	3 647	1 248	13 363	2 507	1 783
VII	143	1	1 193	3 236	326	3 598	1 469	14 551	2 837	1 212
VIII	183	0	3 870	7 346	373	3 867	1 314	16 834	2 807	1 009
IX	412	1	8 322	7 542	331	3 660	1 422	15 048	2 501	1 257
X	122	1	10 463	9 816	504	3 745	1 506	13 744	2 225	1 424
XI	309	1	6 502	12 016	559	2 919	1 327	11 879	1 936	1 706
XII	100	0	3 603	5 806	400	2 281	1 071	12 090	1 992	1 527
2013 I	106	359	3 809	3 220	1 289	3 007	982	11 939	1 822	1 437
II	127	704	4 469	3 990	1 546	2 836	1 088	10 474	2 166	1 612
III	276	854	5 053	3 990	1 588	3 982	1 033	12 953	2 606	1 394
IV	291	332	7 265	4 431	1 639	5 679	1 749	15 066	2 372	1 576
V	37	357	3 305	3 439	1 624	3 541	1 715	13 949	2 521	1 480
VI	254	0	3 687	4 118	2 717	3 268	1 669	14 919	2 550	1 063

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

**Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)**

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	Susze
2007 I-XII	79 048	32 086	66 176	9 295	50 721	152 471	86 443	50 624	5 065	2 987
2008 I-XII	51 815	14 610	19 541	11 184	34 691	95 504	68 731	40 163	4 342	1 853
2009 I-XII	42 996	15 660	80 878	10 347	61 991	147 459	75 593	42 315	3 556	1 996
2010 I-XII	48 353	29 761	157 323	9 828	81 482	180 352	63 478	41 595	5 714	875
2011 I-XII	49 240	20 173	174 105	11 235	97 528	242 516	77 888	52 352	8 596	3 103
2012 I-XII	35 670	14 719	76 107	11 466	72 918	257 295	90 269	35 304	8 829	2 661
2012 I	130	163	789	942	6 852	21 249	6 725	2 815	259	213
II	569	343	3 860	1 101	4 933	19 141	7 304	3 037	226	221
III	2 323	6 368	8 069	1 055	5 462	27 497	8 305	3 060	958	382
IV	4 682	6 094	9 529	1 203	6 659	21 627	7 437	3 299	859	158
V	21 399	1 023	27 201	1 414	6 505	24 879	7 354	3 602	763	258
VI	5 797	313	16 128	987	6 189	23 007	7 896	3 408	791	173
VII	58	0	4 770	1 711	5 285	18 634	6 699	2 526	667	161
VIII	3	0	2 036	386	5 773	22 154	7 738	2 983	897	279
IX	4	0	51	898	6 175	16 948	7 353	2 519	836	227
X	42	28	144	545	6 396	20 259	7 956	3 061	724	181
XI	82	183	1 488	702	6 789	24 025	8 302	2 645	948	179
XII	581	202	2 041	523	5 899	17 875	7 201	2 350	902	229
2013 I	83	212	2 198	891	7 786	20 067	7 067	2 554	632	125
II	430	237	2 640	934	7 676	22 059	7 424	2 650	763	433
III	1 518	3 026	2 806	983	9 607	20 844	7 712	3 481	858	432
IV	3 693	10 918	4 422	1 218	9 578	18 482	7 616	3 288	853	208
V	14 849	2 708	10 559	505	7 341	19 262	7 198	3 921	899	225
VI	6 634	15	11 243	614	9 624	19 195	7 253	3 748	499	236

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

**Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów**

Wyszczególnienie	Rodzaj	VII	V	VI	VII	Wskaźnik zmian cen	
	Ceny	2012	2013	2013	2013	roczny	miesięcz.
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	skupu	50,4	57,6	79,3	70,5	139,9	88,9
	targowiskowa	59,9	92,8	98,3	93,9	156,8	95,5
	detaliczna (zł/kg)	0,96	1,40	1,76	1,72	179,2	97,7
	importowa	72,1	175,0	167,3	.	213,4	95,6
	eksportowa	68,4	60,6	126,4	.	94,9	208,6
Relacje cen	skup / targowisko	0,84	0,62	0,81	0,75	89,2	93,1
	targowisko / detal	0,62	0,66	0,56	0,55	87,5	97,7
	skup / detal	0,53	0,41	0,45	0,41	78,1	91,0
Skrobia ziemniaczana	zbytu (zł/kg)	2,20	2,33	2,31	2,33	105,9	100,9
	detaliczna (zł/kg)	5,90	5,44	5,35	5,33	90,3	99,6
Frytki	detaliczna (zł/kg)	9,22	8,90	8,98	9,04	98,0	100,7
Chipsy	detaliczna (zł/kg)	35,00	35,20	35,40	35,50	101,4	100,3
Kopytka	detaliczna (zł/kg)	9,62	9,76	9,78	9,80	101,9	100,2

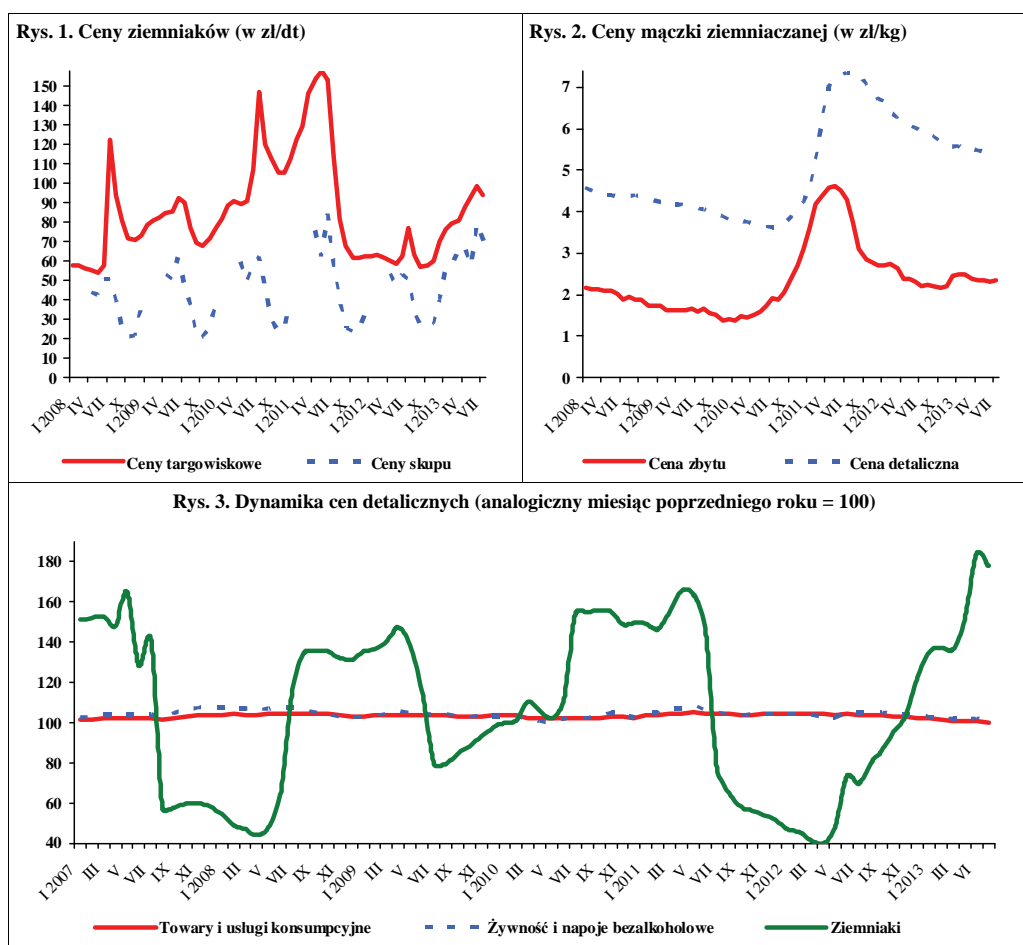
Źródło: Dane GUS.



Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

Wyszczególnienie		2012	2013		wsk. zmian cen		
		lipiec zł/dt	maj zł/dt	czerwiec zł/dt	lipiec zł/dt	roczny %	miesięczny %
1	Dolnośląskie	57,4	86,5	102,5	111,8	168,7	118,4
2	Kujawsko-pomorskie	57,6	85,4	87,4	98,0	148,8	102,3
3	Lubelskie	52,9	75,5	71,1	63,9	119,5	94,2
4	Lubuskie	68,6	97,4	106,4	124,4	158,1	109,3
5	Łódzkie	44,9	73,3	86,1	83,4	181,6	117,4
6	Małopolskie	54,9	76,9	83,7	91,7	145,7	108,9
7	Mazowieckie	59,4	72,6	79,6	82,1	126,0	109,6
8	Opolskie	59,8	93,1	101,5	110,2	179,6	108,9
9	Podkarpackie	66,0	84,8	88,9	88,2	134,1	104,8
10	Podlaskie	52,3	67,9	74,9	62,4	126,2	110,4
11	Pomorskie	65,1	81,9	92,0	97,7	132,9	112,3
12	Śląskie	59,6	89,3	103,4	113,6	176,7	115,8
13	Świętokrzyskie	48,7	69,1	73,8	78,2	149,8	106,8
14	Warmińsko-mazurskie	85,3	82,6	87,3	104,9	107,4	105,7
15	Wielkopolskie	57,1	86,8	89,0	99,5	158,8	102,5
16	Zachodniopomorskie	67,7	92,3	98,6	111,8	139,5	106,8
maksimum		85,3	97,4	106,4	124,4	x	
minimum		44,9	67,9	71,1	62,4	x	
różnica w %		89,9	43,5	49,7	99,3	x	

Źródło: Dane GUS.



Źródło: Dane GUS.

W sierpniu 2013 r., w relacji do lipca br. obniżyły się ceny skupu większości gatunków warzyw (oprócz ogórków, fasoli szparagowej i cebuli obieranej). W skupie na rynek produktów świeżych obniżyły się ceny: marchwi (o 54%), pomidorów szklarniowych (o 49%), buraków ćwikłowych (o 43%) i cebuli (o 32%), a wzrosty ceny ogórków konserwowych i do kwaszenia (o 25-27%), kalafiorów gruntowych (o 13%) i pieczarek (o 8%). Zakłady przetwórcze nieco mniej oferowały producentom za brokuły różyczkowane, a więcej za: ogórki do konserwowania (o 7%), fasolę szparagową i cebulę obieraną. Znacznie obniżyły się ceny przeznaczonych na eksport: pomidorów spod osłon (o 56%), papryki czerwonej, marchwi i buraków ćwikłowych (po 52%), cebuli i ziemniaków (po 34%), kapusty pekińskiej (o 29%) oraz kapusty białej (o 17%). O 10% wzrosły ceny skupu ogórków krótkich. W handlu hurtowym potaniały pomidory spod osłon (o 56%), marchew (o 42%), buraki (o 30%), cebula (o 17%) i w niewielkim stopniu – ogórki spod osłon, a podrożała kapusta biała (o 43%), kalafior (o 14%) oraz nieznacznie – ogórki gruntowe.

W porównaniu z sierpniem ub.r. na rynku krajowym, w eksporcie i w przetwórstwie odnotowano wzrost cen skupu niemal wszystkich warzyw. Potaniały jedynie przewidziane do bezpośredniej konsumpcji pomidory szklarniowe (o 17%) i pieczarki (o 5%). We wszystkich trzech kanałach dystrybucji najbardziej podrożały ziemniaki (o 140%), kapusta pekińska (o 86%), cebula (o 61-99%), buraki (o 61-97%), ogórki do kwaszenia (o 83%) i do konserwowania (o 40-73%) oraz kapusta biała (o 64-75%). Wzrosły ceny hurtowe: kapusty białej (ponad dwukrotnie), buraków ćwikłowych (o 82%), ogórków spod osłon (o 62%), kalafiorów (o 22%) i ogórków gruntowych (o 7%), a obniżyły się ceny: pomidorów gruntowych (o 48%) i spod osłon (o 12%), a także marchwi (o 7%).

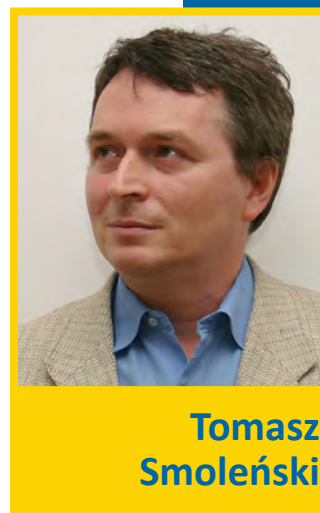
W lipcu 2013 r., w stosunku do czerwca br., odnotowano wzrost cen detalicznych większości podstawowych gatunków warzyw świeżych, jak: cebula (o 26%), seler (o 15%), marchew i buraki (po 9%), papryka (o 7%) oraz pieczarki (o 2%). Nastąpił natomiast spadek cen detalicznych: kalafiorów (o 27%), ogórków gruntowych (o 26%), pomidorów (o 14%) i porów (o 3%). Ceny detaliczne przetworów warzywnych utrzymywały się na zbliżonym poziomie.

W odniesieniu do cen detalicznych z lipca 2012 r. odnotowano wzrost cen detalicznych wszystkich badanych gatunków. Najbardziej podrożały: buraki (o 94%), kapusta biała (o 69%), papryka (o 47%), cebula (o 30%) oraz ogórki gruntowe (o 22%). Zmiany cen przetworów warzywnych nie przekraczały 2% (szpinak mrożony i groszek konserwowy).

W czerwcu 2013 r., w stosunku do czerwca 2012r., w średnich i dużych zakładach przetwórczych więcej



Grażyna Stępka



Tomasz Smoleński

wyprodukowano soku pomidorowego (o 13%) i warzyw mrożonych (o 6%), a mniej konserw warzywnych (o 36%) oraz o 3% mniej marynat.

W czerwcu 2013 r. wyeksportowano 37,8 tys. t warzyw świeżych o wartości 24,3 mln EUR. W porównaniu z czerwcem 2012 r. ilość sprzedanych świeżych warzyw wzrosła o 1%, a wartość - o 15%. Dwukrotnie wzrósł eksport marchwi i pomidorów oraz o 4% cebuli. Znacznie spadła natomiast sprzedaż kalafiorów (o 67%), kapusty (o 63%) i ogórków (o 50%). W czerwcu br. eksport przetworów warzywnych wyniósł 48,8 tys. t, a jego wartość 32,6 mln EUR. W odniesieniu do czerwca ub. r. wolumen sprzedaży przetworów warzywnych zwiększył się o 10%, a jego wartość o 13%. Zwiększyła się sprzedaż marynat (o 16%) i mrożonek (o 1%), ale mniej sprzedano suszy (o 45%) i konserw (o 5%).

W czerwcu 2013 r. zaimportowano 34,2 tys. t warzyw świeżych o wartości 25,3 mln EUR. W relacji do czerwca ub. r. ilość zakupionych warzyw świeżych wzrosła o 7%, a jej wartość o 25%. Ponad dwukrotnie więcej zakupiono ogórków i pomidorów. Mniejszy był import kapusty (o 77%), cebuli i czosnku (po 30%) oraz marchwi (o 4%) i papryki (o 2%). Import przetworów warzywnych wyniósł 15,6 tys. t, a jego wartość 17,1 mln EUR. Porównując te dane z czerwcem poprzedniego roku wolumen importu przetworów warzywnych zmniejszył się o 12%, a jego wartość wzrosła o 1%. Mniej niż rok temu zakupiono marynat warzywnych (o 26%), suszy (o 21%), koncentratu pomidorowego (o 12%) i mrożonek (o 2%), a więcej konserw (o 3%). W I półroczu 2013 r. wyeksportowano 260,8,1 tys. t warzyw świeżych za 125,7 mln euro, a zaimportowano 279,8 tys. t za 277,2 mln euro. Eksport przetworów wyniósł 339,7 tys. t i 226,8 mln euro, a import – 100,1 tys. t i 103,9 mln euro. Ujemne saldo w handlu warzywami świeżymi (-151,5 mln euro) pogłębiło się o 15% w relacji do I półrocza roku poprzedniego, a w handlu przetworami było dodatnie (+122,9 mln euro) i wzrosło o 34%.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula <sup>a</sup>	Cebula <sup>b</sup>	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania <sup>c</sup>	Ogórki do kwaszenia <sup>c</sup>	Pomidory gruntowe <sup>c</sup>	Pomidory szklarniowe	Kalafioły gruntowe (szkl.)	Pieczarki
2012 VI	0,66	1,67	0,40	2,09	0,55	-	-	-	4,12	-	4,87
VII	1,27	2,03	0,40	1,86	0,55	1,13	1,15	-	2,58	1,27	5,46
VIII	0,73	1,70	0,40	0,96	0,51	1,39	1,10	1,24	1,81	2,13	6,08
IX	0,74	1,40	0,49	0,76	0,48	1,70	1,15	1,45	2,10	1,60	5,88
X	0,64	1,28	0,52	0,74	0,50	-	-	1,55	3,07	1,76	5,77
XI	0,72	1,23	0,48	0,73	0,52	-	-	-	4,15	-	5,39
XII	0,68	1,23	0,43	0,76	0,58	-	-	-	5,26	-	5,43
<b>2012 I-XII</b>	<b>0,60</b>	<b>1,33</b>	<b>0,39</b>	<b>0,96</b>	<b>0,51</b>	<b>1,35</b>	<b>1,13</b>	<b>1,37</b>	<b>4,70</b>	<b>1,66</b>	<b>5,34</b>
2013 I	0,72	1,23	0,44	0,84	0,66	-	-	-	-	-	5,60
II	0,68	1,25	0,46	0,89	0,67	-	-	-	-	-	5,39
III	0,68	1,25	0,44	0,94	0,66	-	-	-	-	-	5,36
IV	0,79	1,30	0,45	1,26	0,72	-	-	-	7,25	-	5,39
V	1,45	1,48	0,52	1,83	0,90	-	-	-	5,14	-	5,32
VI	1,38	1,86	0,81	2,06	0,99	-	-	-	3,18	-	5,24
VII	1,81	2,51	0,70	2,24	1,45	1,92	1,58	-	2,92	2,30	5,34
VIII	1,23	2,19	0,70	1,02	0,82	2,40	2,01	1,53	1,50	2,61	5,78
<b>Wskaźnik zmian w %</b>											
$\frac{\text{VIII 2013}}{\text{VII 2013}}$	68	87	100	46	57	125	127	x	51	113	108
$\frac{\text{VIII 2013}}{\text{VIII 2012}}$	168	129	175	106	161	173	183	123	83	123	95

<sup>a</sup> z notowań spółdzielni ogrodniczych, <sup>b</sup> cena targowiskowa z notowań ZSRIR MRiRW, <sup>c</sup> ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew na kostkę	Buraki	Groszek zielony	Fasola szparag. <sup>a</sup>	Brokuly różyczk. <sup>a</sup>	Kalafioły różyczk. <sup>a</sup>	Ogórki do konserw. <sup>a</sup>	Pomidory do mrożenia <sup>a</sup>	Pomidory do tłoczenia <sup>a</sup>
2012 VI	0,62	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VII	0,63	-	-	-	1,11	0,73	1,65	-	1,33	-	-
VIII	0,68	0,37	-	0,20	-	0,73	1,62	1,10	1,41	0,52	0,33
IX	0,69	0,39	0,25	0,23	-	0,72	1,44	0,95	-	0,50	0,33
X	0,69	0,36	0,25	0,23	-	-	1,42	0,89	-	0,60	0,33
XI	0,72	0,29	0,26	0,25	-	-	1,60	1,10	-	-	-
XII	0,76	0,35	0,26	0,25	-	-	-	-	-	-	-
<b>2012 I-XII</b>	<b>0,60</b>	<b>0,31</b>	<b>0,25</b>	<b>0,22</b>	<b>1,11</b>	<b>0,73</b>	<b>1,52</b>	<b>0,95</b>	<b>1,37</b>	<b>0,52</b>	<b>0,33</b>
2013 I	0,80	0,44	0,25	0,25	-	-	-	-	-	-	-
II	0,78	0,40	0,25	0,25	-	-	-	-	-	-	-
III	0,73	0,41	-	0,25	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,76	0,45	-	0,25	-	-	-	-	-	-	-
V	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	-	-	-	-	1,08	-	-	-	-	-	-
VII	1,30	-	-	-	1,18	0,77	1,69	-	1,84	-	-
VIII	1,35	-	-	-	1,17	0,79	1,62	-	1,97	0,58	-
<b>Wskaźnik zmian w %</b>											
$\frac{\text{VIII 2013}}{\text{VII 2013}}$	104	x	x	x	99	103	96	x	107	x	x
$\frac{\text{VIII 2013}}{\text{VIII 2012}}$	199	x	x	x	x	108	100	x	140	112	x

<sup>a</sup> ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory spod osłon	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki czerwone	Ziemiaki
2012 VI	3,23	0,80	1,45	0,53	-	-	1,28	-	-	0,47	-	0,25	0,53
VII	2,50	0,76	0,84	0,38	-	-	1,40	-	-	0,88	-	0,38	0,45
VIII	2,37	0,85	0,95	0,44	-	2,95	0,84	-	1,20	0,59	1,90	0,34	0,30
IX	2,65	0,93	0,91	0,43	-	2,88	0,62	-	0,90	0,45	1,38	0,33	0,28
X	3,34	-	0,78	0,40	-	3,02	0,61	-	0,80	0,43	1,20	0,33	0,29
XI	-	-	0,61	0,38	0,42	3,20	0,59	1,30	0,84	0,43	1,20	0,33	0,34
XII	-	-	0,62	0,39	0,45	-	0,58	1,30	0,95	0,50	-	0,35	0,48
<b>2012 I-XII</b>	<b>3,24</b>	<b>0,84</b>	<b>0,93</b>	<b>0,34</b>	<b>0,39</b>	<b>3,01</b>	<b>0,77</b>	<b>1,30</b>	<b>0,88</b>	<b>0,42</b>	<b>1,57</b>	<b>0,33</b>	<b>0,35</b>
2013 I	-	-	0,66	0,38	0,54	-	0,59	1,27	0,99	0,53	1,40	0,38	0,50
II	-	-	0,63	0,38	0,64	-	0,62	1,24	0,99	0,52	1,40	0,39	0,50
III	-	-	0,56	0,35	0,70	-	0,71	1,28	0,96	0,52	1,40	0,40	0,51
IV	6,92	-	1,93	0,43	1,20	-	1,02	2,14	1,69	0,60	2,15	0,76	0,71
V	4,21	-	2,19	0,44	1,20	-	0,97	2,85	2,10	0,73	2,40	0,75	0,73
VI	2,87	1,10	2,24	0,63	-	-	1,30	-	1,48	0,75	-	0,70	1,20
VII	2,37	0,93	2,48	0,87	-	6,50	1,79	-	-	1,43	-	1,41	1,09
VIII	1,04	1,02	1,77	0,72	1,35	3,13	0,86	-	-	0,95	-	0,67	0,72
<b>Wskaźnik zmian w %</b>													
<u>VIII 2013</u> <u>VII 2013</u>	44	110	71	83	x	48	48	x	x	66	x	48	66
<u>VIII 2013</u> <u>VIII 2012</u>	44	120	186	164	x	106	102	x	x	161	x	197	240

<sup>a</sup> cena za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne*	Marynaty
2012 IV	2 631	32 119	9 049	2 129
V	2 983	30 813	8 817	1 679
VI	2 317	30 959	13 217	1 367
VII	1 821	39 597	17 881	9 352
VIII	3 511	54 158	20 247	11 571
IX	2 339	73 404	19 610	5 179
X	2 544	83 983	26 091	3 764
XI	2 323	57 374	23 883	3 524
XII	1 745	38 102	11 791	2 451
<b>2012 I-XII</b>	<b>30 839</b>	<b>561 558</b>	<b>183 304</b>	<b>48 652</b>
2013 I	3 067	37 092	10 039	1 954
II	3 027	38 747	9 612	1 888
III	3 058	42 311	13 162	1 636
IV	3 168	35 354	10 689	2 539
V	3 203	24 968	9 868	1 422
VI	2 621	32 671	8 521	1 327
<b>Wskaźnik zmian w %</b>				
<u>VI 2013</u> <u>VI 2012</u>	113	106	64	97

\*/w tym: przecier pomidorowy i pasta oraz warzywa i mieszanki warzywne zamrożone, gotowane lub nie, zakonserwowane octem lub kwasem octowym

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2012												2013						VI 2013 VI 2012 (%)
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI			
<b>Warzywa ogółem</b>	<b>34336</b>	<b>48782</b>	<b>37468</b>	<b>48819</b>	<b>45585</b>	<b>45602</b>	<b>47481</b>	<b>35578</b>	<b>35730</b>	<b>478332</b>	<b>41313</b>	<b>42602</b>	<b>48521</b>	<b>52631</b>	<b>37897</b>	<b>37830</b>	<b>101</b>		
Cebula	8519	9128	8286	7663	8520	10260	10816	14630	12311	122165	13881	12242	13703	13442	8572	8594	104		
Kapusta	6046	8703	6816	6413	6178	3690	3582	3072	2074	58950	4202	6297	8738	10207	6435	2506	37		
Marchew	1644	1772	765	3496	3252	2296	1911	1768	2074	25984	3434	2664	3267	3665	1686	1537	201		
Ogórki	998	920	1368	3390	3131	788	600	339	564	13431	865	579	540	946	751	677	50		
Pomidory	6810	18130	8564	15424	12790	13081	12341	3835	1704	95330	1596	1549	1981	7496	10462	16603	194		
Kalafiory	410	546	4825	6546	2819	4741	7029	649	318	29419	481	589	676	926	621	1599	33		
<b>Przetwory ogółem</b>	<b>48361</b>	<b>43830</b>	<b>44364</b>	<b>49366</b>	<b>45839</b>	<b>52674</b>	<b>62061</b>	<b>64444</b>	<b>48486</b>	<b>631775</b>	<b>60177</b>	<b>60108</b>	<b>64294</b>	<b>61472</b>	<b>44899</b>	<b>48772</b>	<b>110</b>		
Susze	1662	2102	2232	2229	2002	2268	2963	2941	2003	27036	3205	2905	2662	2680	2065	1233	55		
Marynaty	3637	2898	2481	2652	3185	3224	3832	4944	3213	38719	3435	3135	3782	4163	3089	2889	116		
Konserwy	4869	3605	3871	4438	4153	4766	6541	7947	6413	68376	5156	4105	5099	5854	3721	3682	95		
- <i>kapusta kwasz.</i>	941	759	635	629	416	595	848	1219	909	19142	821	703	985	1024	541	707	111		
Mrożonki	33036	29477	29801	34837	31469	33494	43289	42463	32625	429197	42568	42977	44875	42667	31804	30238	101		
<b>Pieczarki i ich przetwory</b>	<b>19887</b>	<b>19871</b>	<b>17388</b>	<b>16517</b>	<b>16525</b>	<b>17531</b>	<b>21797</b>	<b>22489</b>	<b>23300</b>	<b>239893</b>	<b>22112</b>	<b>21228</b>	<b>24393</b>	<b>23682</b>	<b>20175</b>	<b>17054</b>	<b>98</b>		
<b>Warzywa ogółem</b>	<b>19183</b>	<b>34029</b>	<b>21059</b>	<b>24008</b>	<b>20982</b>	<b>24343</b>	<b>26830</b>	<b>15239</b>	<b>14726</b>	<b>237303</b>	<b>15918</b>	<b>15598</b>	<b>17439</b>	<b>25718</b>	<b>26747</b>	<b>24292</b>	<b>115</b>		
Cebula	2499	2254	2510	2562	2679	3522	3547	4239	3644	36239	4064	3629	3750	4083	2887	3155	126		
Kapusta	870	1334	1214	884	774	700	669	562	613	9340	812	888	1535	1886	1510	758	62		
Marchew	373	482	380	1340	802	491	422	395	545	6940	925	731	875	1129	665	587	155		
Ogórki	975	901	808	1364	1197	495	601	343	821	9022	1263	579	716	968	882	469	58		
Pomidory	7169	18873	7116	10504	7960	9514	10864	3383	1555	79528	1493	1583	2179	8876	10504	12796	180		
Kalafiory	337	450	2767	3362	1535	2606	4200	429	239	16863	413	451	574	755	496	1206	44		
<b>Przetwory ogółem</b>	<b>31518</b>	<b>29407</b>	<b>28745</b>	<b>30151</b>	<b>30141</b>	<b>32761</b>	<b>41661</b>	<b>42653</b>	<b>32217</b>	<b>401924</b>	<b>39899</b>	<b>40022</b>	<b>42396</b>	<b>40897</b>	<b>31029</b>	<b>32582</b>	<b>113</b>		
Susze	2656	2999	3109	3149	2971	3369	4204	3920	2814	39638	3898	3836	3696	3523	3146	3051	98		
Marynaty	3059	2439	2025	2215	2650	2801	3620	4308	2858	32972	2860	2618	3083	3481	2643	2480	123		
Konserwy	4448	3592	3611	3759	4055	4613	6214	7132	5489	55713	4920	4250	4496	5252	3593	3912	108		
- <i>kapusta kwasz.</i>	474	412	312	391	219	363	473	690	522	6477	469	390	544	471	297	391	125		
Mrożonki	16478	14602	14118	15947	15607	17116	22466	21420	16835	211880	21946	22427	23024	22162	17039	16467	117		
<b>Pieczarki i ich przetwory</b>	<b>29216</b>	<b>30218</b>	<b>25699</b>	<b>24768</b>	<b>24120</b>	<b>26397</b>	<b>31426</b>	<b>32562</b>	<b>33945</b>	<b>349045</b>	<b>31917</b>	<b>30938</b>	<b>34883</b>	<b>34803</b>	<b>31169</b>	<b>25354</b>	<b>99</b>		

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2012												2013						VI 2013 VI 2012 (%)
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI			
	51262	47354	32070	16554	6890	5919	11751	32602	41807	390684	43431	44351	57734	53856	46237	34190			
Warzywa ogółem	3401	7060	12854	7234	2457	2018	2422	4074	5465	59384	3418	4742	5205	5899	5799	9044			
Cebula	2280	1830	648	1	45	41	3	20	10	5997	77	190	723	3534	2740	146			
Kapusta	4828	4559	5933	703	151	184	96	196	368	27555	378	1604	4038	4341	5555	5714			
Marchew	2801	1341	431	388	270	445	2515	5352	5454	33779	6136	4496	4872	3364	1193	954			
Ogórki	15484	15534	4274	2279	1306	839	832	9953	15969	115525	16489	14774	19394	14291	14305	9945			
Pomidory	4984	4714	3299	3800	635	802	1808	4482	5113	43239	5149	4345	4783	4359	4615	3242			
Papryka	992	836	928	841	763	448	292	374	165	6627	230	751	529	827	835	652			
Czosnek	16937	18295	17699	19817	19567	17535	18901	18851	16139	214236	16103	17181	17372	17335	16441	15639			
<b>Przetwory ogółem</b>	3209	3027	2578	1890	3303	2565	3118	3155	2017	35484	3361	3431	3089	3561	4051	2533			
Mrożonki	1230	1817	1133	2477	3216	1231	1782	1242	1745	19324	936	1071	1026	916	1033	896			
Susze	1571	1271	1527	1007	773	1017	1398	1029	1324	14995	1103	1257	1592	1240	1204	1136			
Marynaty	2398	2873	2979	3055	3961	3997	4267	4900	4209	42936	2794	3187	4615	3587	3194	3081			
Konserwy																			
-kukurydza	855	1072	880	858	1516	2125	1813	2071	1298	16759	1034	1219	1784	863	1039	915			
konserw.	6110	6758	6920	9519	6719	6887	6278	6078	4261	74693	5894	5694	4226	5717	4475	6095			
Koncentrat pomid.	44437	42119	20278	10492	5224	4485	9348	27602	42379	342697	46249	42737	61405	53162	48437	25255			
Warzywa ogółem	632	1138	1088	671	376	307	514	707	813	9269	712	1206	1418	965	1434	1455			
Cebula	1056	610	107	0	10	18	2	11	6	2322	25	96	360	1761	1166	54			
Kapusta	1390	1885	2890	347	72	99	50	118	174	9949	206	515	1226	1493	2405	2865			
Marchew	2252	994	187	186	74	168	1571	4520	6242	31294	6452	5639	6272	2876	928	407			
Ogórki	16539	16774	4115	1878	1487	1165	1595	7604	15858	119341	17698	14764	23564	17418	15761	7836			
Pomidory	6606	8323	6619	4347	583	653	1748	5229	6942	61896	6865	5955	9239	9536	10621	5960			
Papryka	1290	1241	1173	1213	1222	690	488	626	360	9732	516	1820	903	1398	1164	946			
Czosnek	16638	17703	16891	17856	17136	16736	18023	18698	16278	205645	16487	17405	18464	17991	16490	17055			
<b>Przetwory ogółem</b>	2496	2540	2064	1537	2205	2104	2549	2448	1740	27378	2759	2695	2471	2635	3028	2183			
Mrożonki	3041	2820	2292	2961	2738	1970	2612	2008	2110	30817	2184	2525	2491	2876	2539	2315			
Susze	1398	1168	1376	968	759	990	1226	1112	1358	14182	1200	1272	1627	1284	1077	1065			
Marynaty	3213	3753	3763	3823	5093	4832	5179	6292	5117	53350	3553	3997	5917	4359	4079	4114			
Konserwy																			
-kukurydza	993	1089	911	897	1631	2297	1978	2298	1461	17645	1096	1400	1883	924	1113	973			
konserw.	4249	5054	5014	6742	4895	4813	4581	4652	3783	54760	4916	4604	3358	4788	3484	5345			
Koncentrat pomid.																			

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafioły	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2012 IV	0,30	0,14	0,22	0,97	1,05	0,82	1,48	0,77	0,50	0,47
V	0,25	0,15	0,27	0,98	1,04	0,81	1,52	0,75	0,54	0,50
VI	0,31	0,18	0,49	0,59	0,84	0,53	1,47	0,78	0,49	0,44
VII	0,32	0,14	0,38	0,40	0,69	0,47	1,50	0,77	0,63	0,47
VIII	0,32	0,13	0,25	0,38	0,63	0,52	1,48	0,79	0,52	0,49
IX	0,35	0,19	0,22	0,62	0,73	0,54	1,51	0,79	0,61	0,49
X	0,32	0,19	0,22	1,00	0,87	0,59	1,43	0,82	0,55	0,50
XI	0,29	0,19	0,23	1,01	0,89	0,62	1,47	0,76	0,57	0,50
XII	0,32	0,19	0,27	1,45	0,92	0,78	1,47	0,77	0,56	0,48
<b>2012 I-XII</b>	<b>0,30</b>	<b>0,16</b>	<b>0,27</b>	<b>0,89</b>	<b>0,88</b>	<b>0,63</b>	<b>1,47</b>	<b>0,77</b>	<b>0,48</b>	<b>0,47</b>
2013 I	0,29	0,19	0,27	1,46	0,94	0,86	1,48	0,78	0,57	0,48
II	0,30	0,14	0,27	1,00	1,02	0,77	1,51	0,77	0,55	0,48
III	0,27	0,18	0,27	1,33	1,10	0,85	1,47	0,75	0,55	0,47
IV	0,30	0,18	0,31	1,02	1,18	0,82	1,51	0,76	0,46	0,50
V	0,34	0,23	0,39	1,17	1,00	0,80	1,57	0,76	0,55	0,51
VI	0,37	0,30	0,38	0,69	0,77	0,75	1,52	0,82	0,55	0,53
<b>Wskaźnik zmian w %</b>										
<u>VI 2013</u> <u>V 2013</u>	109	130	97	59	77	94	97	108	100	104
<u>VI 2013</u> <u>VI 2012</u>	119	167	78	117	92	142	103	105	112	120

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafioły gruntowe <sup>a</sup>	
2012 III	0,44	0,33	0,82	0,64	-	-	6,63	-	-	
IV	0,44	0,33	0,77	0,61	-	-	4,87	8,29	-	
V	0,47	0,37	1,05	0,59	3,74	-	5,16	5,94	-	
VI	0,78	0,44	1,89	0,74	2,17	-	1,73	4,07	2,31	
VII	1,03	0,44	1,63	0,63	1,39	2,50	1,23	2,63	1,54	
VIII	0,88	0,45	1,23	0,65	2,22	1,90	1,38	1,89	2,60	
IX	0,67	0,47	0,90	0,61	2,18	1,54	2,12	1,97	1,97	
X	0,67	0,42	0,75	0,62	3,75	1,89	3,66	2,67	1,73	
XI	0,68	0,48	0,78	0,64	-	-	5,52	3,39	-	
XII	0,73	0,51	0,81	0,69	-	-	6,60	4,63	-	
<b>2011 I-XII</b>	<b>0,64</b>	<b>0,41</b>	<b>1,01</b>	<b>0,64</b>	<b>2,58</b>	<b>1,96</b>	<b>5,04</b>	<b>3,94</b>	<b>2,03</b>	
I	0,72	0,53	0,84	0,68	-	-	12,00	-	-	
II	0,72	0,49	0,86	0,67	-	-	11,50	18,00	-	
III	0,70	0,47	0,90	0,69	-	-	10,00	15,36	-	
IV	0,87	0,52	1,20	0,82	-	-	3,75	8,43	-	
V	1,14	0,54	1,43	0,91	-	-	4,23	5,51	-	
VI	1,20	0,64	1,70	1,25	2,33	-	2,93	3,42	3,51	
VII	1,66	0,82	1,96	1,68	2,30	-	2,28	3,74	2,78	
VIII	1,37	1,17	1,14	1,18	2,37	1,31	2,24	1,66	3,17	
<b>Wskaźnik zmian w %</b>										
<u>VIII 2013</u> <u>VII 2013</u>	83	143	58	70	103	x	98	44	114	
<u>VIII 2013</u> <u>VIII 2012</u>	156	260	93	182	107	52	162	88	122	

<sup>a</sup> ceny za sztukę

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe <sup>a</sup>	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone <sup>b</sup>	Kecup	Sok pomidorowy <sup>a</sup>
2012 V	3,24	12,12	3,41	3,58	3,60	6,61	2,02
VI	3,19	12,47	3,42	3,57	3,52	6,59	2,01
VII	3,20	12,49	3,40	3,48	3,53	6,65	2,00
VIII	3,19	12,52	3,42	3,45	3,49	6,66	2,00
IX	3,24	12,44	3,30	3,40	3,63	6,62	1,98
X	3,27	12,43	3,32	3,42	3,66	6,61	1,96
XI	3,33	12,43	3,39	3,50	3,68	6,69	1,97
XII	3,30	12,44	3,31	3,39	3,63	6,68	1,97
<b>2012 I-XII</b>	<b>3,25</b>	<b>12,24</b>	<b>3,37</b>	<b>3,54</b>	<b>3,61</b>	<b>6,60</b>	<b>1,98</b>
2013 I	3,28	12,51	3,43	3,46	3,60	6,54	1,99
II	3,23	12,47	3,35	3,40	3,54	6,27	1,98
III	3,18	12,55	3,38	3,44	3,59	6,15	1,99
IV	3,11	12,47	3,30	3,33	3,56	6,08	2,02
V	3,16	12,90	3,35	3,32	3,65	6,07	2,01
VI	3,12	12,87	3,24	3,30	3,62	6,07	2,02
VII	3,14	12,99	3,24	3,27	3,56	6,09	2,00
<b>Wskaźnik zmian w %</b>							
<u>VII 2013</u> <u>VI 2013</u>	101	60	100	99	98	100	99
<u>VII 2013</u> <u>VII 2012</u>	98	104	95	94	101	92	100

<sup>a</sup> zł/litr, <sup>b</sup> groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory	Ogórki gruntowe	Kalafiory*	Pieczarki
2012 V	1,34	0,79	2,30	1,37	3,41	6,75	11,99	7,85	-	5,65	7,42
VI	1,87	0,94	3,54	1,95	4,14	7,97	14,87	5,96	3,97	3,97	7,34
VII	2,39	2,12*	3,40	1,81	4,60	7,47	9,83	4,25	2,67	2,73	7,57
VIII	1,99	2,16*	2,22	1,52	4,21	6,17	5,67	3,68	2,41	3,23	7,81
IX	1,63	1,05	1,79	1,38	3,70	4,98	4,50	3,47	2,97	3,03	7,73
X	1,44	1,02	1,62	1,32	3,43	4,43	4,55	4,59	4,41	3,00	7,60
XI	1,45	1,03	1,61	1,32	3,30	4,24	6,96	5,05	-	3,73	7,48
XII	1,48	1,06	1,59	1,35	3,22	4,36	9,30	6,48	-	4,74	7,85
<b>2012 I-XII</b>	<b>1,59</b>	<b>0,89</b>	<b>2,10</b>	<b>1,44</b>	<b>3,50</b>	<b>5,60</b>	<b>9,47</b>	<b>6,22</b>	<b>3,29</b>	<b>4,59</b>	<b>7,59</b>
2013 I	1,51	1,05	1,66	1,37	3,18	4,93	10,26	8,06	-	6,59	7,74
II	1,52	1,05	1,73	1,37	3,16	5,44	9,97	7,79	-	6,39	7,56
III	1,53	1,05	1,82	1,38	3,15	6,17	12,68	8,17	-	6,97	7,47
IV	1,60	1,05	2,09	1,47	3,33	7,21	15,06	9,44	-	7,12	7,52
V	1,95	1,17	2,71	1,74	3,84	7,67	15,81	7,82	7,76	6,51	7,49
VI	2,46	1,29	3,22	3,22	4,25	8,32	13,59	5,19	4,38	5,31	7,43
VII	3,11	3,58*	3,52	3,52	4,90	8,07	14,49	4,47	3,26	3,85	7,61
<b>Wskaźnik zmian w %</b>											
<u>VII 2013</u> <u>VI 2013</u>	126	x	109	109	115	97	107	86	74	73	102
<u>VII 2013</u> <u>VII 2012</u>	130	169	104	194	107	108	147	105	122	141	101

<sup>a</sup> cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.



Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy <sup>b</sup>	Szpinak mrożony	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczup	Sok pomidorowy <sup>a</sup>	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny <sup>a</sup>
2012 V	5,56	14,50	7,98	9,52	8,38	9,95	3,82	6,05	9,14	4,20
VI	5,57	14,65	8,10	9,50	8,42	10,00	3,85	6,08	9,17	4,22
VII	5,58	14,75	8,18	9,50	8,36	10,15	3,85	6,08	9,20	4,21
VIII	5,61	14,80	8,18	9,50	8,38	10,15	3,85	6,08	9,17	4,21
IX	5,62	14,75	8,14	9,44	8,40	10,20	3,86	6,18	9,17	4,18
X	5,57	14,55	8,18	9,38	8,36	10,30	3,85	6,20	9,29	4,12
XI	5,62	14,50	8,32	9,34	8,42	10,25	3,88	6,13	9,14	4,18
XII	5,51	14,55	8,32	9,38	8,38	10,40	3,86	6,08	8,97	4,19
<b>2012 I-XII</b>	<b>5,58</b>	<b>14,50</b>	<b>8,10</b>	<b>9,46</b>	<b>8,36</b>	<b>10,10</b>	<b>3,84</b>	<b>6,08</b>	<b>9,09</b>	<b>4,20</b>
2013 I	5,56	14,60	8,26	9,40	8,40	10,35	3,84	6,08	9,14	4,19
II	5,52	14,60	8,26	9,46	8,40	10,40	3,87	6,13	9,17	4,17
III	5,50	14,55	8,28	9,38	8,42	10,40	3,86	6,10	8,97	4,20
IV	5,51	14,65	8,26	9,50	8,34	10,35	3,87	6,13	9,11	4,22
V	5,50	14,70	8,30	9,50	8,38	10,30	3,90	6,13	9,14	4,23
VI	5,51	14,80	8,28	9,46	8,40	10,30	3,90	6,18	9,11	4,24
VII	5,53	14,95	8,32	9,42	8,40	10,30	3,90	6,18	9,14	4,26
<b>Wskaźnik zmian w %</b>										
<u>VII 2013</u> VI 2013	100	101	100	100	100	100	100	100	100	100
<u>VII 2013</u> VII 2012	99	101	102	99	100	101	101	102	99	101

<sup>a</sup> w zł/l, <sup>b</sup>/ cena koncentratu pomidorowego w zł/kg: do 2008 r. po przeliczeniu opakowania puszka 0,07 kg, od 2009 r. po przeliczeniu opakowania słoik 0,20 kg

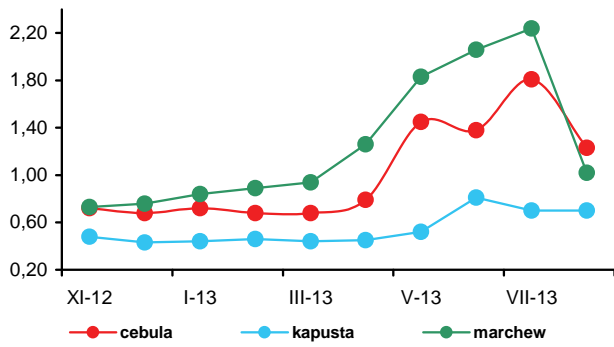
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych w Polsce i w Niemczech (%)

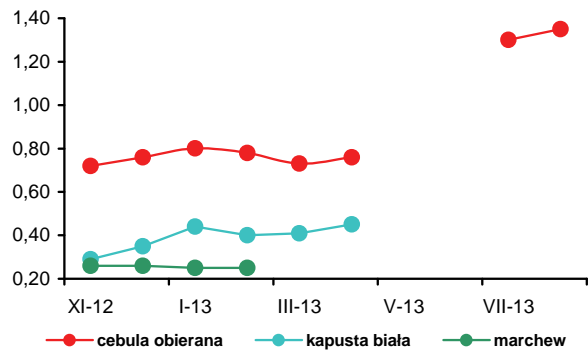
Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Ogórki	Kalafiory
2011 XI	42	57	38	29	-	-
XII	48	55	39	30	-	-
2012 I	51	58	42	32	-	-
II	54	50	44	38	-	-
III	44	45	40	39	-	-
IV	54	42	38	41	44	48
V	49	38	45	45	48	54
VI	42	45	54	48	42	58
VII	48	48	62	45	54	61
VIII	54	68	68	49	49	59
IX	49	58	62	48	-	-
X	52	64	48	45	-	-
XI	48	68	49	44	-	-
XII	51	72	55	46	-	-
2013 I	54	75	48	44	-	-
II	55	73	45	41	-	-
III	62	77	48	43	-	-
IV	65	76	49	44	-	-
V	64	69	51	48	52	49
VI	68	72	55	44	48	52
VII	64	79	52	42	45	48
VIII	68	81	51	38	42	45

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS, i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agrarmarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy

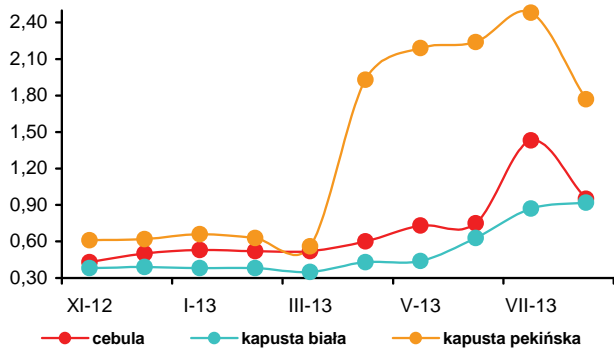
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)



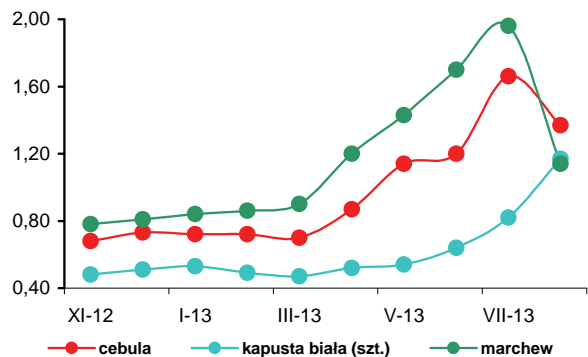
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)



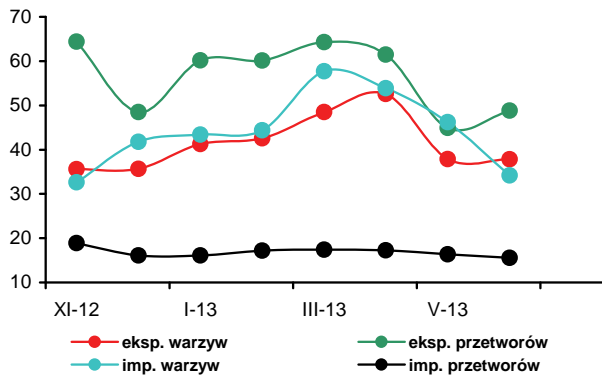
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)



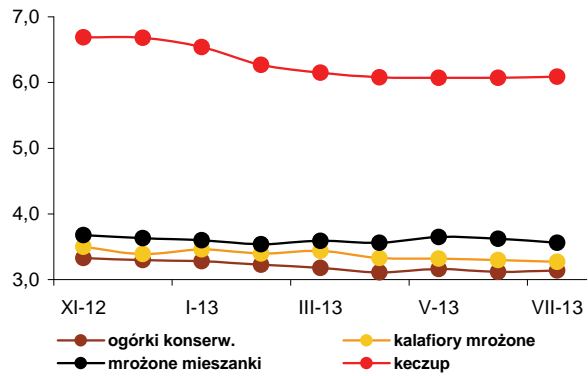
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)



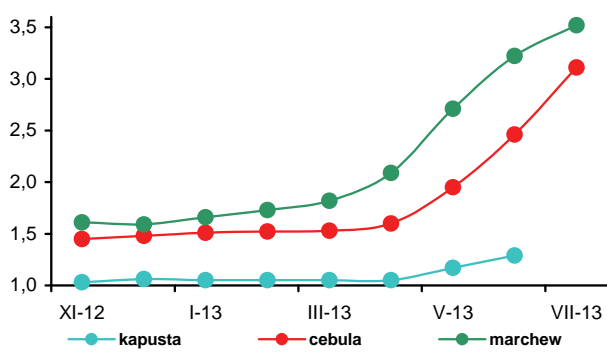
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. ton)



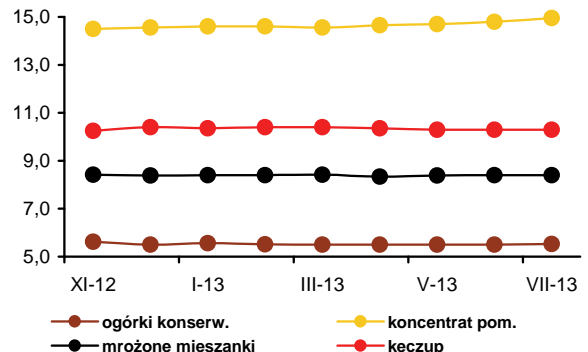
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)



Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)



Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)





**Bożena Nosecka**



**Irena Strojewska**

W sierpniu 2013 r. średnie ceny jabłek na rynkach hurtowych były o 12% wyższe niż w sierpniu roku poprzedniego, a ceny jabłek oferowane przez spółdzielnie ogrodnicze oraz skupowane przez firmy eksportujące wzrosły odpowiednio o 19% i 20%. Niższe były ceny skupu jabłek płacone przez zakłady przetwórcze o 21%. Ceny gruszek na rynku hurtowym były prawie dwukrotnie wyższe. Na rynkach hurtowych droższe niż w sierpniu 2012 r. były też banany (o 18%) i cytryny (o 1%). Potaniały natomiast winogrona (o 26%), truskawki (o 11%), pomarańcze (o 6%) oraz śliwki (o 1%), a nie zmieniły się ceny mandarynek. Niższe ceny uzyskiwali producenci za morele i brzoskwinie skupowane przez spółdzielnie ogrodnicze (odpowiednio o 43 i 41%) oraz za śliwki do mrożenia w zakładach przetwórczych. Za maliny do mrożenia i aronię zakłady płaciły o 54 i 64% wyższe ceny, a za śliwki do mrożenia niższe o 39%. W sierpniu br. w porównaniu do lipca 2013 r. ceny jabłek na rynkach hurtowych obniżyły się o 11%, a ceny skupu w spółdzielniach ogrodniczych i płacone przez firmy eksportowe były niższe odpowiednio o 9 i 30%. Na rynkach hurtowych droższe były czereśnie (o 73%), truskawki (o 27%), cytryny (o 11%), pomarańcze (o 10%) i mandarynki (o 9%). Potaniały natomiast śliwki (o 39%), winogrona (o 33%), gruszki (o 14%), wiśnie (o 5%) i banany (o 1%).

W lipcu 2013 r. w relacji do lipca 2012 r. średnie ceny detaliczne owoców i ich przetworów wzrosły o 2,3%, przy wzroście cen żywności i napojów bezalkoholowych o 2,7%. Ceny owoców strefy umiarkowanej były wyższe o 0,2%. Owoce południowe podrożały o 5,6%, a przetwory owocowe (bez owoców suszonych) o 2,6%. Spośród owoców strefy umiarkowanej spadły cen jabłek (o 6,5%) i owoców jagodowych (o 0,5%). Ceny pozostałych owoców były wyższe: gruszek o 25,9%, orzechów o 8,5%, wiśni i czereśni oraz pozostałych owoców pestkowych o 6,7%, a śliwek o 6,4%.

W firmach średnich i dużych produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych w czerwcu 2013 r. w relacji do czerwca roku poprzedniego wzrosła o 17%. Produkcja soków zagęszczonych (głównie koncentratu soku jabłkowego) wzrosła o 76%, owoców mrożonych o 12%, a kompotów i owoców pasteryzowanych o 3%. Obniżyła się natomiast produkcja dżemów (o 15%). W miesiącach I-VI 2013 r. produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych wzrosła w relacji do analogicznego okresu 2012 r. o 13% do 216,2 tys. ton. Najbardziej zwiększyła się produkcja soków pitnych wytwarzanych z jabłek (o 15%) i pozostałych soków pitnych warzywnych, owocowych i owocowo-warzywnych (o 15%). Produkcja soków zagęszczonych wzrosła ponad dwukrotnie, owoców mrożonych o 16%, a kompotów i owoców pasteryzowanych o 1%. Obniżyła się produkcja dżemów (o 16%). Średnie ceny zbytu soku jabłkowego były w lipcu 2013 r. wyższe niż w lipcu 2012 r. o 3%. Potaniały natomiast dżemy produkowane z czarnych porzeczek (o 10%) i z truskawek (o 9%) oraz sok pomarańczowy (o 4%).

W czerwcu 2013 r. rozmiary eksportu owoców świeżych były o 59%, a przetworów owocowych o 3% wyższe niż w czerwcu roku poprzedniego. O wzroście eksportu owoców świeżych zadecydowało zwiększenie sprzedaży jabłek (o 119%). W grupie przetworów owocowych najbardziej zwiększył się eksport zagęszczonego soku jabłkowego (o 20%). W wyniku obniżenia przeciętnych cen eksportowych wpływy z eksportu owoców świeżych zwiększyły się mniej niż rozmiary sprzedaży (o 31% do 60,8 mln euro). Wartość eksportu przetworów owocowych z powodu obniżenia cen zagęszczonego soku jabłkowego zmalała o 10% do 93,8 mln euro. Niższy był import owoców świeżych (o 11%). Decydujące było zmniejszenie przywozu owoców cytrusowych (o 22%), a także jabłek, arbuźów i brzoskwiń (spadek odpowiednio o 76, 11 i 34%). Przywóz przetworów owocowych wzrósł o 6% w tym zagęszczonych soków o 7%, a przetworów puszkowanych o 8%. Dodatkowo saldo obrotów owocami i ich przetworami wyniosło 50,2 mln euro, wobec 48,3 mln euro w czerwcu 2012 r. Wzrost salda spowodowany był zwiększeniem o 2% wartości eksportu do 154,6 mln euro, przy wzroście wartości importu o 2% do 125,0 mln euro. W okresie I-VI 2013 r. dodatkowo saldo handlu owocami i ich przetworami wyniosło 272,3 mln euro, wobec 206,2 mln euro w analogicznym okresie roku poprzedniego. Wzrost salda spowodowany był zwiększeniem o 17% wartości eksportu do 989,2 mln euro, przy wzroście wartości importu o 13% do 716,9 mln euro.

**Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg) <sup>a</sup>**

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2012 VI	2,17	-	5,42	-	-	-	-
VII	1,97	-	7,65	3,67	5,94	2,60	3,16
VIII	1,59	2,02	-	-	6,68	3,16	2,06
IX	1,45	1,92	-	-	-	3,01	2,42
X	1,35	1,98	-	-	-	-	3,05
XI	1,31	2,56	-	-	-	-	-
XII	1,12	2,93	-	-	-	-	-
<b>2012 I-XII</b>	<b>1,55</b>	<b>2,45</b>	<b>5,79<sup>a</sup></b>	<b>3,67</b>	<b>6,31</b>	<b>2,92</b>	<b>2,52<sup>a</sup></b>
2013 I	1,20	2,72	-	-	-	-	-
II	1,25	-	-	-	-	-	-
III	1,23	-	-	-	-	-	-
IV	1,46	-	-	-	-	-	-
V	1,94	-	-	-	-	-	-
VI	2,13	-	4,09	-	-	-	-
VII	2,09	-	4,75	3,08	1,88	2,89	2,86
VIII	1,90	2,50	-	2,95	3,78	1,88	2,19
<b>Wskaźniki zmian cen (%)</b>							
<u>VIII 2013</u> <u>VII 2013</u>	91	x	x	96	201	65	77
<u>VIII 2013</u> <u>VIII 2012</u>	119	124	x	x	57	59	106

<sup>a</sup> ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych  
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

**Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg) <sup>a</sup>**

Miesiące	Jabłka przemysłowe	Truskawki bez szypułki	Truskawki z szypułką	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tłoczenia	Śliwki do mrożenia
2012 VI	0,65	4,65	3,71	1,35	1,98	2,42	-	-	-	-
VII	0,43	4,20	-	1,52	1,68	2,26	-	3,09	2,88	-
VIII	0,39	-	-	-	-	2,57	0,88	-	-	1,73
IX	0,37	-	-	-	-	3,23	1,21	-	-	2,28
X	0,39	-	-	-	-	3,63	-	-	-	-
XI	0,43	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,36	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<b>2012 I-XII</b>	<b>0,53</b>	<b>4,55<sup>a</sup></b>	<b>3,71<sup>a</sup></b>	<b>1,48<sup>a</sup></b>	<b>1,74<sup>a</sup></b>	<b>2,34<sup>a</sup></b>	<b>1,01<sup>a</sup></b>	<b>3,09<sup>a</sup></b>	<b>2,88<sup>a</sup></b>	<b>2,04<sup>a</sup></b>
2013 I	0,35	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,35	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,38	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,39	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,33	2,67	1,82	-	-	-	-	-	-	-
VII	-	3,39	1,78	1,50	1,47	3,84	-	2,15	1,78	-
VIII	0,31	-	-	-	-	3,97	1,44	2,69	1,80	1,06
<b>Wskaźniki zmian cen (%)</b>										
<u>VIII 2013</u> <u>VII 2013</u>	x	x	x	x	x	103	x	125	101	x
<u>VIII 2013</u> <u>VIII 2012</u>	79	x	x	x	x	154	164	x	x	61

<sup>a</sup> ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych  
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jabłka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka deserowa	Gruszka Lukasówka	Truskawki	Czeresnie	Śliwki
2012 VII	2,04	2,20	2,18	2,09	2,02	2,15	2,01	-	-	4,78	6,25	-
VIII	1,09	-	-	-	-	-	-	2,01	-	-	-	-
IX	0,84	1,26	-	1,0	0,91	0,91	0,89	1,91	2,01	-	-	2,46
X	0,88	1,35	1,07	0,91	0,85	0,84	0,85	2,00	2,00	-	-	2,85
XI	0,92	1,58	1,35	0,90	0,83	0,83	0,83	2,33	2,14	-	-	-
XII	1,00	1,67	1,52	0,93	0,87	0,90	0,88	2,93	2,80	-	-	-
<b>2012 I-XII</b>	<b>1,29</b>	<b>1,78</b>	<b>1,69</b>	<b>1,32</b>	<b>1,24</b>	<b>1,26</b>	<b>1,25</b>	<b>2,29</b>	<b>2,20</b>	<b>6,04</b>	<b>6,38</b>	<b>2,66</b>
2013 I	1,09	1,80	1,58	0,94	0,91	0,93	0,94	3,34	3,10	-	-	-
II	1,14	2,00	1,83	1,09	0,94	0,95	0,98	4,00	-	-	-	-
III	1,13	2,01	1,85	1,01	1,09	1,12	1,12	-	-	-	-	-
IV <sup>a</sup>	1,45	2,08	1,91	1,35	1,38	1,38	1,39	-	-	-	-	-
V <sup>a</sup>	1,79	2,14	2,12	1,77	1,76	1,79	1,79	-	-	-	-	-
VI <sup>a</sup>	1,95	2,20	2,20	1,85	1,92	1,92	1,95	-	-	3,83	4,00	-
VII	1,88	2,20	2,54	1,78	1,85	1,90	1,83	-	-	-	4,80	-
VIII	1,31	-	-	-	-	-	-	2,00	-	-	-	1,51
<b>Wskaźniki zmian cen (%)</b>												
<u>VIII 2013</u> <u>VII 2013</u>	70	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>VIII 2013</u> <u>VIII 2012</u>	120	x	x	x	x	x	x	100	x	x	x	x

<sup>a</sup> jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne warzywne, owocowe i owocowo-warzywne <sup>a</sup>	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty i owoce pasteryzowane
2012 V	6 904	8 518	11 386	9 930	11 331	5 112	5 417
VI	6 422	7 842	17 260	9 660	57 517	4 837	4 860
VII	4 475	5 566	18 664	15 447	93 908	4 333	6 279
VIII	6 798	8 368	23 949	34 868	52 096	4 323	4 793
IX	7 606	7 007	23 306	52 897	20 200	3 496	4 714
X	8 613	7 457	21 528	72 339	13 144	4 168	5 072
XI	7 297	8 817	21 996	55 036	12 542	3 510	5 328
XII	7 581	10 737	18 058	13 853	11 111	3 304	4 366
<b>2013 I-XII</b>	<b>7 741</b>	<b>96 586</b>	<b>234 346</b>	<b>280 118</b>	<b>312 668</b>	<b>51 183</b>	<b>61 652</b>
2013 I	3 207	9 109	21 134	14 748	13 792	4 034	4 770
II	7 741	7 600	19 120	9 121	14 558	3 964	4 714
III	8 875	11 658	21 558	9 681	13 043	3 939	5 934
IV	6 829	8 237	19 133	9 424	11 542	3 933	5 765
V	7 044	9 086	19 083	18 193	10 218	3 715	5 110
VI	6 809	7 366	22 645	16 974	64 397	4 094	5 002
<b>Wskaźniki zmian (%)</b>							
<u>VI 2013</u> <u>V 2013</u>	97	81	119	93	630	110	98
<u>VI 2013</u> <u>VI 2012</u>	106	94	131	176	112	85	103

<sup>a</sup> łącznie z pojedynczymi sokami warzywnymi (bez soku pomidorowego), b/ ze względu na zmiany w klasyfikacji GUS dane z 2011 r. nie są porównywalne z danymi w latach poprzednich

Źródło: Dane GUS.

Tabela 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2012												2013*						$\frac{VI\ 2013}{VI\ 2012}$ (%)
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI			
<b>Owoce świeże</b>	<b>117 964</b>	<b>118 436</b>	<b>62 682</b>	<b>64 939</b>	<b>45 719</b>	<b>61 443</b>	<b>97 891</b>	<b>128 330</b>	<b>133 413</b>	<b>1 263 857</b>	<b>178 075</b>	<b>171 531</b>	<b>184 010</b>	<b>210 619</b>	<b>139 981</b>	<b>99 516</b>	<b>159</b>		
Jabłka	103 873	102 433	37 300	14 650	15 798	35 828	75 932	100 404	95 425	938 364	151 600	152 764	169 289	196 521	130 515	81 515	219		
Gruszki	3 540	2 456	815	423	1 908	6 925	6 188	5 455	3 318	39 034	3 661	3 001	2 479	1 972	802	198	24		
Truskawki	238	492	8 105	1 710	402	142	54	10	116	11 578	73	175	231	214	177	7 886	97		
Sliwki	44	17	203	888	2 226	3 065	1 120	178	62	7 873	17	15	120	125	47	90	44		
Maliny	152	153	775	4 552	4 137	4 308	1 791	291	226	16 858	351	162	205	380	145	75	10		
Wiśnie	29	28	790	7 961	794	84	10	11	1	9 744	3	2	-	59	-	476	60		
<b>Przetwory owocowe</b>	<b>55 120</b>	<b>54 487</b>	<b>62 038</b>	<b>73 250</b>	<b>69 894</b>	<b>73 804</b>	<b>84 182</b>	<b>81 937</b>	<b>51 636</b>	<b>772 529</b>	<b>62 793</b>	<b>62 371</b>	<b>64 479</b>	<b>71 261</b>	<b>63 697</b>	<b>63 757</b>	<b>103</b>		
Zagęszczony sok jabłkowy	16 139	16 338	17 925	15 880	16 897	22 672	37 366	35 048	17 801	244 796	20 370	21 194	19 889	24 115	23 421	21 561	120		
Truskawki w puszkach	463	700	1 003	567	503	522	528	471	462	6 814	422	497	597	657	579	570	57		
Wiśnie w puszkach	361	546	368	739	655	298	603	343	304	5 289	265	303	326	258	424	327	89		
Dżemy	2 126	2 614	2 695	2 363	2 339	2 576	2 831	2 619	2 118	29 245	2 015	2 270	2 347	2 690	2 600	2 457	91		
Mrożonki	21 343	21 622	26 582	35 991	33 765	32 282	28 670	25 203	17 309	308 006	23 850	22 661	25 338	25 821	21 230	24 451	92		
<b>Owoce świeże</b>	<b>50 828</b>	<b>56 242</b>	<b>46 359</b>	<b>57 984</b>	<b>42 121</b>	<b>35 664</b>	<b>43 534</b>	<b>57 782</b>	<b>63 644</b>	<b>621 881</b>	<b>73 286</b>	<b>67 469</b>	<b>69 597</b>	<b>87 590</b>	<b>66 247</b>	<b>60 763</b>	<b>131</b>		
Jabłka	39 103	40 656	17 821	7 544	5 563	10 128	23 062	32 278	32 544	338 454	51 748	51 546	56 162	73 911	56 290	40 144	225		
Gruszki	2 105	1 713	640	351	1 195	4 244	3 873	3 865	2 645	25 189	2 986	2 424	2 222	1 763	749	207	32		
Truskawki	420	900	11 289	2 509	609	212	86	22	160	16 700	127	268	359	352	324	9 191	81		
Sliwki	57	28	205	709	1 671	2 395	934	139	57	6 265	15	14	138	131	54	89	44		
Maliny	250	210	619	3 050	3 565	4 355	2 058	540	399	15 753	424	281	340	607	239	183	30		
Wiśnie	49	37	879	8 510	991	76	12	130	4	10 726	6	4	-	60	-	519	59		
<b>Przetwory owocowe</b>	<b>85 410</b>	<b>85 124</b>	<b>104 486</b>	<b>111 634</b>	<b>111 834</b>	<b>112 772</b>	<b>125 189</b>	<b>116 098</b>	<b>72 411</b>	<b>1 171 476</b>	<b>92 622</b>	<b>91 830</b>	<b>90 363</b>	<b>101 673</b>	<b>93 917</b>	<b>93 838</b>	<b>90</b>		
Zagęszczony sok jabłkowy	25 058	25 087	26 830	25 248	25 724	32 947	52 171	49 811	25 917	363 631	29 497	30 513	28 412	33 999	33 426	30 441	113		
Truskawki w puszkach	800	1 236	1 520	931	817	857	1 017	802	758	11 259	731	1 032	1 168	1 446	1 617	882	58		
Wiśnie w puszkach	521	783	510	950	1 023	501	927	536	503	7 871	426	479	548	464	650	501	98		
Dżemy	3 873	4 684	4 606	3 816	3 996	4 381	4 977	4 335	3 507	50 261	3 453	3 705	3 370	4 241	4 284	4 052	88		
Mrożonki	30 246	31 095	37 581	49 264	49 455	45 731	40 645	34 632	23 068	429 278	34 563	31 933	34 518	36 314	31 209	31 187	83		

\*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRIRW i Centrum Analitycznego Administracji Celnej.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2012												2013*						VI 2013 VI 2012 (%)
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI			
<b>Owoce świeże</b>	<b>89 054</b>	<b>91 936</b>	<b>91 225</b>	<b>127 180</b>	<b>120 840</b>	<b>87 790</b>	<b>95 527</b>	<b>106 138</b>	<b>139 412</b>	<b>1 256 162</b>	<b>117 957</b>	<b>93 699</b>	<b>102 630</b>	<b>81 997</b>	<b>79 184</b>	<b>80 914</b>			
Banany	18 674	21 199	19 517	21 027	18 318	12 720	20 382	22 851	19 663	222 213	23 325	22 360	27 302	25 665	25 431	26 709			
Owoce cytrusowe	38 336	27 010	13 624	10 527	9 412	12 188	27 418	51 257	96 020	467 923	75 115	53 824	50 673	32 739	22 008	10 684			
Brzoskwinie i nekt.	21	1 009	12 751	39 104	34 428	16 926	3 477	263	71	108 240	16	23	78	107	1 785	8 468			
Winoigrona	5 236	4 584	1 210	4 767	15 637	16 402	16 423	9 455	3 921	88 724	1 755	2 117	5 377	3 808	4 505	2 680			
Arbuzy	3 085	13 210	20 577	32 200	22 986	3 589	881	475	426	99 642	404	415	540	1 869	7 237	18 252			
Jabłka	3 345	4 907	6 625	2 656	1 692	9 293	8 765	2 820	1 439	51 449	1 209	1 037	1 174	1 559	1 559	1 622			
<b>Przetwory razem</b>	<b>21 342</b>	<b>23 592</b>	<b>21 619</b>	<b>23 252</b>	<b>25 800</b>	<b>29 424</b>	<b>31 968</b>	<b>31 197</b>	<b>26 435</b>	<b>301 079</b>	<b>26 376</b>	<b>31 210</b>	<b>37 617</b>	<b>29 965</b>	<b>28 184</b>	<b>22 927</b>			
Soki zagęszczone	9 113	11 381	10 301	8 360	11 217	14 601	15 457	13 186	11 521	130 905	12 743	17 132	19 838	15 775	14 930	10 972			
-sok pomarańczowy	2 157	2 562	2 092	1 895	1 476	1 760	2 290	2 806	2 663	26 994	1 806	2 036	3 101	2 439	2 404	2 292			
Mrożonki	2 900	2 923	3 035	5 791	5 310	5 002	4 380	3 340	3 232	44 186	3 553	2 984	4 700	3 002	3 097	3 145			
Susze	538	755	869	1 363	1 319	1 566	2 563	1 644	1 459	15 556	1 350	1 198	1 321	1 216	1 060	1 104			
Dżemy	519	552	739	739	435	673	559	755	374	7 404	707	566	699	709	627	622			
Przetwory puszkow.	8 097	7 748	6 465	6 828	7 374	7 356	8 734	12 037	9 708	100 426	7 887	9 051	10 785	9 103	8 280	6 995			
-ananasy	1 229	1 027	766	1 179	950	1 297	1 506	2 222	1 681	17 178	1 552	1 225	2 642	1 717	1 126	763			
-brzoskwinie	1 953	1 758	1 486	1 439	1 577	1 406	2 585	3 987	3 398	25 782	1 363	1 869	2 821	1 740	1 491	1 556			
<b>Owoce świeże</b>	<b>72 596</b>	<b>74 592</b>	<b>68 499</b>	<b>80 455</b>	<b>80 523</b>	<b>69 624</b>	<b>79 613</b>	<b>85 233</b>	<b>100 644</b>	<b>924 721</b>	<b>92 137</b>	<b>73 959</b>	<b>86 412</b>	<b>71 979</b>	<b>79 738</b>	<b>70 483</b>			
Banany	13 192	13 141	11 193	7 397	9 499	8 563	12 730	13 861	12 344	133 405	14 405	14 900	18 000	17 088	17 102	16 426			
Owoce cytrusowe	22 625	17 671	10 168	9 167	8 301	10 744	21 421	33 640	57 471	287 711	48 517	34 691	32 244	22 227	18 345	9 784			
Brzoskwinie i nekt.	37	1 351	11 014	28 176	23 969	11 709	2 597	223	60	79 411	29	42	121	189	2 389	10 998			
Winoigrona	8 366	7 673	2 359	5 388	13 012	13 491	16 099	10 901	6 677	100 587	3 768	3 433	8 277	6 146	6 979	4 142			
Arbuzy	1 856	6 097	6 658	6 662	4 188	842	361	279	285	28 728	290	272	402	1 378	4 932	6 836			
Jabłka	2 187	2 796	4 301	2 094	859	1 365	1 349	750	809	22 039	865	723	819	1 080	1 307	1 484			
<b>Przetwory razem</b>	<b>34 664</b>	<b>37 640</b>	<b>34 071</b>	<b>38 352</b>	<b>44 792</b>	<b>48 619</b>	<b>47 868</b>	<b>47 434</b>	<b>39 456</b>	<b>474 339</b>	<b>39 710</b>	<b>40 584</b>	<b>47 793</b>	<b>41 025</b>	<b>39 194</b>	<b>33 894</b>			
Soki zagęszczone	12 821	16 287	13 874	11 363	17 829	19 725	18 311	16 118	15 237	177 257	13 493	14 963	18 234	15 190	14 739	12 339			
-sok pomarańczowy	4 243	5 618	4 282	3 802	2 919	3 387	4 127	4 994	4 717	51 608	3 121	3 466	5 264	4 000	4 101	3 783			
Mrożonki	4 637	4 562	4 777	11 448	9 553	7 749	6 796	6 006	5 505	73 625	5 629	4 830	6 598	4 886	4 939	5 373			
Susze	1 622	1 837	1 983	2 566	2 563	3 160	5 117	3 506	3 299	33 127	3 316	2 762	2 837	2 900	2 399	3 103			
Dżemy	965	1 042	1 336	1 169	967	1 199	1 110	1 395	692	13 511	1 334	1 072	1 341	1 404	1 187	1 278			
Przetwory puszkow.	14 388	13 677	11 767	11 563	13 692	16 429	16 100	20 028	14 478	173 148	15 723	16 521	18 422	16 411	15 617	11 601			
-ananasy	1 038	914	705	1 054	834	1 151	1 395	1 954	1 482	15 171	1 365	1 021	2 071	1 433	1 016	623			
-brzoskwinie	1 621	1 465	1 140	1 185	1 210	1 158	1 961	3 182	2 526	20 279	1 046	1 435	2 121	1 410	1 137	1 251			

\*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW i CAAC.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jabłkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2012 V	0,40	0,70	1,83	-	1,37	1,31	1,65	1,27	1,53	1,76	1,43
VI	0,48	0,79	1,39	0,93	0,80	1,11	1,50	1,28	1,50	1,52	1,39
VII	0,52	0,83	1,47	0,56	0,67	1,07	1,62	1,39	1,59	1,64	1,29
VIII	0,36	0,63	1,52	0,54	0,86	1,12	1,67	1,56	1,53	1,62	1,56
IX	0,29	0,61	1,52	1,19	1,01	0,92	1,71	1,64	1,45	1,64	1,68
X	0,30	0,63	1,75	0,68	1,09	1,20	1,54	1,53	1,40	1,92	1,54
XI	0,32	0,71	2,78	0,75	1,85	2,89	1,59	1,44	1,43	1,70	1,57
XII	0,34	0,80	1,61	0,97	1,78	2,70	1,52	1,25	1,46	1,64	1,70
<b>2012 I-XII</b>	<b>0,37</b>	<b>0,67</b>	<b>1,69</b>	<b>0,93</b>	<b>1,31</b>	<b>1,66</b>	<b>1,57</b>	<b>1,34</b>	<b>1,50</b>	<b>1,66</b>	<b>1,51</b>
2013 I	0,34	0,82	1,74	-	1,21	1,77	1,69	1,44	1,45	1,73	1,61
II	0,34	0,81	1,54	0,98	1,74	1,74	1,67	1,35	1,44	2,08	1,58
III	0,33	0,90	1,55	1,05	1,66	-	1,63	1,24	1,43	1,96	1,68
IV	0,38	0,89	1,65	0,87	1,60	1,02	1,64	1,37	1,41	2,20	1,80
V	0,43	0,93	1,83	0,98	1,65	-	1,59	1,35	1,43	2,79	1,53
VI	0,49	1,04	1,17	-	2,44	1,09	1,20	1,35	1,41	1,55	1,53
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>VI 2013</u> V 2013	114	112	64	x	148	x	75	100	99	56	100
<u>VI 2013</u> VI 2012	102	132	84	x	305	98	80	105	94	102	110

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW, i CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czeresnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2012 VI	2,25	2,10	2,18	2,20	2,10	3,34	6,25	-	8,44	-	4,37	5,72	6,13	4,13	11,07
VII	2,48	-	-	-	-	2,80	6,88	4,41	6,60	4,06	3,57	5,80	6,96	4,89	10,60
VIII	2,30	-	-	-	-	3,00	8,95	-	-	2,85	3,47	5,88	7,00	5,11	7,80
IX	1,46	1,55	1,58	1,49	1,42	2,81	10,21	-	-	-	4,24	5,86	7,39	4,91	6,48
X	1,36	1,48	1,42	1,38	1,42	2,75	11,30	-	-	5,13	4,36	5,58	6,75	4,92	6,34
XI	1,32	1,46	1,40	1,35	1,39	2,95	13,25	-	-	-	4,06	5,08	5,44	4,92	6,68
XII	1,42	1,48	1,44	1,38	1,40	3,04	-	-	-	-	4,08	4,77	4,45	4,10	9,35
<b>2012 I-XII</b>	<b>1,77</b>	<b>1,65</b>	<b>1,68</b>	<b>1,66</b>	<b>1,63</b>	<b>3,01</b>	<b>9,47</b>	<b>4,40</b>	<b>7,93</b>	<b>4,01</b>	<b>4,27</b>	<b>4,84</b>	<b>5,52</b>	<b>4,30</b>	<b>9,70</b>
2013 I	1,43	1,45	1,46	1,47	1,45	3,41	-	-	-	-	4,13	4,58	4,32	3,85	13,31
II	1,47	1,46	1,47	1,47	1,48	3,49	-	-	-	-	4,20	4,40	4,72	3,70	10,81
III	1,49	1,48	1,49	1,47	1,48	3,85	-	-	-	-	4,18	4,51	5,14	3,63	9,81
IV	1,62	1,59	1,56	1,58	1,54	4,38	-	-	-	-	4,35	4,88	5,37	3,57	10,27
V	1,97	1,96	1,92	1,99	1,95	6,10	-	-	-	-	4,25	5,70	4,82	3,77	9,91
VI	2,08	1,99	2,10	2,15	2,08	7,14	4,73	-	6,40	-	4,10	6,30	7,36	4,14	10,32
VII	2,55	-	-	-	-	6,54	6,31	4,10	6,98	4,58	4,11	5,33	6,40	4,39	8,58
VIII	2,28	-	-	-	-	5,64	8,00	3,88	12,1	2,81	4,08	5,93	7,00	4,81	5,79
Wskaźniki zmian cen (%)															
<u>VIII 2013</u> VII 2013	89	x	x	x	x	86	127	95	173	61	99	111	109	110	67
<u>VIII 2013</u> VIII 2012	112	x	x	x	x	188	89	x	x	99	118	101	100	94	74

<sup>a</sup> truskawki spod osłon wg Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.



Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżem z czarnej porzeczki	Dżem truskawkowy	Sok jabłkowy <sup>a</sup>	Sok pomarańczowy <sup>a</sup>
2012 V	8,10	9,50	2,13	2,47
VI	8,20	9,64	2,15	2,46
VII	8,23	9,67	2,15	2,47
VIII	7,47	9,70	2,14	2,47
IX	7,37	9,63	2,16	2,46
X	7,37	8,73	2,19	2,44
XI	7,17	8,77	2,20	2,46
XII	7,20	8,70	2,21	2,40
<b>2012 I-XII</b>	<b>7,87</b>	<b>9,24</b>	<b>2,09</b>	<b>2,41</b>
2013 I	7,83	9,40	2,14	2,45
II	7,33	8,67	2,21	2,42
III	7,50	8,70	2,23	2,41
IV	7,47	8,63	2,25	2,43
V	7,40	8,67	2,24	2,42
VI	7,33	8,73	2,23	2,43
VII	7,40	8,80	2,22	2,37
<b>Wskaźniki zmian cen (%)</b>				
<u>VII 2013</u> <u>VI 2013</u>	101	101	100	98
<u>VII 2013</u> <u>VII 2012</u>	90	91	103	96

<sup>a</sup> w zł/l

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czeresnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki
2012 V	3,12	5,54	-	34,63	14,42	-	11,96	5,68	5,00	5,64	4,68
VI	3,72	6,29	12,68	12,58	8,04	-	13,37	5,43	5,24	6,71	6,63
VII	4,23	7,01	7,29	11,18	9,92	19,84	12,45	4,71	5,83	7,36	8,06
VIII	3,48	5,87	4,53	-	-	14,90	7,62	4,40	6,06	7,32	8,21
IX	2,68	4,72	4,20	-	-	13,90	6,31	4,96	5,95	7,27	8,33
X	2,40	4,68	5,80	-	-	-	6,85	5,08	5,86	6,69	7,81
XI	2,34	5,13	-	-	-	-	7,99	4,94	5,63	6,18	6,07
XII	2,38	5,56	-	-	-	-	10,61	4,95	5,11	5,94	5,23
<b>2012 I-XII</b>	<b>2,96</b>	<b>5,46</b>	<b>6,90</b>	<b>19,46</b>	<b>10,79</b>	<b>14,78</b>	<b>10,80</b>	<b>5,15</b>	<b>5,32</b>	<b>6,04</b>	<b>6,42</b>
2013 I	2,38	6,19	-	-	-	-	14,50	5,06	4,99	5,91	5,29
II	2,40	6,83	-	-	-	-	13,95	5,19	4,85	5,79	5,67
III	2,42	7,53	-	-	-	-	12,58	5,11	4,70	5,75	6,08
IV	2,51	8,12	-	-	-	-	12,43	5,13	4,81	6,12	6,52
V	3,02	8,34	-	40,87	14,50	-	12,01	5,09	5,11	6,99	6,95
VI	3,62	8,43	11,09	12,58	6,81	-	12,24	4,97	5,50	7,84	8,23
VII	3,93	8,73	8,14	9,39	8,04	16,34	11,09	4,96	6,07	7,49	8,78
<b>Wskaźniki zmian cen (%)</b>											
<u>VII 2013</u> <u>VI 2013</u>	109	104	73	75	118	x	91	100	110	96	107
<u>VII 2013</u> <u>VII 2012</u>	93	125	112	84	81	82	89	105	104	102	109

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżemy	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2012 V	14,25	3,80	4,48	16,46	7,48	6,47
VI	14,37	3,81	4,51	16,46	7,48	6,49
VII	14,39	3,81	4,54	16,54	7,46	6,58
VIII	14,36	3,83	4,54	16,56	7,50	6,54
IX	14,42	3,85	4,55	16,54	7,44	6,52
X	14,14	3,85	4,53	16,86	7,40	6,54
XI	14,11	3,86	4,57	16,84	7,40	6,55
XII	14,33	3,82	4,51	16,80	7,38	6,46
<b>2012 I-XII</b>	<b>14,22</b>	<b>3,82</b>	<b>4,52</b>	<b>16,60</b>	<b>7,42</b>	<b>6,44</b>
2013 I	14,17	3,79	4,54	16,90	7,44	6,51
II	14,17	3,79	4,53	16,92	7,46	6,49
III	13,97	3,80	4,56	16,86	7,46	6,42
IV	14,06	3,79	4,58	16,88	7,42	6,44
V	14,31	3,81	4,55	16,86	7,42	6,41
VI	14,25	3,77	4,55	16,72	7,44	6,42
VII	14,44	3,79	4,54	16,68	7,36	6,38
<b>Wskaźniki zmian cen (%)</b>						
<u>VII 2013</u> <u>VI 2013</u>	101	101	100	100	99	99
<u>VII 2013</u> <u>VII 2012</u>	100	99	100	101	99	97

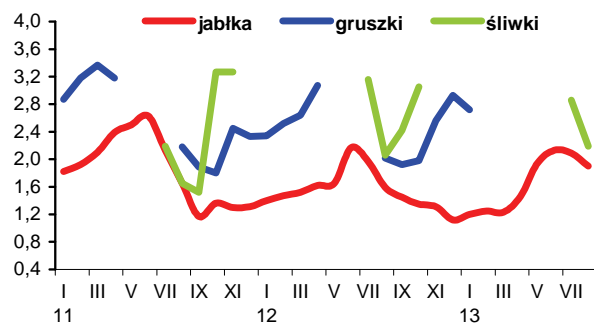
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych owoców w Polsce i w Niemczech (%)

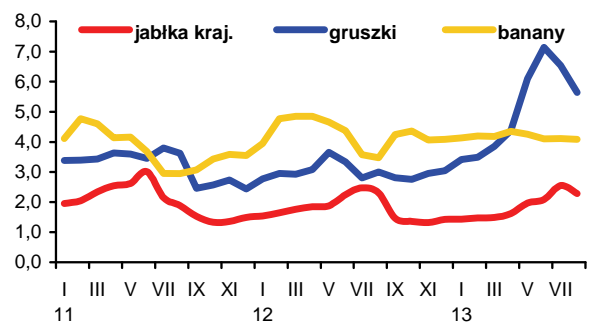
Miesiące	Jabłka odm. Jonagold	Gruszki	Truskawki	Banany	Pomarańcze	Śliwki
2012 I	85	68	-	65	62	-
II	85	65	-	60	58	-
III	88	68	-	66	59	-
IV	89	69	-	64	55	-
V	90	70	-	67	58	-
VI	88	72	78	69	59	-
VII	-	65	-	54	62	52
VIII	-	69	-	61	59	42
IX	78	65	-	48	61	68
X	79	69	-	51	65	-
XI	77	68	-	66	60	-
XII	79	72	-	64	55	-
2013 I	76	74	-	65	55	-
II	77	78	-	58	49	-
III	78	80	-	55	46	-
IV	81	85	-	58	48	-
V	85	87	-	59	46	-
V	87	89	68	61	47	-
VI	-	85	65	55	54	45
VII	-	84	63	54	49	49

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agrarmarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy

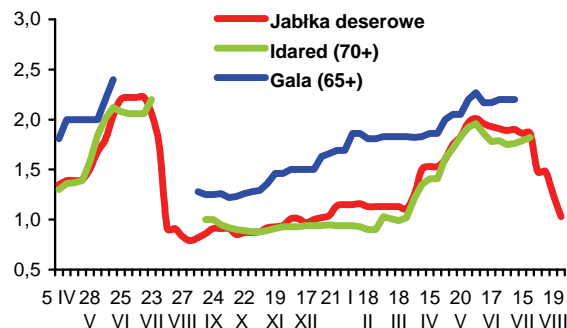
**Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w latach 2011 - 2013 r. (zł/kg)**



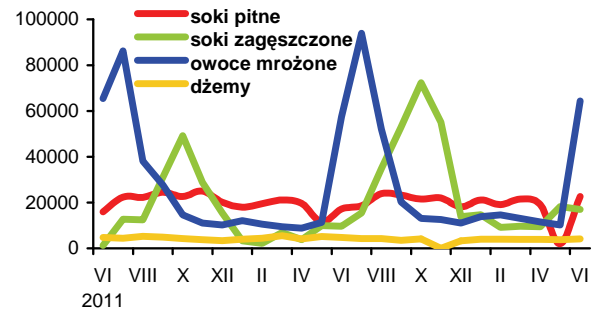
**Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w latach 2011 - 2013 r. (zł/kg)**



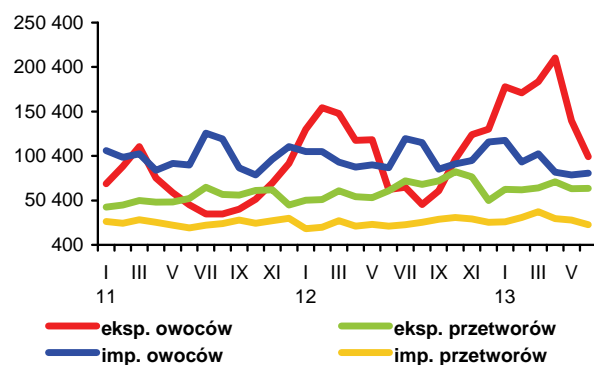
**Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w okresie od V 2012 r. do VIII 2013 r. (zł/kg)**



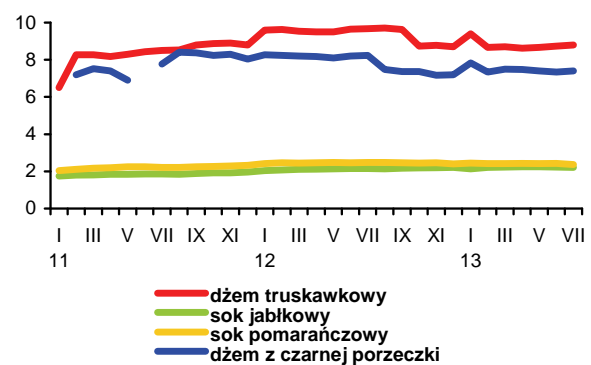
**Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w latach 2011 - 2013 r. (tony)**



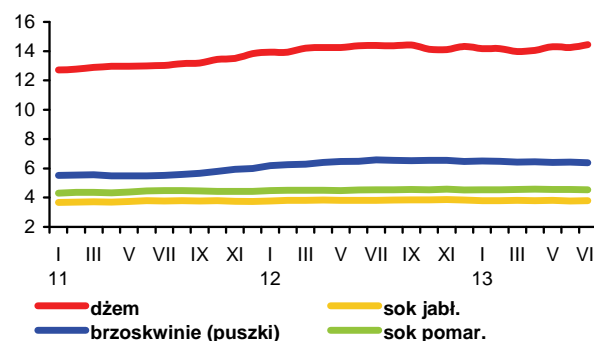
**Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w 2011 i 2013 r. (tony)**



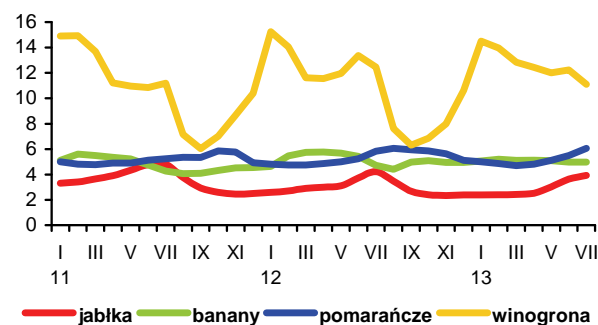
**Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w 2011 i 2013 r. (zł/kg)**



**Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w 2011 i 2013 r. (zł/kg)**



**Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w 2011 i 2013 r. (zł/kg)**



Utrzymują się wysokie ceny trwałych produktów mlecznych na rynkach światowych. Wg firmy CLAL w końcu sierpnia ceny masła na giełdach wynosiły 4052-4353 EUR/t i były o ok. 2% wyższe niż w końcu lipca. Ceny mleka w proszku wzrosły o 5-7% do 3166-3430 EUR/t (chude) i 3694-3957 EUR/t (pełne). Za ser Cheddar płacono 2763-2962 EUR/t, a za serwatkę w proszku 1018-1112 EUR/t, tj. nieznacznie więcej niż miesiąc wcześniej.

Dobra koniunktura na światowym rynku mleka oraz konkurencja o surowiec sprzyjają wzrostom cen na krajowym rynku mleka. W czerwcu przeciętna cena skupu mleka surowego wzrosła do 127,50 zł/hl, a w lipcu do 129,80 zł/hl, tj. odpowiednio o 1,4 i 1,8% w relacji miesięcznej, mimo że zazwyczaj o tej porze roku ceny mleka spadają. W lipcu były one o 3,2% wyższe niż w grudniu i o ok. 15% wyższe niż w lipcu 2012 r. Przeciętny poziom cen skupu mleka w okresie styczeń-lipiec wyniósł 126,09 zł/hl i był o 4,9% wyższy niż w tym samym okresie przed rokiem. Krowy mleczne na targowiskach podrożały w tym czasie średnio o 5,7% do prawie 3000 zł/szt., a jałówki o 1,7% do ok. 1930 zł/szt.

W czerwcu i lipcu odnotowano także dalszy wzrost cen zbytu produktów mleczarskich, przede wszystkim trwałych. Od grudnia 2012 r. do lipca br. najsilniej podrożało mleko w proszku (chude o 17,5%, a pełne o 13,1%), masło (w blokach o 13,6%, konfekcjonowane o 6,5%, a z dodatkiem oleju o 6,1%) oraz sery dojrzewające od 3,6% (Edam) do 6,3% (Morski). Wzrosły również ceny mleka spożywczego (o 1 1,7%) oraz śmietany i twarogu tłustego (o 0,2-0,5%). Potaniało natomiast mleko skondensowane (o 3,6%), jogurt owocowy (o 3,4%) oraz nieznacznie serek smakowy. W okresie styczeń-lipiec, w porównaniu z tym samym okresem ub. roku, największy średni wzrost cen dotyczył chudego mleka w proszku (o 30%), masła z dodatkiem oleju (o 14%), masła w blokach (o 12%) i pełnego proszku mlecznego (o 11%). Sery dojrzewające podrożały o 5-7%, a masło konfekcjonowane o 2%.

Na rynku detalicznym w ciągu pierwszych siedmiu miesięcy br. ceny mleka i przetworów mlecznych wzrosły średnio o 0,9%, a masła o 3,4%. Najbardziej podrożało mleko zagęszczone i w proszku (o 5,5%), a najmniej sery twarogowe (o 0,3%) oraz napoje mleczne i pełne mleko pitne (po 0,5%). Ceny śmietany wzrosły o 2,1%, chudego mleka spożywczego i deserów mlecznych po 1,3%, a serów dojrzewających i topionych o 0,8%. Tańsze niż w grudniu ub. roku były jedynie jogurty (o 0,8%). Średni poziom cen nabiału w okresie styczeń-lipiec br. był o 1,2% wyższy, a masła o 0,4% niższy niż w analogicznym okresie 2012 r.

Dostawy mleka do przemysłu mleczarskiego od stycznia do czerwca utrzymywały się na niższym poziomie niż w tych samych miesiącach ub. roku. W lipcu wzrosły one do 866 mln l, tj. o 3,8% w porównaniu z czerwcem i o 2,8% w stosunku do lipca ub. roku. Od stycznia do lipca skupiono 5612 mln l mleka, tj. o 1,2% mniej niż w tym samym okresie 2012 r.

Produkcja większości przetworów mlecznych w I połowie 2013 r. była większa niż w tym samym okresie roku poprzedniego. Najbardziej wzrosła produkcja fermentowanych



**Jadwiga Seremak-Bulge**



**Teresa Zdziarska**

napojów mlecznych innych niż jogurty oraz serwatki (po 13%), mleka przetworzonego (o 9%) oraz pełnego mleka w proszku (o 7%), a najmniej śmietany (o 0,4%). Wytworzono również więcej serów topionych i twarogowych (o 4-5%), mleka i śmietany zagęszczonej (o 1,6%) oraz serów dojrzewających (o 1,4%). Produkcja chudego mleka w proszku zmalała o 14%, jogurtów o 6%, a masła i tłuszczów mlecznych o 4%.

Wysokie ceny na rynkach światowych sprawiły, że wartościowe wyniki handlu zagranicznego branży mleczarskiej w I półroczu 2013 r. były lepsze niż w tym samym okresie 2012 r. Wpływy z eksportu zwiększyły się o 13% do 820 mln EUR, głównie w wyniku wzrostu cen transakcyjnych mleka płynnego i śmietany (o 34%), mleka w proszku (o 22%, w tym odtłuszczonego o 28%) oraz masła (o 23%). Wzrosły również wydatki na import (o 17,5% do 304 mln EUR). Zatem dodatnie saldo sektora mleczarskiego zostało zwiększone o 11% do 516 mln EUR. Ilościowe wyniki obrotów przetworami mlecznymi z zagranicą były gorsze. Eksport zmalał o 2% do 1129 mln l w ekwiwalencie mleka surowego i stanowił, podobnie jak przed rokiem, 24% skupu mleka. Zmniejszono eksport kazeiny (o 18%), mleka w proszku (o 15%, w tym chudego o 23%), fermentowanych napojów mlecznych oraz mleka płynnego i śmietany (o 8-10%). Zwiększono natomiast wywóz serów (o 17%), których udział w strukturze wartości eksportu produktów mleczarskich wzrósł z 36 do ok. 39%. Większa była także sprzedaż zagraniczna serwatki (o 17%) oraz masła i lodów (o 2-3%). Import w analizowanym okresie zwiększył się o 13% do 507 mln l w przeliczeniu na mleko surowe, o czym zdecydował wzrost przywozu mleka płynnego i śmietany (o 63%), serwatki (o 47%), pełnego mleka w proszku (o 20%), serów (o 14%) i masła (o 6%), przy spadku przywozu kazeiny (o 48%), lodów (o 14%) i chudego mleka w proszku (o 8%). W konsekwencji ilościowa nadwyżka eksportu nad importem przetworów mlecznych zmniejszyła się do 621,5 mln l, tj. o 12% w porównaniu z I półroczem 2012 r.

**Tab.1. Skup mleka surowego**

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka	
		średnia (zł/100 litrów)	o standardowych parametrach (zł/100 kg)
<b>2011 I-XII</b>	<b>9 042,8</b>	<b>121,20</b>	.
<b>2012 I-XII</b>	<b>9 584,4</b>	<b>119,78</b>	.
2012 VI	844,1	113,93	115,56
VII	842,6	113,05	114,52
VIII	835,6	112,85	115,33
IX	786,3	115,19	116,24
X	767,0	117,80	118,85
XI	708,9	121,64	122,94
XII	740,4	125,72	123,24
2013 I	759,6	123,48	122,98
II	703,8	123,70	123,61
III	789,4	125,32	124,81
IV	793,1	126,34	125,21
V	865,4	125,71	125,23
VI	834,7	127,50	126,36
VII	866,0	129,80	129,22
<b>Wskaźnik zmian w %</b>			
<u>VII 2013</u> VI 2013	103,8	101,8	102,3
<u>VII 2013</u> VII 2012	102,8	114,8	112,8

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

**Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich (tys. ton i mln l)**

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
<b>2011 I-XII</b>	<b>2 747,2</b>	<b>114,5</b>	<b>33,8</b>	<b>484,9</b>	<b>338,2</b>	<b>171,4</b>	<b>384,2</b>	<b>284,7</b>
<b>2012 I-XII</b>	<b>2 691,1</b>	<b>116,0</b>	<b>38,9</b>	<b>450,0</b>	<b>359,2</b>	<b>171,6</b>	<b>385,8</b>	<b>312,7</b>
2012 <sup>a</sup> V	232,7	12,1	3,3	46,9	33,1	14,6	34,3	24,7
VI	222,9	14,1	2,6	36,7	34,6	15,0	29,5	25,4
VII	226,6	12,9	2,5	39,7	31,3	14,7	30,3	26,2
VIII	223,9	12,7	2,9	37,6	32,2	14,6	30,3	28,9
IX	213,8	9,2	2,7	35,2	28,6	14,4	29,2	26,0
X	219,4	7,9	2,1	35,6	29,0	14,0	32,5	26,9
XI	201,0	5,6	2,6	33,6	26,9	13,1	32,5	25,4
XII	222,0	7,1	3,8	27,7	30,1	15,2	29,0	23,7
2013 I	210,1	6,4	2,8	37,2	25,0	14,8	33,1	25,5
II	214,6	6,2	2,4	33,1	25,4	12,7	31,9	24,0
III	242,3	6,8	2,4	38,0	28,3	15,2	37,9	25,2
IV	233,9	9,2	4,1	39,1	28,9	14,4	32,3	25,2
V	276,9	11,7	3,7	39,0	32,7	13,5	35,0	23,9
VI	265,0	11,7	2,5	37,7	32,5	13,4	31,4	25,4
<b>Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)</b>								
<u>VI 2013</u> V 2013	95,7	100,2	67,7	96,8	99,6	99,3	89,6	106,2
<u>VI 2013</u> VI 2012	118,9	83,2	96,7	102,6	94,0	89,4	106,6	99,9

<sup>a</sup> Dane dotyczą przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej pracowników.

Źródło: Dane GUS.

**Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wybranych wyrobów mleczarskich (zł)**

Miesiące	Mleko przetworzone 3-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże i chłodnicze do 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2012 VI	1,75	2,02	9,02	12,10	12,71	15,04	0,90	5,54	10,12	13,74
VII	1,75	2,02	9,12	12,16	12,72	15,05	0,90	5,53	10,12	13,57
VIII	1,76	2,00	9,51	12,26	12,77	15,08	0,88	5,56	10,10	13,47
IX	1,75	2,03	10,65	12,96	13,64	15,39	0,88	5,59	10,17	13,57
X	1,75	2,05	11,15	13,19	13,81	15,66	0,88	5,61	10,18	14,19
XI	1,75	2,07	11,35	13,39	14,92	16,01	0,89	5,62	10,19	14,51
XII	1,75	2,08	11,37	13,55	15,39	16,49	0,88	5,66	10,21	14,76
2013 I	1,76	2,07	11,41	13,62	15,00	16,14	0,85	5,63	10,19	14,76
II	1,76	2,07	11,51	13,71	14,71	15,83	0,83	5,58	10,07	14,70
III	1,76	2,06	11,48	13,64	14,75	15,85	0,86	5,56	10,08	14,68
IV	1,76	2,06	12,22	14,24	15,15	16,02	0,85	5,57	10,09	14,72
V	1,76	2,07	13,05	14,56	16,09	16,55	0,85	5,58	10,12	14,99
VI	1,76	2,10	13,29	15,08	16,68	16,91	0,85	5,58	10,18	15,08
VII	1,78	2,10	13,36	15,33	17,49	17,57	0,85	5,67	10,26	15,47
VIII <sup>a</sup>	1,87	1,96	13,08	15,10	16,65	17,27	.	5,35	9,43	15,06
<b>Wskaźnik zmian w %</b>										
<u>VII 2013</u> <u>VI 2013</u>	101,1	100,0	100,5	101,7	104,9	103,9	100,0	101,6	100,8	102,6
<u>VII 2013</u> <u>VII 2012</u>	101,7	104,0	146,5	126,1	137,5	116,7	94,4	102,5	101,4	114,0

<sup>a</sup> ceny 1 kg produktu wg ZSRIR notowane w dniach 19-25 VIII 2013 r.

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

**Tab.4. Ceny detaliczne wybranych wyrobów mleczarskich (zł)**

Miesiące	Mleko przetworzone 3,2-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku pełne (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (400 g)	Masło Ekstra konfekcyj. (200 g)	Kefir (150 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT								
2012 VI	2,61	2,79	14,63	3,29	4,18	0,71	1,21	1,63	13,73	19,39
VII	2,60	2,77	14,71	3,28	4,15	0,71	1,22	1,64	13,77	19,25
VIII	2,60	2,76	14,75	3,27	4,07	0,71	1,23	1,64	13,75	19,10
IX	2,60	2,75	14,83	3,27	4,08	0,70	1,23	1,65	13,67	19,13
X	2,61	2,76	14,79	3,26	4,21	0,70	1,22	1,66	13,75	19,42
XI	2,60	2,75	14,80	3,27	4,21	0,71	1,22	1,66	13,69	19,50
XII	2,61	2,73	14,94	3,28	4,29	0,70	1,22	1,67	13,55	19,87
2013 I	2,62	2,72	15,31	3,32	4,36	0,71	1,22	1,68	13,70	20,03
II	2,60	2,76	15,46	3,37	4,35	0,71	1,23	1,68	13,72	20,05
III	2,58	2,75	15,68	3,40	4,31	0,71	1,23	1,68	13,80	20,01
IV	2,58	2,76	15,66	3,42	4,31	0,71	1,22	1,68	13,87	20,06
V	2,58	2,76	15,76	3,42	4,34	0,70	1,21	1,68	13,82	20,25
VI	2,56	2,76	15,73	3,41	4,41	0,70	1,20	1,68	13,80	20,35
VII	2,58	2,79	15,84	3,41	4,45	0,71	1,22	1,68	13,83	20,71
<b>Wskaźnik zmian w %</b>										
<u>VII 2013</u> <u>VI 2013</u>	100,8	101,1	100,7	100,0	100,9	101,4	101,7	100,0	100,2	101,8
<u>VII 2013</u> <u>VII 2012</u>	99,2	100,7	107,7	104,0	107,2	100,0	100,0	102,4	100,4	107,6

Źródło: Dane GUS.

**Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)**

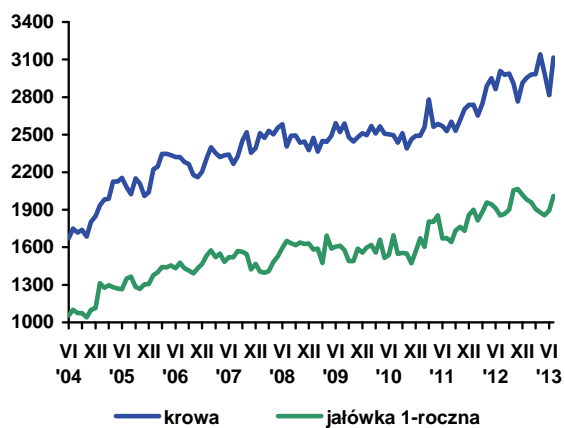
Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
<b>2011 I-XII</b>	<b>108,3</b>	<b>151,8</b>	<b>34,1</b>	<b>257,0</b>	<b>122,6</b>	<b>55,4</b>	<b>50,9</b>	<b>14,4</b>	<b>80,1</b>	<b>38,5</b>
<b>2012 I-XII</b>	<b>111,5</b>	<b>177,6</b>	<b>31,2</b>	<b>297,2</b>	<b>110,4</b>	<b>48,7</b>	<b>50,9</b>	<b>12,2</b>	<b>132,7</b>	<b>33,6</b>
2012 V	10,6	15,1	4,6	26,3	10,5	4,2	4,2	0,8	6,0	3,1
VI	11,2	14,2	3,3	29,0	9,2	2,7	3,5	0,8	11,9	2,5
VII	11,8	15,6	2,9	27,6	8,8	3,6	4,0	0,9	10,3	3,6
VIII	13,2	16,6	2,5	24,9	9,1	3,3	4,6	0,9	12,3	3,0
IX	10,1	15,4	1,9	29,0	8,6	3,7	4,0	1,3	15,4	2,5
X	8,7	16,9	1,8	29,3	9,0	4,1	4,7	1,1	15,7	3,2
XI	7,8	15,0	2,0	22,7	7,9	4,1	4,3	1,4	13,7	2,4
XII	5,6	13,7	1,5	19,2	7,0	4,5	4,3	1,0	15,8	2,1
2013 I	8,5	15,8	2,7	20,3	9,6	5,0	5,2	1,0	14,8	2,8
II	6,2	15,1	3,9	22,7	9,0	4,0	4,7	1,0	12,9	2,6
III	6,7	16,9	3,0	20,3	9,5	3,9	5,3	1,2	14,4	3,3
IV	8,5	17,6	4,3	23,0	9,6	4,8	4,5	1,0	11,0	3,4
V	8,5	17,0	2,9	23,4	9,3	6,2	4,6	0,9	14,6	3,3
VI	7,7	16,4	2,3	20,8	8,3	4,4	4,2	0,9	12,7	2,3
<b>Wskaźnik zmian w %</b>										
<u>VI 2013</u> V 2013	90,6	96,5	79,3	88,9	89,2	71,0	91,3	100,0	87,0	69,7
<u>VI 2013</u> VI 2012	68,8	115,5	69,7	71,7	90,2	163,0	120,0	112,5	106,7	92,0

**Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tonę)**

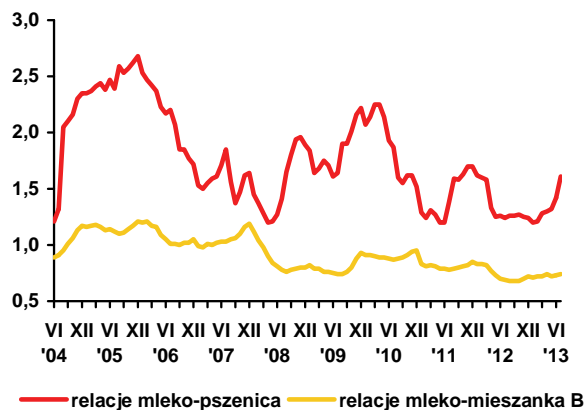
Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
<b>2011 I-XII</b>	<b>2 324</b>	<b>3 199</b>	<b>3 940</b>	<b>739</b>	<b>1 011</b>	<b>1 764</b>	<b>3 351</b>	<b>4 320</b>	<b>756</b>	<b>1 144</b>
<b>2012 I-XII</b>	<b>2 111</b>	<b>3 116</b>	<b>2 952</b>	<b>617</b>	<b>1 056</b>	<b>2 016</b>	<b>3 338</b>	<b>3 857</b>	<b>528</b>	<b>1 200</b>
2012 V	2 147	3 127	2 539	552	1 056	1 984	3 461	3 881	582	1 236
VI	1 937	2 983	2 527	534	1 038	2 044	3 344	3 623	479	1 183
VII	1 895	2 968	2 560	562	1 053	2 023	3 311	4 001	490	1 055
VIII	1 931	3 052	2 776	586	1 076	2 386	3 220	3 727	421	1 120
IX	2 167	3 134	3 105	642	1 091	2 249	3 397	3 603	473	1 284
X	2 057	3 185	3 389	694	1 072	2 286	3 336	3 704	484	1 243
XI	2 335	3 233	3 465	776	1 085	2 207	3 509	3 805	593	1 243
XII	2 400	3 234	3 499	708	1 058	1 588	3 431	3 760	600	1 292
2013 I	2 385	3 214	3 413	694	1 065	1 910	3 409	4 016	583	1 329
II	2 466	3 162	3 281	684	1 130	2 258	3 292	3 799	541	1 330
III	2 362	3 144	3 277	669	1 104	2 365	3 458	3 734	566	1 203
IV	2 608	3 158	3 549	818	1 118	2 086	3 466	3 853	683	1 202
V	2 866	3 255	3 933	912	1 185	1 825	3 533	4 276	616	1 254
VI	2 852	3 366	3 893	814	1 120	1 722	3 610	4 517	700	1 296
<b>Wskaźnik zmian w %</b>										
<u>VI 2013</u> V 2013	99,5	103,4	99,0	89,3	94,5	94,4	102,2	105,6	113,6	103,3
<u>VI 2013</u> VI 2012	147,2	112,8	154,1	152,4	107,9	84,2	108,0	124,7	146,1	109,6

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

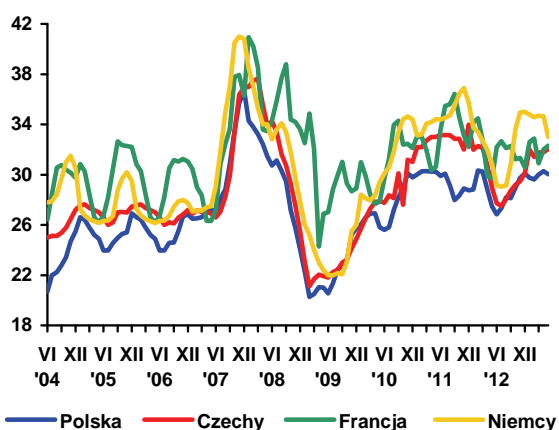
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)



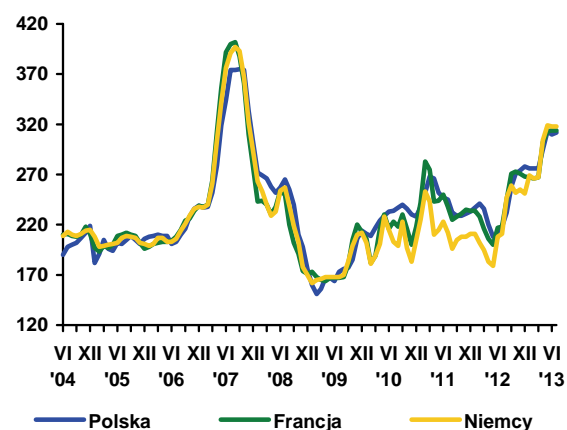
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B



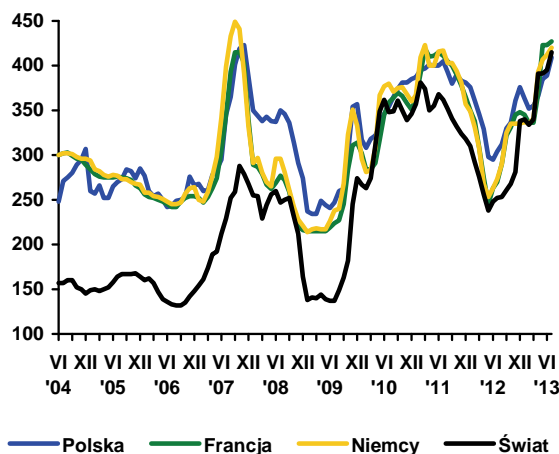
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)



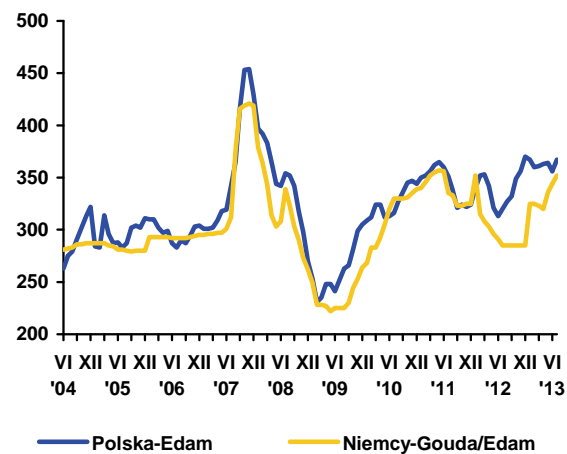
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odtłuszczonego w proszku (EUR/100 kg)



Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)



Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)



Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Dairy Markets i Dairy Economic Consulting CLAL.





**Danuta  
Rycombel**

W ciągu siedmiu miesięcy 2013 r., średnia cena skupu żywca wołowego zmalała o ok. 8% (do 6,05 zł/kg wagi żywej). Lekki trend spadkowy utrzymywał się również w pierwszej połowie sierpnia br. Ceny zakupu byków przez zakłady mięsne, w trzecim tygodniu sierpnia 2013 r., zaczęły rosnąć i były o ponad 1% wyższe niż przed miesiącem, a ceny sprzedaży ćwierci wołowych wzrosły o ponad 2%. Natomiast ceny zakupu krów zmalały o ok. 2%, co znalazło odzwierciedlenie w pogłębiającym się trendzie spadkowym cen sprzedaży ćwierci wołowych z tej kategorii bydła (Tab. 3).

W lipcu i w sierpniu 2013 r., tak samo jak przed rokiem, nastąpił spadek cen cieląt na targowiskach. Zaczęły one ponownie rosnąć w końcu sierpnia br. (do 12,07 zł/kg wagi żywej). Na rozwój cen skupu cieląt ma wpływ sytuacja popytowo-podażowa w eksporcie. W I półroczu br. średnia cena cieląt w eksporcie wynosiła 193 EUR/sztukę i była o ok. 10% niższa niż w I półroczu 2012 r. Eksport cieląt do Holandii, która jest największym ich odbiorcą, zmniejszył się o 9,1 tys. sztuk (do 49,6 tys. sztuk). Zredukowany został niewielki eksport do Belgii, do Słowenii i do Chorwacji. Spadek eksportu do tych państw rekompensowała większa o 5,6 tys. sztuk (do 32,1 tys. sztuk) sprzedaż cieląt do Włoch i o 5,8 tys. sztuk do Hiszpanii (do 17,5 tys. sztuk). W rezultacie eksport cieląt wyniósł 101,2 tys. sztuk w I półroczu 2013 r. i był o 1,1 tys. sztuk mniejszy niż w I półroczu 2012 r. W tym okresie eksport bydła zmalał o 37 tys. sztuk (do 24,4 tys. sztuk). Wartość eksportu bydła i cieląt wyniosła 35,4 mln EUR i była mniejsza o ok. 30% (o 14,8 mln EUR) niż w I półroczu 2012 r.

Przyczyną spadku cen bydła na rynku krajowym były niższe ceny tusz wołowych w UE i deprecjacja złotego. Średnia cena rynkowa tusz wołowych, w 31 tygodniu br., wynosiła w Czechach 316 EUR/100 kg i zmalała w ciągu roku o ok. 8%, w Danii o ok. 5% (do 358 EUR/100 kg), w Hiszpanii o ok. 1% (do 371 EUR/100 kg), we Włoszech o ok. 3% (do 390 EUR/100 kg). W Niemczech ceny były zbliżone do poziomu z analo-

gicznego okresu roku poprzedniego (ok. 387 EUR/100 kg), a we Francji o ok. 2% wyższe (ok. 397 EUR/100 kg). W państwach UE-12 spadek cen był głębszy. Na Węgrzech ceny tusz wołowych zmalały o ok. 14% (do 241 EUR/100 kg), w Rumunii o ok. 10% (do 300 EUR/100 kg), w Słowacji o ok. 11% (do 303 EUR/100 kg), na Łotwie o ok. 12% (do 283 EUR/100 kg), na Litwie o ok. 4% (do 245 EUR/100 kg). W Polsce, w wyniku umocnienia złotego, spadek cen tusz z młodego bydła wyniósł ok. 14% (do 292,1 EUR/100 kg). Konkurencyjność cenowa polskiej wołowiny poprawiła się w porównaniu do roku poprzedniego, ale uboje bydła były nieco mniejsze.

W I półroczu 2013 r. uboje byków wzrosły o 2,8% (do 310,5 tys. sztuk) w porównaniu z I półroczem 2012 r., ale nie zrekomensowały mniejszych ubojów jałówek o 2,4% i krów o 6,6%. W rezultacie uboje bydła wyniosły 581 tys. sztuk i zmniejszyły się o 1,1% w porównaniu do I półrocza 2012 r.

Eksport mięsa wołowego wyniósł 128,4 tys. ton w I półroczu br. i był o ok. 7% (o ok. 9 tys. ton) mniejszy niż przed rokiem. Ceny w eksporcie były wyższe niż w I półroczu 2012 r.: wołowiny chłodzonej o ponad 4% (3,37 EUR/kg) i wołowiny mrożonej o prawie 11% (3,47 EUR/kg). Eksport wołowiny chłodzonej zmniejszył się o 13,3 tys. ton (do 102,9 tys. ton) w porównaniu z I półroczem 2012 r., a wołowiny mrożonej był większy o 3,8 tys. ton (do 25,5 tys. ton). Wpływy z eksportu mięsa wołowego zmalały o 6,6 mln EUR (do 435,2 mln EUR).

W imporcie cena transakcyjna wołowiny mrożonej w I półroczu 2013 r., wzrosła o ok. 18% (do 3,67 EUR/kg), a wołowiny chłodzonej była o ok. 2% niższa (3,07 EUR/kg) niż przed rokiem i jej zakupy nieznacznie wzrosły (do 4,6 tys. ton). Pochodziły one głównie ze Słowacji, Czech i Irlandii. Import cieląt wyniósł 9,9 tys. sztuk, w tym z Litwy 9,2 tys. sztuk i był o 4,3 tys. sztuk większy niż w I półroczu 2012 r. Ceny w imporcie cieląt zmalały średnio o ok. 12% (do 193 EUR/sztukę). Wzrósł import bydła z ok. 16 tys. sztuk w I półroczu 2012 r. do 23 tys. sztuk w I półroczu 2013 r. Najwięcej bydła zakupiono na Słowacji (8,3 tys. sztuk), w Rumunii (4,4 tys. sztuk), w Niemczech (3,6 tys. sztuk), w Danii (2,3 tys. ton) i w Czechach (1,6 tys. sztuk).

**Tab. 1. Produkcja, skup, eksport i import wołowiny (tys. ton)**

Wyszczególnienie		Skup żywca wołowego i cielęcego w ekw. mięsa	Eksport wołowiny w tys. ton			Import wołowiny
			ogółem	żywiec w ekw. mięsa	mięso	
I-XII 2004		255,7 <sup>a</sup>	124,0	45,0	68,0	4,8
I-XII 2005 <sup>c</sup>		204,5 <sup>b</sup>	167,2	44,6	115,3	3,7
2006	XII	13,1	12,0	1,4	10,9	0,5
2007	XII	13,3	14,5	2,1	11,7	1,0
2008	XII	13,5	16,8	1,8	14,2	0,9
2009	XII	10,0	17,6	1,4	14,5	0,9
2010	XII	14,0	30,4	2,0	26,2	2,5
2011	XII	11,5	23,0	1,2	19,7	1,5
2012	VI	12,4	30,3	1,9	26,7	1,2
	VII	12,4	27,4	1,6	24,1	1,2
	VIII	12,3	23,8	2,4	19,9	1,2
	IX	12,4	23,8	1,6	20,9	1,9
	X	13,7	24,6	1,4	20,4	2,5
	XI	13,9	22,5	1,2	18,7	2,3
2013	XII	12,5	22,0	1,0	23,6	2,0
	I	13,0	22,1	0,9	18,7	2,5
	II	12,3	23,0	0,9	20,1	2,1
	III	12,9	21,6	1,2	18,0	2,1
	IV	13,5	23,3	1,6	19,6	2,3
	V	14,1	25,9	1,3	22,3	2,1
	VI	15,0	28,5	1,5	24,3	1,6
	VII	14,7				

<sup>a</sup> obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 10 osób, <sup>b</sup> obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 50 osób, <sup>c</sup> dane szacunkowe  
 Źródło: Na podstawie danych GUS – miesięcznych informacji o produkcji i handlu zagranicznym, skup na podstawie Biuletynu GUS.

**Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny**

Wyszczególnienie		Cena skupu żywca wołowego w zł/kg żywca	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością Rostbef	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością*	Relacje ceny skupu bydła rzeźnego do ceny mięsa wołowego z kością	
						zbytu	detalicznej
2006	XII	4,00	9,53	15,39	17,22	3,84	4,30
2007	XII	3,91	8,56	16,09	17,68	4,11	4,52
2008	XII	4,13	7,97	17,88	18,42	4,34	4,47
2009	XII	4,64	9,93	19,02	20,26	4,10	4,36
2010	XII	5,16	7,80	19,46	20,54	3,66	3,98
2011	XII	6,35	9,95	23,51	23,96	3,70	3,77
2012	V	6,31	10,90	25,33	25,47*	4,01	4,04
	VI	6,42	11,18	25,33	25,48*	3,94	3,96
	VII	6,45	9,72	25,49	25,49*	3,95	3,95
	VIII	6,61	9,31	25,64	25,52*	3,87	3,92
	IX	6,61	10,63	25,93	25,81*	3,92	3,90
	X	6,46	10,21	26,19	25,96*	4,05	4,01
	XI	6,55	11,05	26,23	26,03	4,00	3,97
	XII	6,58	10,80	26,27	26,18	3,99	3,97
2013	I	6,56	10,02	26,22	26,30	3,99	4,00
	II	6,62	9,45	26,14	26,24	3,94	3,96
	III	6,37	9,91	26,09	26,19	4,09	4,11
	IV	6,38	9,84	26,01	26,14	4,08	4,10
	V	6,19	9,76	26,02	26,30	4,20	4,25
	VI	6,18	9,82	26,07	26,17	4,22	4,23
	VII	6,05	-	-	26,27	-	4,34
w % ceny	sprzed roku	93,8	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	97,8	-	-	-	-	-

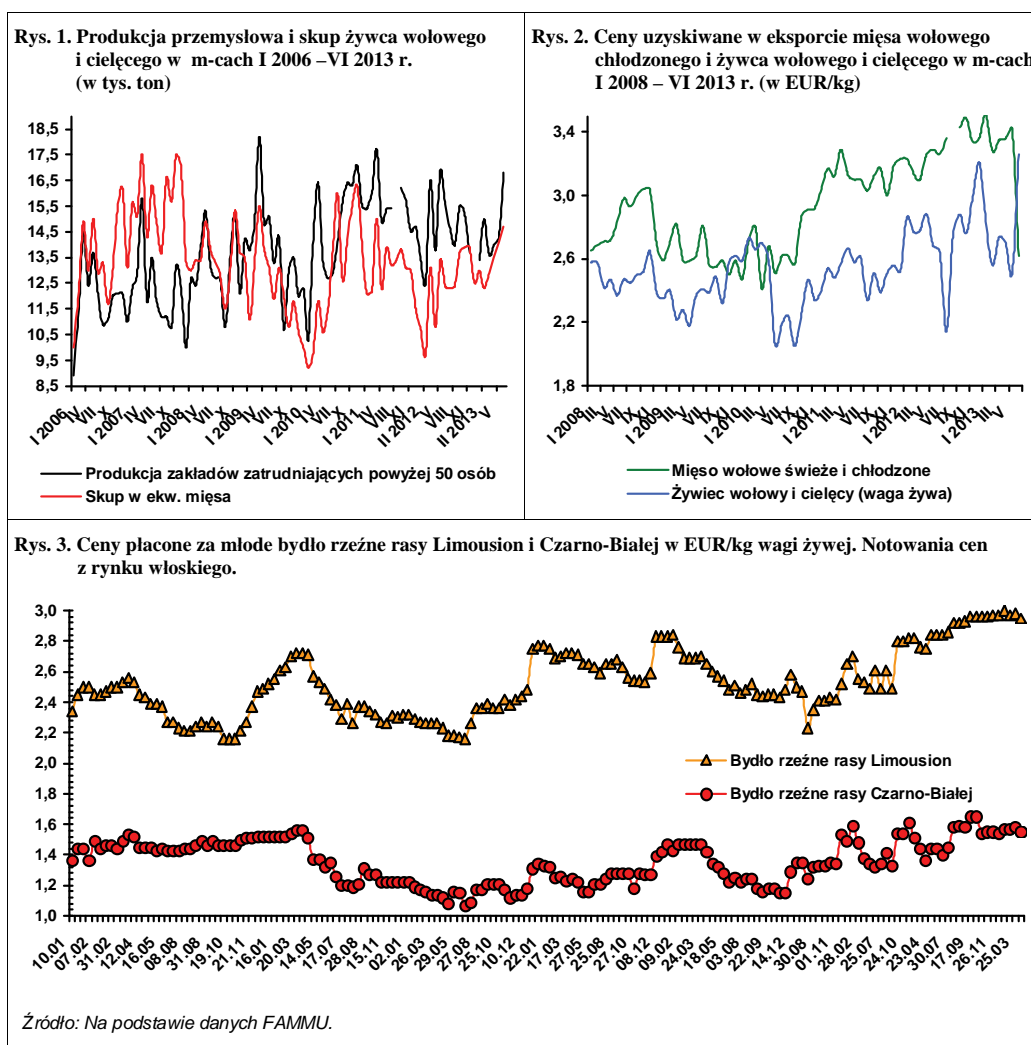
\* obejmuje średnie ceny detaliczne antrykotu i rostbefu

Źródło: Na podstawie danych GUS.

**Tab. 3. Cena targowiskowa, cena zbytu i cena referencyjna wołowiny**

Wyszczególnienie	XII 2012	I 2013	II 2013	III 2013	IV 2013	V 2013	VI 2013	VII 2013	VIII 2013
	3 tydz. m-ca	3 tydz. m-ca	3 tydz. m-ca	3 tydz. m-ca	3 tydz. m-ca	3 tydz. m-ca	3 tydz. m-ca	3 tydz. m-ca	3 tydz. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach w zł/kg wagi żywej:									
Bydło ogółem	6,32	6,50	6,47	6,17	6,26	5,97	6,02	5,83	5,92
Byki	7,17	7,39	7,25	6,88	6,88	6,59	6,64	6,42	6,65
Krowy	5,15	5,19	5,31	5,15	5,30	4,98	4,98	4,90	4,82
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg w zł/kg wagi żywej	12,28	12,03	11,73	11,66	11,59	11,66	11,46	11,77	12,07
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych w zł/tone:									
Ćwierci z buhajów do 2 lat	13 495	13 747	13 486	13 227	13 031	12 318	12 568	12 049	12 356
Ćwierci z krów rzeźnych	11 201	11 247	11 349	10 968	11 298	10 689	10 985	10 253	10 176
Średnia cena rynkowa w EUR/100 kg tuszy schłodzonej:									
UE-27	395,8	398,82	396,9	396,34	397,78	388,79	389,69	385,69	.
Polska	331,2	334,14	328,9	308,43	321,09	300,89	293,73	290,71	.

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Wspólnej Organizacji Rynków.



W ostatnich latach globalny rynek zbóż był pod presją popytu skutkujący wysokim poziomem cen zbóż i produktów pochodnych. Wydaje się, że tegoroczne zbiory zrównoważą popyt z podażą i ceny znacząco spadną. Dotyczy to także roślin oleistych. Gdyby taka ocena znalazła potwierdzenie w rzeczywistości to miałyby ona korzystny wpływ na rozwój produkcji zwierzęcej w sezonie 2013/14, zwłaszcza w niektórych rejonach i krajach.

Według wstępnych ocen, w 2013 r. zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi pozostaną na ubiegłorocznym poziomie, a łącznie z przewidywanymi zbiorami kukurydzy będą nieco niższe. Jednakże w krajach ościennych i w całej Unii Europejskiej zbiory są lepsze i będą miały wpływ na sytuację w Polsce. Z krótkookresowej prognozy Komisji Europejskiej z czerwca 2013 r. wynika, że zbiory jęczmienia w UE-28 mogą być o 28% większe niż rok wcześniej, a kukurydzy o około 19%. Wyrazem tego był spadek cen skupu zbóż na przednówku. W lipcu 2013 r. przeciętna cena skupu pszenicy była niższa aniżeli w poprzednim roku o 11,2%, a żyta o 31%, przy jednoczesnym wzroście cen skupu trzody o 4,7%.

Targowiskowe ceny zbóż, najważniejsze z punktu widzenia oceny opłacalności chowu na razie zmalały w nieznacznym stopniu, ale ich zmiany występują zawsze z opóźnieniem. Według Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW, ceny skupu w sierpniu będą jeszcze niższe aniżeli w lipcu. Mimo nieco niższych zbiorów, rynek zbóż będzie zrównoważony, przy stosunkowo niskich cenach zbóż pod wpływem spadku eksportu i spasanania.

W lipcu przeciętna cena trzody wyniosła 5,80 zł/kg i była o 4,7 % wyższa niż w lipcu ubiegłego roku. Ceny w Polsce wyrażone w złotych wzrosły w większym stopniu niż ceny wyrażone w euro, na skutek deprecjacji złotego. Przeciętna cena wyrażona w euro wyniosła natomiast 179,81 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 2,9% wyższa niż rok wcześniej. Wzrost cen w Polsce był mniejszy niż w Unii Europejskiej, który wyniósł przeciętnie 7,2%. Poprawiła się więc konkurencyjność polskiej wieprzowiny na unijnym rynku.



**Jan Małkowski**



**Danuta Zawadzka**

Z danych Komisji Europejskiej wynika, że w II półroczu 2013 r. spadek produkcji wieprzowiny może wynieść około 5%. W marcu Komisja oceniała, że w III kwartale przeciętna cena trzody może wynieść około 182 EUR/100 kg wagi poubojowej, a w IV kwartale 177 EUR/100 kg. W odniesieniu do analogicznych kwartałów ubiegłego roku, cena w III kwartale byłaby o 1% wyższa, a w IV kwartale o 2% niższa. Z obecnej perspektywy wydaje się jednak, że w obu kwartałach ceny te będą wyższe nie tylko od przewidywanych przez Komisję, ale także od rzeczywistych cen ubiegłorocznych. Z dotychczasowego rozwoju cen wynika, że przeciętna cena unijna w III kwartale może wynieść około 187 EUR/100 kg, a w IV kwartale około 185 EUR/100 kg. Gdyby tak było to ceny te byłyby wyższe niż przed rokiem odpowiednio o 4% i 2%. Jeśli w IV kwartale cena w Polsce byłaby o około 2% niższa niż przeciętna cena w Unii Europejskiej, a kurs złotego względem euro kształtowałby się na poziomie około 4,30, to przeciętna cena skupu trzody w IV kwartale wynosiłaby około 6 zł/kg i byłaby o około 6% wyższa od ubiegłorocznej.

Gdyby tak się stało to stosunkowo niskie ceny zbóż i pasz oraz wysokie ceny trzody mogłyby doprowadzić do radykalnej poprawy opłacalności chowu, a po pewnym czasie do wygaśnięcia tendencji spadkowej pogłowia trzody chlewnej i produkcji żywca.

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody <sup>a</sup>		Eksport mięsa, podrobów i przetworów <sup>c,d</sup>		Import mięsa, podrobów i przetworów <sup>c,d</sup>		Saldo handlu zagranicznego tys. ton
	tys. ton	wskaźniki zmian <sup>b</sup>	tys. ton	Wskaźniki zmian <sup>b</sup>	tys. ton	wskaźniki zmian <sup>b</sup>	
2010 I-VI	984,0	113,2	196,7	115,0	284,7	97,7	-88,0
2010 I-XII	2001,0	113,2	460,3	136,7	601,9	97,9	-141,6
2011 I-VI	962,0	97,8	241,2	122,6	303,1	106,5	-61,9
2011 I-XII	1913,0	95,6	503,2	109,3	668,6	111,1	-165,3
2012 I	90,2	75,7	44,3	112,4	45,0	105,1	-0,7
II	87,3	74,1	51,1	109,2	47,3	110,3	3,8
III	96,2	72,8	54,7	110,1	62,0	131,6	-7,3
IV	86,4	70,1	49,8	113,7	43,1	92,1	6,7
V	93,5	81,9	50,9	111,1	47,2	100,6	3,7
VI	82,5	75,8	45,3	100,2	51,8	107,0	-6,5
VII	82,3	74,9	55,9	116,7	53,1	100,6	2,8
VIII	85,4	73,8	60,7	118,1	60,1	101,9	0,6
IX	81,1	72,9	56,0	108,1	48,5	87,9	7,5
X	97,4	82,6	63,7	116,2	52,7	99,2	11,0
XI	91,2	77,8	60,7	129,2	49,4	94,5	11,3
XII	91,2	80,0	52,7	115,1	46,5	87,7	6,2
2013 I	96,7	107,2	57,8	130,5	47,2	104,9	10,6
II	85,9	98,4	55,1	107,8	43,5	92,0	11,6
III	93,5	97,1	59,4	108,6	58,9	95,0	0,5
IV	91,9	106,3	59,2	118,9	47,3	109,7	9,2
V	89,6	95,8	56,5	111,0	53,3	112,9	3,2
VI	81,0	98,3	61,2	135,1	51,0	98,5	10,2
VII	89,4	108,6	x	x	x	x	x

<sup>a</sup> miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki, w przeciwieństwie do okresów rocznych i półrocznych, <sup>b</sup> analogiczny okres poprzedniego roku = 100, <sup>c</sup> w wadze produktu, <sup>d</sup> dane miesięczne eksportu i importu nie są pełne, gdyż nie obejmują żywych zwierząt, niektórych przetworów i podrobów, dane półroczne i roczne przeliczone są na wagę mięsa. Źródło: Dane GUS, CIHZ, CAAC i przeliczenia własne.

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, mieszanek T-2, Prowitu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Relacje cen trzody do targowiskowych cen:		Cena mieszanek T-2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanek T-2	Cena Prowitu w zł/dt	Relacja cen trzoda: Prowit	Cena prosiąt w zł/szt.
		żyta	jęczmienia					
2011 IX	5,01	6,4	6,1	133,32	3,8	226,50	2,2	130
X	5,08	6,4	6,2	133,52	3,8	227,47	2,2	133
XI	5,20	6,6	6,4	133,18	3,9	228,62	2,3	138
XII	5,57	7,1	6,8	132,90	4,2	228,79	2,4	152
2012 I	5,19	6,6	6,2	133,01	3,9	229,74	2,3	158
II	5,34	6,5	6,3	133,70	4,0	231,61	2,3	160
III	5,20	6,3	5,9	134,32	3,9	232,85	2,2	171
IV	5,29	6,3	5,7	136,32	3,9	237,71	2,2	177
V	5,36	6,3	5,9	140,50	3,8	241,42	2,2	177
VI	5,62	6,7	6,1	143,74	3,9	246,02	2,3	171
VII	5,54	6,9	6,3	145,42	3,8	251,05	2,2	170
VIII	5,69	7,3	6,6	148,20	3,8	258,00	2,2	173
IX	5,91	7,4	6,8	151,30	3,9	266,85	2,2	180
X	5,93	7,4	6,8	152,05	3,9	272,05	2,2	184
XI	5,72	7,2	6,5	151,55	3,8	272,74	2,1	184
XII	5,36	6,8	6,0	152,50	3,5	273,79	2,0	178
2013 I	5,13	6,5	5,6	153,10	3,4	274,32	1,9	171
II	5,18	6,6	5,6	154,80	3,3	274,46	1,9	163
III	5,36	6,8	5,9	155,05	3,5	274,26	2,0	168
IV	5,30	6,7	5,6	156,45	3,4	274,91	1,9	172
V	5,16	6,7	5,6	155,81	3,3	274,94	1,9	168
VI	5,56	7,3	6,1	155,51	3,6	275,28	2,0	165
VII	5,80	7,7	6,4	155,04	3,7	275,58	2,1	166

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

**Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)**

Lata I miesiące	Cena skupu za wagę poubojo- wą schłodzo- ną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu			
		schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	
2011	VII	6,25	12,83	18,39	11,13	14,54	22,36	14,34	113,3	121,6	128,8
	VIII	6,24	12,84	18,55	11,14	14,64	22,26	14,25	114,0	120,0	127,9
	IX	6,57	13,06	18,65	11,30	14,73	22,39	14,49	112,8	120,1	128,2
	X	6,66	13,18	18,84	11,43	14,91	22,59	14,61	113,1	119,9	127,8
	XI	6,82	13,49	19,07	11,53	15,01	22,76	14,81	111,3	119,3	128,4
	XII	7,31	14,01	19,42	11,79	15,34	22,95	15,16	109,5	118,2	128,6
2012	I	6,82	13,93	19,37	11,81	15,51	22,94	15,35	111,3	118,4	130,0
	II	7,02	13,85	19,52	12,10	15,39	23,01	15,42	111,1	117,9	127,4
	III	6,84	13,85	19,59	12,18	15,20	23,13	15,42	109,7	118,1	126,6
	IV	6,96	13,84	19,64	12,26	15,27	23,15	15,33	110,3	117,9	125,0
	V	7,05	13,86	19,61	12,29	15,21	23,35	15,38	109,7	119,1	125,1
	VI	7,39	14,11	19,78	12,36	15,61	23,43	15,44	110,6	118,5	124,9
	VII	7,26	14,10	19,77	12,42	15,60	23,55	15,67	110,6	119,1	126,2
	VIII	7,45	14,20	19,92	12,51	15,60	23,41	15,67	109,9	117,5	125,3
	IX	7,74	14,44	20,00	12,68	16,02	23,67	15,72	110,9	118,4	124,0
	X	7,77	14,52	20,13	12,73	16,09	23,73	15,95	110,8	117,9	125,3
	XI	7,49	14,41	20,16	12,79	16,03	23,92	16,09	111,2	118,7	125,8
	XII	7,02	14,36	20,15	12,80	15,96	23,88	16,10	111,1	118,5	100,9
2013	I	6,72	13,98	20,00	12,74	15,84	23,92	16,07	113,3	119,6	126,1
	II	6,79	13,66	19,91	12,71	15,27	23,78	16,04	111,8	119,4	126,2
	III	7,03	13,76	19,94	12,74	15,16	23,77	16,11	110,2	119,2	126,5
	IV	6,95	13,70	19,84	12,76	15,21	23,78	15,99	111,0	119,9	125,3
	V	6,77	13,71	19,88	12,73	15,13	23,80	15,87	110,4	119,7	124,5
	VI	7,29	13,84	19,93	12,74	15,16	23,80	16,11	109,5	119,4	126,5
	VII	7,60	14,06	20,01	12,80	15,47	24,09	15,85	110,0	120,4	123,8

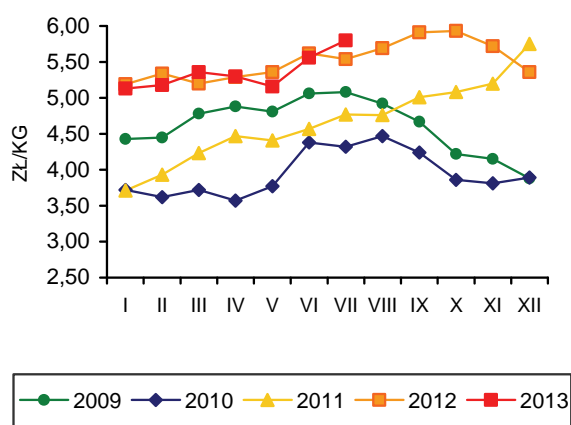
Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

**Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)**

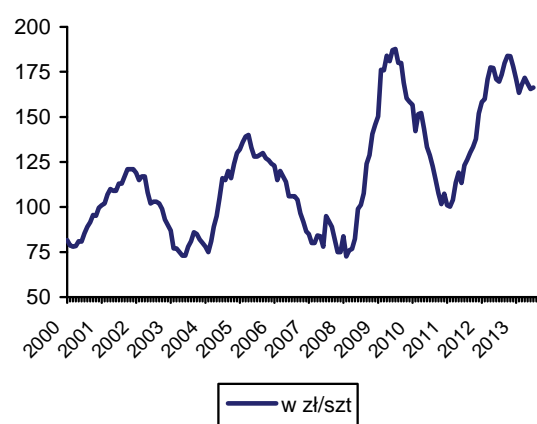
Lata i miesiące	UE-27	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:			
					UE-27	Niemczech	Danii	
2011	X	155,93	155,69	158,03	142,90	99,8	98,5	109,0
	XI	159,80	156,67	164,83	148,55	98,0	95,0	105,5
	XII	159,34	165,10	162,94	149,21	103,6	101,3	110,6
2012	I	151,41	155,14	154,45	139,84	102,5	100,4	110,9
	II	157,99	166,28	162,29	141,36	105,2	102,5	117,6
	III	161,60	165,19	164,85	143,25	102,2	100,2	115,3
	IV	163,48	167,16	170,95	147,23	102,3	97,8	113,5
	V	162,85	165,65	168,93	151,48	101,7	98,1	109,4
	VI	167,88	174,21	168,91	157,44	103,8	103,1	110,7
	VII	168,92	174,81	165,34	158,97	103,5	105,7	110,0
	VIII	179,63	184,55	183,60	164,11	102,7	100,5	112,5
	IX	190,11	191,61	194,99	172,29	100,8	98,3	111,2
	X	189,09	193,27	193,21	175,62	102,2	100,0	110,1
	XI	180,28	183,63	184,72	169,85	101,9	99,4	108,1
	XII	172,95	173,95	173,89	167,27	100,6	100,0	104,0
2013	I	169,93	165,81	169,35	159,84	97,6	97,9	103,7
	II	171,12	166,30	171,03	156,70	97,2	97,2	106,1
	III	171,95	170,04	171,36	155,16	98,9	99,2	109,6
	IV	170,86	171,89	171,43	154,39	100,6	100,3	111,3
	V	165,45	164,74	163,53	150,93	99,6	100,7	109,1
	VI	172,08	172,89	170,82	154,16	100,5	101,2	112,1
	VII	181,03	179,81	177,84	159,75	99,3	101,1	112,6
	VIII	189,00	187,00	189,00	165,00	99,0	99,0	113,0

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

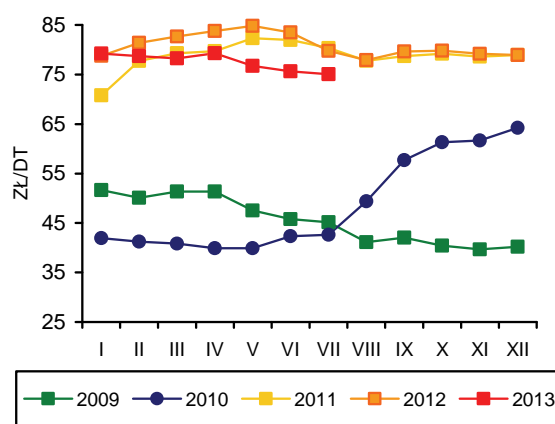
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce



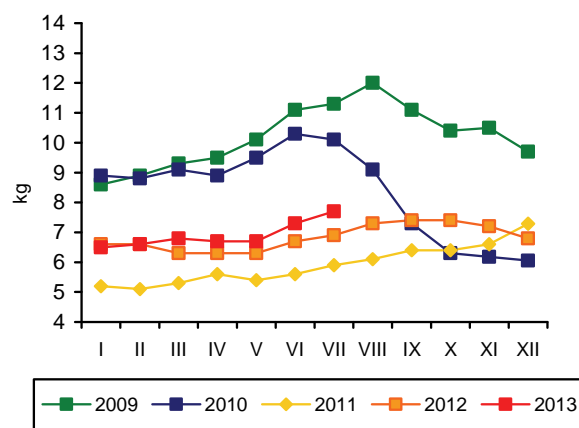
Rys. 2. Miesięczne ceny prosiąt w Polsce



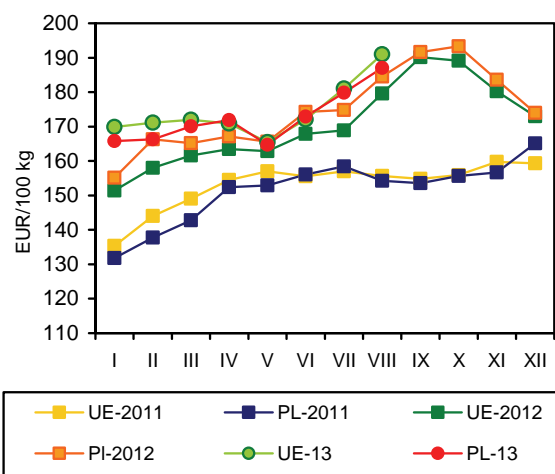
Rys. 3. Targowiskowe ceny żyta w Polsce



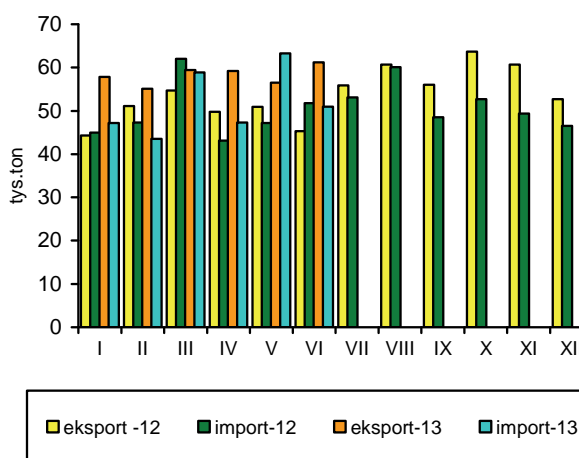
Rys. 4. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce



Rys. 5. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)



Rys. 6. Polski handel zagraniczny wieprzowiną



Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

W zakładach przemysłu drobiarskiego zatrudniających 50 i więcej pracowników, wytworzono w lipcu br. ok. 157 tys. ton mięsa drobiowego, tj. o 9% więcej niż przed miesiącem i o 19% więcej niż przed rokiem. Łącznie w pierwszych siedmiu miesiącach 2013 r. produkcja przemysłowa mięsa drobiowego w wadze produktu zwiększyła się o 12% w porównaniu z analogicznym okresem 2012 r. Przed rokiem wzrost produkcji wyniósł prawie 18%. Dynamika wzrostu uległa więc znacznemu spowolnieniu, a przyczyną były mniejsze zamówienia zagraniczne na początku roku.

Nadal rosą obroty handlu zagranicznego drobiem. Wprawdzie w czerwcu br. eksport był o 7,7% mniejszy niż w maju, ale w całym pierwszym półroczu sprzedano za granicę o 12,2% więcej mięsa drobiowego niż przed rokiem, a sprzedaż zagraniczna stanowiła 31,8% przemysłowej produkcji mięsa drobiowego. W analogicznym okresie 2012 r. wskaźnik ten wyniósł 31,5%. Import mięsa drobiowego obniżył się w czerwcu br. o 8,2% w porównaniu z majem i był o 4,5% mniejszy niż w czerwcu 2012 r. Importowane było nadal tanie mięso przerobowe, uzupełniające droższy surowiec krajowy.

Od kwietnia br. utrzymuje się spadkowa tendencja cen pełnoporcjowych mieszanek paszowych dla kurcząt brojlerów. W lipcu mieszanki te potaniały o 0,7% w relacji do czerwca. Ich ceny były też o 3,3% niższe niż w marcu i tylko o 0,3% przewyższały poziom z lipca poprzedniego roku. Ceny przemysłowych mieszanek paszowych dla indyków wykazywały duże wahania w poszczególnych miesiącach. W lipcu były one o 0,5% wyższe niż przed miesiącem, ale o 0,6% niższe niż przed rokiem. Mimo spadku, ceny pasz pozostały jednak wysokie. W okresie pierwszych siedmiu miesięcy br. mieszanki pasz dla kurcząt podrożały średnio o 10,5%, a dla indyków o 9,3% w porównaniu z analogicznym okresem 2012 r.

Drożejącym paszom towarzyszył wzrost cen skupu żywca drobiowego. Nie rekompensował on jednak w pełni wysokiego poziomu cen pasz. W sierpniu za kurczęta rzeźne płacono o 1,6% mniej niż w lipcu, ale

o 2,7% więcej niż przed rokiem. Ceny skupu indyków wzrosły o 15,6% w relacji rok do roku. Średnia cena skupu kurcząt w okresie styczeń-sierpień br. była o 3,6% wyższa niż przed rokiem, a indyków o 5,4% wyższa. Opłacalność chowu drobiu pogorszyła się więc. Relacja cen żywiec/pasza w chowie kurcząt brojlerów, która w okresie pierwszych ośmiu miesięcy 2012 r. wynosiła 2,8, obniżyła się w br. do poziomu 2,6. W tym samym okresie ceny zbytu tuszek kurcząt wzrosły przeciętnie o 0,9%, natomiast tuszki indycze były sprzedawane przez ubojnie niemal w tej samej cenie co przed rokiem. Ceny detaliczne kurcząt patroszonych w okresie pierwszych ośmiu miesięcy br. były tylko o 1,1% wyższe niż w tym samym okresie 2012 r.

W pierwszym kwartale 2013 r. spożycie mięsa drobiowego na jedną osobę w gospodarstwach domowych wzrosło o 2% w porównaniu z rokiem poprzednim, a spożycie wędlin drobiowych utrzymało się na takim samym poziomie. Zakupy kurcząt nie zmieniły się. O wzroście spożycia przesądziła więc o 23% większa konsumpcja pozostałego drobiu, obejmującego indyki oraz drób wodny.

Relacje cen towaru polskiego i unijnego na jednolitym rynku europejskim poprawiły się, a przewaga cenowa towaru polskiego wzrosła. W czerwcu br. średnie ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Unii Europejskiej o ponad 35% przewyższały polskie ceny wyrażone w euro. Przeciętna cena unijna wzrosła w porównaniu do czerwca 2012 r. o 4,3%, natomiast cena polska tylko o 0,5%. W połowie poprzedniego roku drób polski był o ok. 23% tańszy niż unijny, a rok później o 26%. W relacji rok do roku, ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Niemczech wzrosły o 4,2%, we Francji o 4,4%, a w Holandii o 2,4%. Wysoki wzrost cen zanotowały także Czechy – o 15,5% oraz Węgry – o 7%.



**Grzegorz  
Dybowski**



**Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)**

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013
I	95,2	96,4	111,0	133,0	146,0
II	85,8	96,5	101,0	122,0	131,0
III	98,1	118,0	110,0	136,0	148,0
IV	99,0	101,0	116,0	126,0	157,0
V	97,0	139,0	116,0	137,0	151,0
VI	101,5	112,0	118,0	137,0	144,0
VII	107,0	116,0	112,0	132,0	157,0
VIII	101,0	112,0	114,0	139,0	
IX	105,0	119,0	116,0	134,0	
X	113,0	125,0	128,0	156,0	
XI	105,0	123,0	127,0	142,0	
XII	107,0	122,0	127,0	133,0	
RAZEM	1217,0	1368,0	1396,0	1627,0	

Źródło: Dane GUS.

**Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)**

Wyszczególnienie	Import		Eksport	
	2012	2013	2012	2013
I	2914	3837	40757	45558
II	3222	3602	41723	43094
III	3930	4142	44450	48551
IV	3272	2996	39277	49692
V	3251	2773	39383	48020
VI	2667	2547	43328	44310
VII	2737		41370	
VIII	5232		40315	
IX	3531		40839	
X	4348		52846	
XI	4045		48443	
XII	2734		39532	
RAZEM	38998		517900	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

**Tab. 3. Ceny na rynku kurcząt brojlerów**

Miesiące	Mieszanka dla kurcząt pełnoporcjowa grower/finisz (zł/tonę)		Żywiec (skup) (zł/kg) <sup>a</sup>		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją (zł/kg) <sup>a, b</sup>		Tuszka (detal) (zł/kg)	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
I	1312	1581	3,48	3,71	6,40	6,58	7,08	7,33
II	1339	1562	3,78	3,92	6,56	6,63	7,42	7,29
III	1339	1564	3,77	4,02	6,57	6,72	7,49	7,67
IV	1386	1540	3,79	3,88	6,61	6,54	7,52	7,66
V	1438	1540	3,84	3,99	6,61	6,88	7,60	7,64
VI	1469	1522	4,01	4,05	6,91	6,99	8,01	7,85
VII	1508	1512	4,14	4,25	7,15	7,01	7,89	8,08
VIII	1493		4,07	4,18	7,13	7,02	7,85	
IX	1574		4,00		6,89		7,81	
X	1554		3,87		6,58		7,60	
XI	1541		3,76		6,88		7,41	
XII	1560		3,65		6,43		7,20	

<sup>a</sup> trzeci tydzień każdego miesiąca, <sup>b</sup> konfekcjonowane

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KR-D-IG i MRiRW.

**Tab. 4. Ceny na rynku indyków brojlerów**

Wyszczególnienie	Mieszanki dla indyków pełnoporcjowe grower/finisz (zł/szt.)			Żywiec (skup) – indory (zł/kg) <sup>a</sup>			Tuszka (zbyt), (zł/kg) <sup>a</sup>		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
I	1363	1387	1630	4,93	5,86	5,57	7,17	9,01	8,39
II	1402	1400	1621	5,18	5,71	5,72	7,16	8,90	8,77
III	1438	1414	1630	5,28	5,67	5,69	7,78	8,54	9,42
IV	1454	1446	1622	5,71	5,43	5,71	9,15	8,94	8,46
V	1466	1502	1588	5,87	5,37	5,71	8,39	8,83	8,49
VI	1505	1546	1565	6,20	5,45	5,99	8,49	8,84	9,20
VII	1516	1583	1573	6,09	5,51	6,17	8,68	8,68	8,75
VIII	1478	1636		6,07	5,38	6,22	8,82	8,35	8,68
IX	1438	1635		5,82	5,30		9,09	8,33	
X	1411	1628		5,94	5,51		8,96	8,38	
XI	1400	1592		6,01	5,67		9,15	8,64	
XII	1383	1624		6,03	5,66		9,29	9,05	

<sup>a</sup> trzeci tydzień każdego miesiąca,

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

**Tab. 5. Ceny sprzedaży mięsa kurcząt w wybranych krajach UE ( EUR/100 kg)**

Wyszczególnienie	Polska	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE
2012 I	121,90	253,30	168,80	144,10	225,00	182,00	181,30	182,90
II	140,50	251,30	172,20	152,70	225,00	185,40	177,30	184,10
III	139,30	251,00	175,10	152,80	225,00	194,50	182,10	185,60
IV	139,80	251,00	172,50	155,50	225,00	199,10	183,60	185,00
V	141,10	253,00	172,20	160,00	225,00	201,00	185,20	189,00
VI	147,30	251,70	169,90	158,10	225,00	199,30	183,40	191,60
VII	148,60	249,10	181,60	160,20	225,00	198,50	183,40	192,70
VIII	148,30	247,50	191,90	165,30	225,00	199,70	194,00	195,50
IX	144,30	248,70	201,60	167,30	228,50	207,40	192,50	196,90
X	136,90	251,50	202,20	172,80	230,00	207,20	189,00	196,10
XI	130,90	254,10	199,10	175,90	230,00	195,10	189,40	195,00
XII	132,00	255,90	200,20	172,30	230,00	185,50	188,70	194,00
2013 I	134,70	256,00	197,30	166,20	230,00	197,50	198,10	194,70
II	139,50	256,00	197,50	166,80	230,00	200,00	190,00	192,10
III	148,00	256,70	196,40	164,40	230,00	200,00	179,60	193,20
IV	140,80	258,80	194,80	165,10	230,00	202,60	178,50	194,10
V	150,30	259,00	195,00	168,10	230,80	201,80	177,10	197,20
VI	148,10	262,30	196,20	169,20	235,00	204,00	183,10	199,80

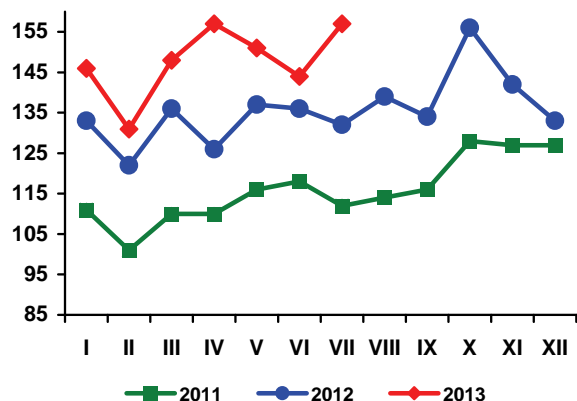
Źródło: Dane MRiRW.

**Tab. 6. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/1 mieszkańca miesięcznie)**

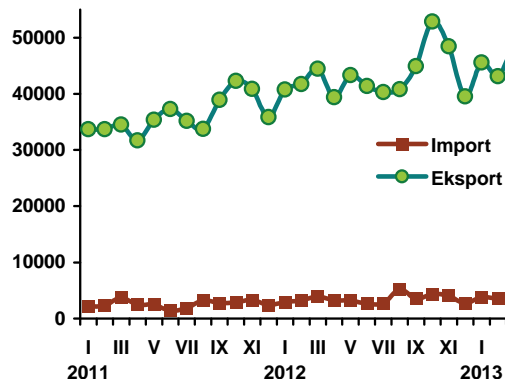
Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013
I	1,45	1,50	1,53	0,21	0,21	0,20
II	1,50	1,48		0,20	0,20	
III	1,51	1,50		0,21	0,20	
IV	1,58	1,60		0,20	0,20	

Źródło: Dane GUS.

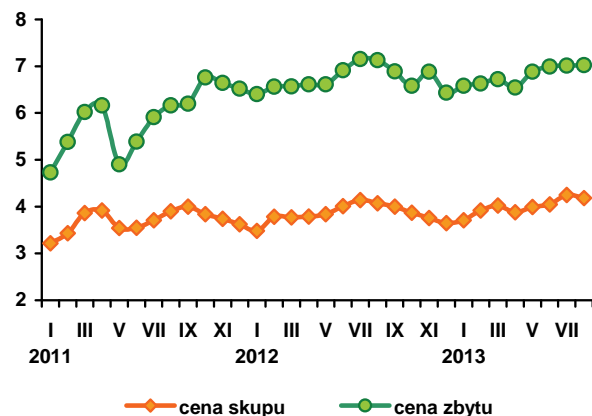
Rys. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu pow. 50 osób (tys. ton)



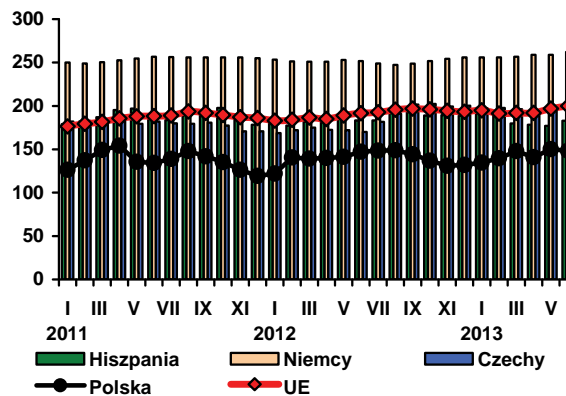
Rys. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)



Rys. 3. Ceny skupu brojlerów kurcząt i ceny zbytu tuszek kurcząt średnio w Polsce w zł/kg



Rys. 4. Ceny zbytu tuszek kurcząt w wybranych krajach UE, w EUR/100 kg



Źródło: Dane GUS, MRiRW i CIHZ.

Od początku bieżącego roku, na rynku jaj konsumpcyjnych utrzymuje się spadkowa tendencja cen, po silnym wzroście w poprzednim roku. Średnia cena jaj wszystkich klas wagowych w sierpniu br. wyniosła 29,58 zł za 100 sztuk i była o 1,8% niższa niż w lipcu i o 21% niższa niż przed rokiem. W sierpniu, w relacji do stycznia, potaniały jaja wszystkich klas wagowych. Skala spadku wahała się od 18,7% w przypadku jaj dużych, klasy L do 44,4% w przypadku jaj małych, klasy S. Bieżący poziom cen jest tylko o 2,4% wyższy niż w sierpniu 2011 r. Warto jednak zauważyć, że w sierpniu br. w relacji do lipca ceny jaj klas XL oraz M wzrosły odpowiednio o 5,3% i 1,4%, przerywając trend spadkowy. Wydaje się więc, że rynek poszukuje nowego poziomu równowagi, czemu towarzyszyć będą jeszcze przez pewien czas wahania cen, ale tendencja spadkowa nie powinna być już tak silna.

Od listopada 2012 r. do czerwca br. utrzymywała się też ujemna dynamika cen skupu jaj przeznaczonych do przemysłowego przerobu. W lipcu za jaja przerobowe płacono o 15,4% więcej niż w czerwcu, ale o ok. 25% mniej niż w roku poprzednim. W sierpniu

br. ceny jaj przerobowych ponownie obniżyły się – o 1,6% w relacji do lipca. Były one o 26% niższe niż przed rokiem i o 2,4% niższe niż w sierpniu 2011 r.

Opłacalność produkcji jaj w pierwszych ośmiu miesiącach br. obniżała się znacząco w porównaniu z bardzo wysokim poziomem ubiegłorocznym. Jednak w relacji do analogicznego okresu 2011 r. pełnoporcjowe mieszanki pasz dla kur niosek, które stanowią podstawowy element kosztów fermy, podrożały o 12%, podczas gdy ceny jaj, mimo spadku, były wyższe o 26%.

Wysokie ceny sprzedaży jaj znalazły odzwierciedlenie w cenach detalicznych, które w 2012 r. wzrosły o 39,6%. W br. jaja w detalu tanieją wolniej niż w pozostałych poziomach łańcucha produkcyjno-handlowego. Przyczyniło się to do zmniejszenia bilansowej konsumpcji jaj. Również przeciętne miesięczne spożycie jaj w gospodarstwach domowych zmniejszyło się w 2012 r. o 1,1%. W pierwszych miesiącach br. ceny detaliczne jaj utrzymywały się na poziomie średnio 0,60 zł za sztukę, mimo spadku cen w zakładach pakujących. Dopiero w marcu obniżyły się o 1,7% w relacji do lutego. W kwiet-

niu jaja w detalu potaniały o 1,7%, a ich ceny były niższe o 18% w porównaniu z najwyższym poziomem notowanym w kwietniu 2012 r. W sierpniu, w porównaniu z początkiem roku, ceny detaliczne jaj obniżyły się o 8,4%. Relatywnie niewielkie spadki cen detalicznych powstrzymały jednak spadkową tendencję konsumpcji, obserwowaną od drugiego kwartału 2012 r. (w relacji rok do roku). W pierwszym kwartale br. spożycie jaj w gospodarstwach domowych zwiększyło się o 6,8%.

W czerwcu br. ceny sprzedaży jaj konsumpcyjnych w Unii Europejskiej obniżyły się średnio o 40% w relacji do najwyższych notowań w marcu 2012 r. W Polsce, ceny wyrażone w euro spadły o 44%. W relacji rok do roku ceny jaj na rynku unijnym były w połowie br. niższe średnio o 23,4%, a w Polsce o 13,3%. Jaja w Polsce taniały więc wolniej niż przeciętnie w Unii Europejskiej, a proporcje

cen polskich i unijnych pogorszyły się. W czerwcu br. 100 kg polskich jaj kosztowało w przeliczeniu na euro o 7,22 euro więcej niż przeciętnie w Unii Europejskiej, podczas gdy dwanaście miesięcy wcześniej, o 9,37 euro mniej.

Według wstępnych danych, w czerwcu br. eksport jaj świeżych był tylko o 0,6% większy niż w przed rokiem, a przetworów z jaj o 11,1% mniejszy. Natomiast import jaj spożywczych wzrósł o 58%, podczas gdy import jaj przetworzonych zmalał o 4,2%. W całym pierwszym półroczu 2013 r. eksport jaj świeżych wzrósł w porównaniu z poprzednim rokiem o 2,2%, natomiast import o 17,8%. Eksport przetworów z jaj był o 5,4%, a import o 4,3% mniejszy niż w analogicznym okresie 2012 r.

**Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)**

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	Import		Eksport		Import		Eksport	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
I	1571	2214	18270	18329	618	549	1261	2034
II	1264	1468	15220	14486	687	652	1465	1600
III	1184	1262	13103	16063	614	663	2380	1328
IV	896	1653	16919	17592	342	376	1516	1627
V	1143	1361	18275	17362	501	405	1941	1629
VI	1185	1874	16105	16198	505	484	1996	1775
VII	1223		15949		307		1908	
VIII	1162		13619		570		1861	
IX	1036		13923		460		1654	
X	1070		18915		552		2000	
XI	1408		15020		453		2051	
XII	1239		13751		316		1362	
RAZEM	14381		189069		5927		21395	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

**Tab. 2. Ceny sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (zł/100 szt.)<sup>a</sup>**

Miesiące	XL		L		M		S	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
I	44,00	55,00	35,60	41,40	34,20	37,90	26,10	30,00
II	47,80	53,70	40,20	39,10	36,60	37,60	30,60	29,20
III	70,00	49,40	60,70	37,00	56,40	32,60	49,30	25,60
IV	63,70	45,20	51,40	34,20	49,80	29,60	43,60	23,30
V	50,60	44,80	39,50	34,60	38,40	28,70	31,30	22,20
VI	50,40	43,80	37,40	31,50	35,30	27,10	27,10	18,60
VII	50,20	41,40	38,00	31,60	35,40	28,10	27,00	19,30
VIII	51,10	43,60	37,70	29,50	34,90	28,50	26,10	16,70
IX	52,60		39,30		38,30		29,60	
X	52,20		41,30		39,80		32,70	
XI	55,20		42,80		40,10		29,80	
XII	54,40		42,80		40,20		29,80	

<sup>a</sup> trzeci tydzień każdego miesiąca

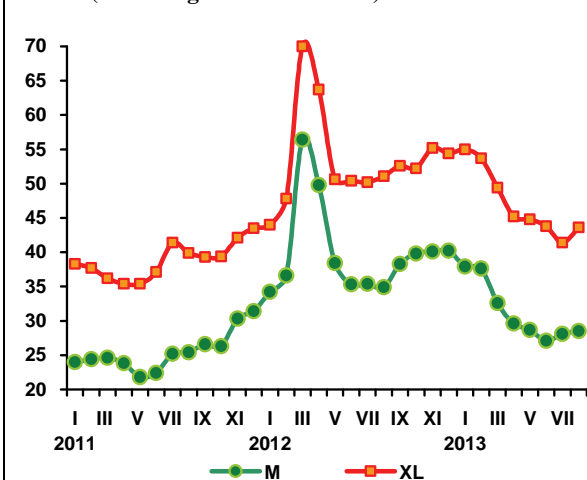
Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 3. Ceny sprzedaży jaj w Polsce i innych krajach (średnio klasy L i M), (EUR/100 kg)

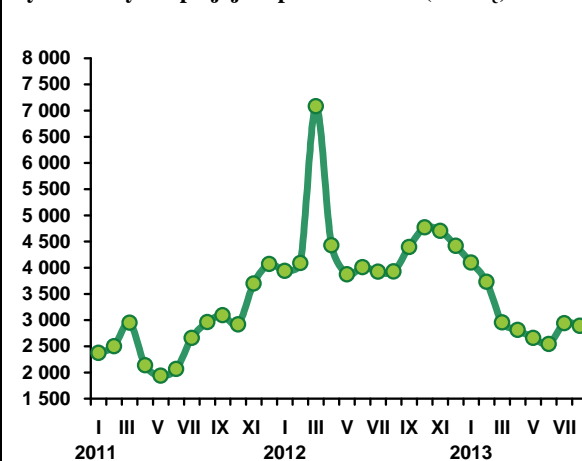
Miesiące	Polska	Czechy	Niemcy	Francja	Holandia	UE
2011 I	115,01	90,50	91,61	85,51	54,35	102,91
II	117,90	93,61	98,74	84,65	63,93	105,93
III	108,50	93,50	112,52	93,16	76,35	111,37
IV	102,28	80,41	80,16	85,45	53,94	98,91
V	102,04	78,36	87,94	93,91	58,47	101,11
VI	102,04	78,36	87,94	93,91	58,47	101,11
VII	114,07	81,27	101,25	116,82	73,83	111,44
VIII	113,68	96,87	109,96	121,54	84,65	117,75
IX	109,24	106,39	105,10	113,54	83,77	115,77
X	112,91	102,76	104,73	99,99	82,06	113,33
XI	118,47	104,73	122,93	114,01	92,40	123,08
XII	119,26	107,88	138,02	137,55	109,48	133,79
2012 I	128,89	116,84	131,92	149,59	125,03	140,46
II	154,00	134,81	163,63	157,69	136,28	153,60
III	221,41	213,58	227,54	209,31	194,26	195,43
IV	194,43	181,50	168,66	187,38	150,77	177,12
V	150,80	138,97	150,67	158,76	134,42	158,98
VI	142,29	124,31	138,20	139,97	124,73	151,66
VII	147,41	123,25	131,07	132,55	122,90	148,26
VIII	147,24	124,38	130,99	134,00	117,98	149,63
IX	154,31	130,54	139,31	138,46	131,30	149,63
X	162,35	137,53	153,65	148,98	145,00	161,69
XI	164,02	137,55	157,71	153,82	145,67	163,90
XII	167,89	137,91	168,22	156,65	146,08	166,67
2013 I	157,59	133,13	152,21	131,06	120,71	152,91
II	152,26	131,18	159,16	114,30	114,67	147,03
III	145,90	123,40	149,87	100,31	98,71	137,22
IV	128,06	107,11	113,92	92,49	82,43	123,86
V	123,59	92,35	93,69	86,69	82,16	117,30
VI	123,42	94,88	93,37	84,98	80,00	116,20

Źródło: Dane MRiRW.

Rys. 1. Średnie ceny sprzedaży jaj spożywczych w Polsce (klasa wagowa M i XL -/szt)



Rys. 2. Ceny skupu jaj do przetwórstwa (zł/tonę)



W lipcu po raz drugi z kolei wzrosły ceny jagniąt w Unii Europejskiej. Ich cena w UE-27 wyniosła przeciętnie 610 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 5% wyższa niż w lipcu 2013 r. W Hiszpanii i w Portugalii wzrost cen był większy i wyniósł odpowiednio 14,8% i 6,5%, podczas gdy na Węgrzech i w Grecji nastąpił ok. 5% spadek cen, a we Włoszech około 3%. W sierpniu, przeciętna cena jagniąt była także wyższa niż przed rokiem, ale stopa wzrostu była mniejsza niż w lipcu. W sierpniu przeciętna cena w UE-27 wyniosła około 632 EUR/100 kg i była o 4% wyższa niż w sierpniu 2012 r. Dla Polski istotny jest wzrost ceny jagniąt we Włoszech, który w sierpniu po kilku miesiącach spadkowych wyniósł 3,7%. Jeśli wzrost cen na rynku włoskim utrzymałby się w następnych miesiącach, to z pewnością pozytywnie wpłynęłoby to na przyszłe ceny skupu w Polsce.

Od początku 2013 r. ceny owiec ciężkich oscylują wokół poziomów ubiegłorocznych. W maju rozpoczęła się ich wzrost, który trwał tylko trzy miesiące, a lipiec był ostatnim miesiącem tego okresu. W lipcu przeciętna w UE-27 cena owiec ciężkich wyniosła 517 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 3,2% wyższa niż w lipcu 2012 r. Największy wzrost tych cen miał miejsce we Francji (9,5%), w Niemczech (7,4%) i w Irlandii (6,1%). Spadek cen nastąpił przede wszystkim w Polsce (5,1%), a także w Holandii (4,8%) i w Rumunii (3,9%). W sierpniu przeciętne ceny owiec ciężkich ponownie obniżyły się. Przeciętna cena w UE-27 wyniosła 420 EUR/100 kg i była o 17% niższa niż w sierpniu

2012 r. pod wpływem zwiększonych ubojów owiec. Komisja Europejska przewiduje, że w całym 2013 r. uboje owiec ciężkich będą o 2% większe niż w 2012 r., ale w Wielkiej Brytanii będącej największym ich producentem zwiększą się o 3%, w Holandii o 5%, w Irlandii o 4%, a w Bułgarii o 7%. Większa podaż owiec ciężkich w wielu krajach prawdopodobnie spotyka się ze spadkiem popytu. Na polskich cenach owiec, które obniżyły się w większym stopniu niż przeciętna cena unijna prawdopodobnie dodatkowo zaważyła jakość. Ceny polskich owiec są bardzo konkurencyjne cenowo względem cen owiec w innych krajach. W lipcu cena polskich owiec była prawie o 60% niższa od ceny owiec rumuńskich i o ponad 60% niższa od ceny owiec francuskich. W I półroczu, sytuację na polskim rynku dodatkowo pogarszała aprecjacja złotego względem euro. W rezultacie przeciętna cena skupu w I półroczu wyniosła 6,50 zł/kg, wobec 7,54 zł/kg w I półroczu 2012 r. W lipcu mieliśmy natomiast do czynienia z niewielką deprecjacją złotego, która jeśli potrwa dłużej będzie z pewnością łagodziła ewentualne spadki cen.



**Danuta  
Zawadzka**

**Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)**

Wyszczególnienie	2011	2012	2013 <sup>a)</sup>	Zmiana w % 2013/2012
I półrocze	1054	770	720	93
II półrocze	595	690	650	94
Rok	1649	1460	1370	94

a) prognoza IERiGŻ-PIB. Źródło: Dane GUS

**Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencji mięsa (tony)**

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
<b>Eksport</b> 2012	76,3	69,3	308,6	120,3	121,0	162,5	147,0	68,9	92,0	145,1	90,8	44,7	1508
2013	99,8	67,7	241,7	124,0	105,5	133,2	x	x	x	x	x	x	1000*
miesiąc roku poprzedniego = 100	130,8	97,7	78,3	103,1	87,2	82,0	x	x	x	x	x	x	66,3
<b>Import</b> 2012	103,0	76,1	131,8	65,8	68,8	46,6	37,5	31,3	63,0	114,7	81,0	34,0	854
2013	83,8	14,5	63,2	100,2	60,3	64,0	x	x	x	x	x	x	800*
miesiąc roku poprzedniego = 100	81,4	19,1	48,0	152,3	87,6	137,3	x	x	x	x	x	x	93,6

Uwaga: Dane za 2012 rok są danymi wstępnymi. \*Prognoza IERiGŻ-PIB Źródło: Dane CAAC

**Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)**

Lata	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
2011/2012	7,05	7,16	6,92	6,80	6,02	9,61	7,42	6,55	8,49	8,34	6,52	7,89
2012/2013	6,34	7,43	6,18	6,97	5,83	8,97	6,00	5,52	7,58	7,06	6,14	6,69
miesiąc roku poprzedniego = 100	89,9	103,8	89,3	102,5	96,8	93,3	80,9	84,3	89,3	84,7	94,2	84,8

Źródło: Dane GUS.

**Tab. 4. Średnie ceny zakupu owiec żywych w Polsce**

Wyszczególnienie	zł/kg		EUR/kg	
	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową
V 2012	8,6	18,3	2,01	4,27
VI	8,5	18,1	1,97	4,20
VII	8,1	17,2	1,93	4,11
VIII	8,3	17,7	2,01	4,27
IX	8,0	17,1	1,95	4,14
X	8,0	17,0	1,94	4,13
XI	7,7	16,4	1,87	3,97
XII	9,5	20,2	2,33	4,96
I 2013	8,4	17,8	2,02	4,31
II	7,7	16,3	1,84	3,91
III	8,0	16,9	1,70	4,08
IV	7,9	16,7	1,90	4,03
V	7,7	16,4	1,84	3,92
VI	7,8	16,9	1,81	3,93

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

**Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)**

Lata	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
2011/12	43,55	46,19	45,62	45,32	45,16	43,39	44,43	43,85	43,97	44,88	46,74	48,29
2012/13	49,37	50,78	51,25	51,25	51,66	51,66	50,05	52,61	52,55	51,41	51,97	51,54
miesiąc roku poprzedniego = 100	113,4	109,9	112,3	113,1	114,4	119,1	112,6	120,0	119,5	114,5	111,2	106,7

Źródło: Dane GUS

**Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-27 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)**

Lata	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
<b>UE-27</b>												
2011/2012	646,1	669,6	683,4	691,3	602,2	583,4	583,9	596,0	568,9	554,4	581,6	609,6
2012/2013	636,0	628,2	636,6	620,2	595,9	542,6	538,6	547,5	560,9	580,8	609,6	631,5
miesiąc roku poprzedniego = 100	<b>98,4</b>	<b>93,8</b>	<b>93,2</b>	<b>89,7</b>	<b>98,9</b>	<b>93,0</b>	<b>92,2</b>	<b>91,9</b>	<b>98,6</b>	<b>104,8</b>	<b>104,8</b>	<b>103,6</b>
<b>Włochy</b>												
2011/2012	515,4	515,9	576,8	594,7	602,1	604,5	605,5	607,2	605,1	603,7	603,7	604,1
2012/2013	604,5	605,6	608,1	610,8	612,0	611,7	645,2	588,3	577,5	575,5	589,5	626,2
miesiąc roku poprzedniego = 100	<b>117,3</b>	<b>117,4</b>	<b>105,4</b>	<b>102,7</b>	<b>101,6</b>	<b>101,2</b>	<b>106,6</b>	<b>96,9</b>	<b>95,4</b>	<b>95,3</b>	<b>97,6</b>	<b>103,7</b>

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

**Tab.7. Przeciętne ceny owiec ciężkich w UE-27 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)**

Lata	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
<b>UE-27</b>												
2011/2012	446,2	452,8	473,0	501,9	517,9	512,5	524,1	535,9	514,1	499,3	500,8	505,3
2012/2013	491,9	473,1	462,5	458,2	433,6	432,2	485,8	519,0	538,2	533,2	516,9	420,0
miesiąc roku poprzedniego = 100	<b>110,2</b>	<b>104,5</b>	<b>97,8</b>	<b>91,3</b>	<b>83,7</b>	<b>84,3</b>	<b>92,7</b>	<b>96,8</b>	<b>104,7</b>	<b>106,8</b>	<b>103,2</b>	<b>83,1</b>
<b>Wielka Brytania</b>												
2010/2011	436,0	439,2	471,7	527,0	529,6	524,3	537,7	551,9	528,6	516,8	522,3	522,6
2011/2012	490,4	446,9	432,2	425,2	397,5	411,4	495,4	539,3	575,3	570,7	528,7	484,7
miesiąc roku poprzedniego = 100	<b>112,5</b>	<b>101,8</b>	<b>91,6</b>	<b>80,7</b>	<b>75,1</b>	<b>78,5</b>	<b>92,1</b>	<b>97,7</b>	<b>108,8</b>	<b>110,4</b>	<b>101,2</b>	<b>92,7</b>

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

**Tab. 8. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii**

Wyszczególnienie	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
<b>2011/2012</b> NZD/szt. 15 kg	92,00	96,50	100,9	88,36	73,44	69,50	64,50	64,08	51,38	64,18	62,18	62,14
<b>2012/2013</b> NZD/szt. 15 kg	62,65	66,85	68,29	59,53	56,70	53,50	50,90	51,52	45,68	63,02	65,35	66,41
miesiąc roku poprzedniego = 100	<b>68,1</b>	<b>69,3</b>	<b>67,7</b>	<b>67,4</b>	<b>77,2</b>	<b>77,0</b>	<b>78,9</b>	<b>80,4</b>	<b>88,91</b>	<b>98,2</b>	<b>105,1</b>	<b>106,8</b>

Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków Fencepost, New Zealand.

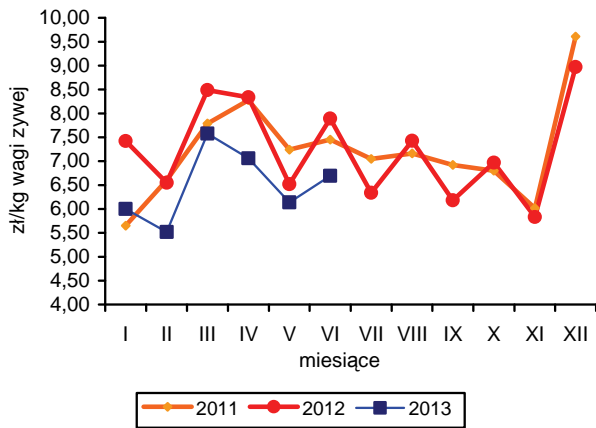
**Tab. 9. Ceny jagniąt w Australii**

Wyszczególnienie	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
<b>2011/2012</b> AUD/100 kg cwe	519	519	519	512	461	475	478	441	427	409	426	416
<b>2012/2013</b> AUD/100 kg cwe	403	382	324	331	346	380	433	408	443	471	497	460
miesiąc roku poprzedniego = 100	<b>77,6</b>	<b>73,6</b>	<b>62,4</b>	<b>64,6</b>	<b>73,8</b>	<b>80,0</b>	<b>90,6</b>	<b>92,5</b>	<b>103,7</b>	<b>115,2</b>	<b>116,7</b>	<b>110,6</b>

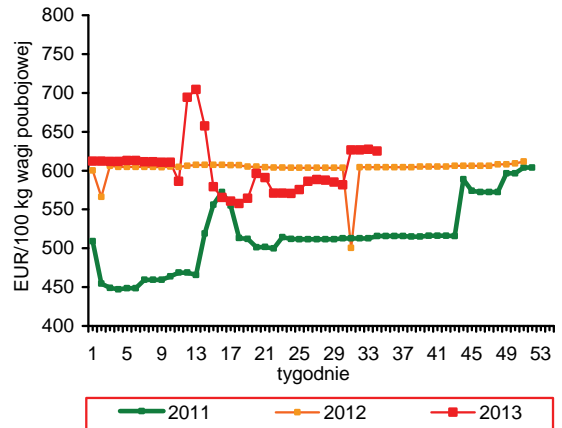
Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków MLA, Australia.



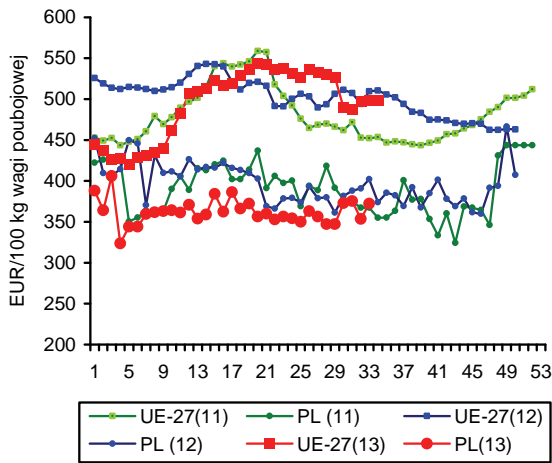
**Rys. 1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg**



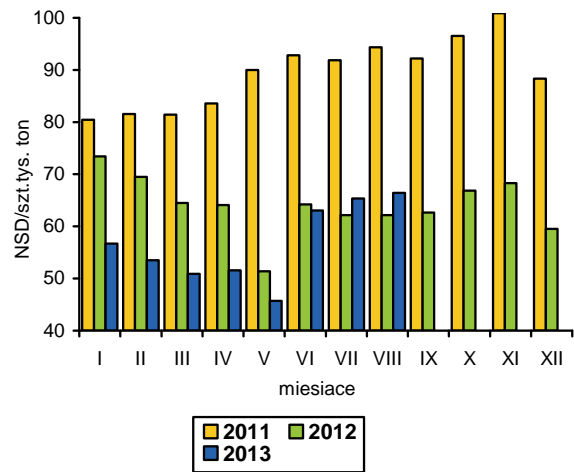
**Rys. 2. Ceny jagniąt we Włoszech**



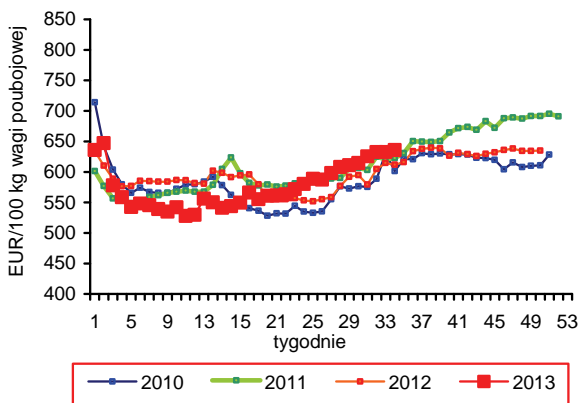
**Rys. 3. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-27 i w Polsce**



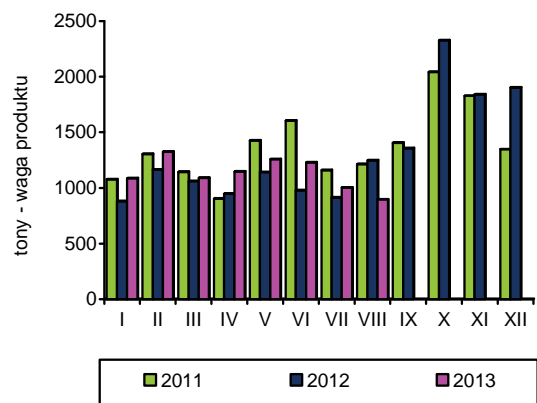
**Rys. 4. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii**



**Rys. 5. Ceny jagniąt w UE-27**



**Rys. 6. Unijny import baraniny i jagnięciny z Australii**



Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

W okresie styczeń-lipiec 2013 r. połowy ryb na Bałtyku wyniosły 111,3 tys. ton i były o 31% wyższe niż w roku ubiegłym. Na tak duży wzrost wpłynęło głównie wykorzystanie już w pierwszej połowie roku całej dostępnej Polsce kwoty połowowej szprotów. Do czasu ich wstrzymania w maju i po ostatecznym podliczeniu wyładunków okazało się nawet, że została ona przekroczone o 10% i połowy tego gatunku wyniosły 80,8 tys. ton. O ponad 22% do 15,8 tys. ton zwiększyły się w tym okresie połowy śledzi. Na poziomie roku poprzedniego utrzymują się wyładunki ryb płaskich (6,5 tys. ton), przy znacznym ograniczeniu połowów troci (o 44%) i łososi (o 25%).

Bardzo duże połowy szprotów wpłynęły pośrednio na strukturę przetwórstwa ryb w kraju. Duża podaż ryb w krótkim okresie czasu spowodowała konieczność zamrożenia części szprotów i stopniowego ich wykorzystywania do dalszego przetwórstwa w kolejnych miesiącach roku. W konsekwencji produkcja ryb mrożonych zwiększyła się w I półroczu 2013 r. aż 2,3-krotnie do 52,0 tys. ton. Znaczenie, bo o 9% zwiezono także produkcję szprotów konserwowanych (do 7,1 tys. ton). W produkcji dwóch najważniejszych grup produktów (łososie wędzone i konserwy ze śledzi) odnotowano różnokierunkowe tendencje, głównie pod wpływem zmian popytu eksportowego na te wyroby. Produkcja wędzonych łososi zwiększyła się o 15% do 27,3 tys. ton, natomiast produkcja przetworów i konserw ze śledzi została obniżona o 4% do 45,8 tys. ton. Spośród pozostałych grup produktów, w porównaniu z I półroczem 2012 r., notowano na ogół wzrost przetwórstwa. Produkcja mrożonego mięsa z ryb morskich zwiększyła się o 43% (do 7,3 tys. ton), solonych filetów o 9% (do 4,9 tys. ton) oraz pozostałych ryb wędzonych o 3% (do 10,7 tys. ton).

Eksport ryb, przetworów rybnych i owoców morza wyniósł w okresie styczeń-czerwiec 2012 r. 224,3 tys. ton i był o 19,2% wyższy niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Wpływ na to miały zwiększone połowy szprotów, które oprócz przetwórstwa trafiają także bezpośrednio ze statków do odbiorców zagranicznych (wyładunki w portach duńskich, szwedzkich i łotewskich). Wartość eksportu ogółem wyniosła odpowiednio 679,7 mln EUR lub 2814,8 mln zł, tj. o 15,7 i 12,3% więcej niż rok wcześniej. Wolumen importu zwiększył się o 6,3% do 233,0 tys. ton, przy 21,1% wzroście jego wartości liczonej w euro (687,6 mln EUR) i niższej o 3,8 pkt. proc. dynamice przyrostu w przeliczeniu na wal-

tę krajową (2844,7 mln zł). Pogorszyło się saldo wymiany handlowej rybami, przetworami rybnymi i owocami morza i w I półroczu 2013 r. było ujemne (z +19,6 do -7,9 mln EUR). Spośród głównych grup towarowych zwiększył się przede wszystkim eksport ryb wędzonych (o 22% do 24,8 tys. ton), z czego łososie stanowiły 87% wolumenu. Znacznie pogorszyła się jednak opłacalność eksportu tych ryb, gdyż średnie ceny transakcyjne zwiększyły się tylko o 12%, podczas gdy płacone za surowiec w imporcie wzrosły o ponad 40%. Na poziomie roku ubiegłego utrzymał się wywóz filetów i mięsa z ryb (31,1 tys. ton), przy stabilizacji eksportu przetworów i konserw z ryb (57,3 tys. ton). Dynamicznie zwiększył się przywóz ryb mrożonych, pod wpływem rosnącego zapotrzebowania na makrele (o 43% do 21,5 tys. ton). W grupie ryb świeżych i chodzonych wyraźnie niższy jest import dorszy (o 45%), przy stabilnym przywozie świeżych łososi (49,3 tys. ton). W największej, pod względem wolumenu importu grupie – filetów i mięsa z ryb (81,5 tys. ton), o 46% zwiększył się przywóz dorszy i o 20% mintajów, przy 12% ograniczeniu popytu na filetowe śledzie i o 15% na pangie. Większość importowanych ryb (poza łososiami) jest w 2013 r. o 10-15% tańsza niż przed rokiem, w tym najbardziej spadły ceny makreli, śledzi i pang.

Spadek cen w imporcie hamuje podwyżki cen detalicznych ryb, przetworów rybnych i owoców morza w kraju. W okresie styczeń-lipiec 2013 r. średni wzrost cen wyniósł 1,2% (w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego), natomiast w lipcu br. produkty rybne były droższe niż przed rokiem zaledwie o 0,9%. Spadki cen obserwowane są m.in. w grupie świeżych, chłodzonych i mrożonych ryb słodkowodnych (o 3,0%) oraz ryb wędzonych (o 2,8%). Utrzymuje się natomiast znaczna dynamika wzrostu cen owoców morza oraz konserw rybnych (o 4-5%). Średnie wydatki gospodarstw domowych na zakup ryb i owoców morza zwiększyły się w I kwartale o 6,2%, co przy dużo niższej skali wzrostu cen, może świadczyć o wzroście spożycia ryb w Polsce.



**Krzysztof  
Hryszko**

**Tab. 1. Połowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)**

Miesiące	tony						sztuki	
	szprot	śledź	dorsz	plaskie	pozostałe	razem	troć wędrowna	łośoś bałtycki
<b>2010 I-XII</b>	<b>58 837</b>	<b>24 748</b>	<b>12 196</b>	<b>11 229</b>	<b>2 672</b>	<b>109 577</b>	<b>92 945</b>	<b>9 563</b>
<b>2011 I-XII</b>	<b>56 490</b>	<b>29 881</b>	<b>11 861</b>	<b>9 725</b>	<b>2 542</b>	<b>110 497</b>	<b>51 258</b>	<b>6 151</b>
<b>2012 I-XII</b>	<b>63 115</b>	<b>27 114</b>	<b>14 884</b>	<b>10 089</b>	<b>5 198</b>	<b>120 361</b>	<b>36 928</b>	<b>5 805</b>
2012 VI	5 508	2 325	764	816	675	10 088	230	4
VII	1 987	2 808	334	717	1399	7 245	1 342	8
VIII	793	4 075	318	688	1286	7 160	876	-
IX	116	3 377	693	701	412	5 299	1 852	18
X	408	4 964	1 364	742	400	7 878	1 801	84
XI	3 611	837	2 129	894	186	7 657	3 817	431
XII	3 487	952	2 426	509	90	7 464	2 222	2 166
2013 <sup>a</sup> I	6 609	1 621	1 562	1 162	44	10 998	3 284	865
II	11 778	1 231	970	1 756	31	15 766	3 081	671
III	13 651	1 126	613	1 380	44	16 814	1 296	161
IV	27 787	3 631	1 115	955	398	33 886	3 483	242
V	20 884	1 358	886	633	791	24 552	3 569	360
VI	79	1 699	937	265	422	3 402	110	-
VII	42	5 095	98	396	288	5 919	27	-
<b>Wskaźnik zmian (%)</b>								
<u>VII 2013</u> <u>VII 2012</u>	2,1	181,4	29,3	55,2	20,6	81,7	2,0	x
<u>I-VII 2013</u> <u>I-VII 2012</u>	147,8	122,1	78,1	99,9	71,4	131,1	56,3	74,0

<sup>a</sup> dane nieostateczne

Źródło: Morski Instytut Rybacki na podstawie danych MRiRW.

**Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)<sup>a</sup>**

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				razem	w tym			
					śledzie	sardynki i szproty	makrele	
<b>2010 I-XII</b>	<b>10 516</b>	<b>41 335</b>	<b>104 398</b>	<b>165 431</b>	<b>93 393</b>	<b>10 920</b>	<b>9 825</b>	<b>321 680</b>
<b>2011 I-XII</b>	<b>8 384</b>	<b>36 228</b>	<b>82 449</b>	<b>182 415</b>	<b>97 385</b>	<b>12 191</b>	<b>11 110</b>	<b>309 476</b>
<b>2012 I-XII</b>	<b>7 607</b>	<b>69 646</b>	<b>85 908</b>	<b>191 346</b>	<b>99 447</b>	<b>12 614</b>	<b>9 596</b>	<b>354 507</b>
2012 V	642	7 392	5 770	13 163	5 968	1 139	826	26 967
VI	571	5 813	5 518	13 508	6 277	826	548	25 410
VII	279	4 961	5 392	11 835	6 294	573	533	22 467
VIII	290	4 257	5 986	14 466	7 406	797	559	24 999
IX	612	4 408	6 565	15 735	7 500	1122	846	27 320
X	739	5 799	8 329	19 429	10 115	1 248	883	34 296
XI	761	5 860	9 744	19 443	10 420	1 314	792	35 808
XII	555	4 458	10 595	17 076	10 145	1 021	645	32 684
2013 I	798	5 656	7 437	17 170	8 997	1 185	820	31 097
II	758	6 877	7 526	17 328	9 035	1 429	880	32 489
III	921	13 401	9 856	18 086	9 263	1 462	868	42 264
IV	630	27 494	6 602	14 504	6 415	1 057	649	49 230
V	669	11 261	6 512	13 532	6 345	1 004	787	31 974
VI	726	7 142	5 645	13 453	5 790	1 013	604	26 966
<b>Wskaźnik zmian (%)</b>								
<u>VI 2013</u> <u>VI 2012</u>	127,1	122,9	102,3	99,6	92,2	122,6	110,2	106,1
<u>I-VI 2013</u> <u>I-VI 2012</u>	103,0	180,0	110,9	100,8	96,4	109,3	86,3	121,0

<sup>a</sup> dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej, które złożyły sprawozdania

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)<sup>a</sup>

Miesiące	Eksport <sup>a</sup>					Import				
	razem	przetwory i konserwy	filety i mięso	ryby solone, suszone i wędzone	ryby mrożone	razem	filety i mięso	ryby mrożone	przetwory i konserwy	ryby świeże lub chłodzone
2010 I-XII	325,9	96,0	55,2	37,8	66,9	465,9	189,3	86,9	38,1	113,1
2011 I-XII	351,5	113,9	53,7	38,6	64,5	450,9	185,2	86,3	36,7	113,1
2012 I-XII	364,7	114,9	60,0	45,9	75,1	465,5	176,4	77,5	37,5	140,6
2012 V	31,5	9,0	4,4	3,2	2,3	33,9	11,1	5,4	2,7	12,0
VI	26,2	8,6	4,7	3,0	5,4	30,3	9,8	5,1	2,4	10,1
VII	25,6	8,5	4,5	3,1	6,6	28,1	9,6	4,4	2,4	9,2
VIII	25,6	8,6	3,9	3,2	5,6	31,8	13,1	4,5	2,0	9,2
IX	26,2	9,0	5,1	3,4	4,8	36,8	12,6	6,8	3,0	11,5
X	33,8	11,7	6,0	4,6	6,0	47,8	19,6	9,2	3,5	11,7
XI	33,8	10,8	6,4	5,2	4,9	55,7	24,4	8,9	3,5	15,0
XII	31,3	9,7	4,4	6,1	5,2	46,1	17,9	6,5	3,1	14,9
2013 <sup>b</sup> I	34,0	11,2	4,9	4,3	7,5	47,9	17,7	11,3	3,7	12,1
II	35,3	9,3	4,8	3,9	8,4	42,3	15,2	9,7	3,6	10,3
III	42,3	9,7	5,7	5,4	10,8	43,6	14,5	9,3	5,1	11,5
IV	46,9	9,9	5,5	3,8	11,3	36,5	12,4	7,8	2,7	10,9
V	42,4	8,7	4,8	4,1	12,4	33,4	11,1	5,3	2,8	10,7
VI	23,2	8,5	5,3	3,4	3,5	29,3	10,6	5,2	2,7	8,3
<b>Wskaźnik zmian (%)</b>										
<u>VI 2013</u> <u>VI 2012</u>	88,4	98,7	112,4	113,2	65,0	96,6	108,3	102,4	104,4	82,5
<u>I-VI 2013</u> <u>I-VI 2012</u>	119,1	101,2	104,4	122,1	138,5	106,3	102,9	130,6	109,1	92,3

<sup>a</sup> z eksportem burtowym <sup>b</sup> dane wstępne

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia 03049923 <sup>b</sup>		Mrożona makrela 03035410 <sup>b</sup>			Filety mrożone			Łosoś świeży 03021400 <sup>b</sup>	Konserwy z tuńczyka 160414 <sup>b</sup>
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Brytania	Norwegia	mintaj 03047500 <sup>b</sup>	panga 03046200 <sup>b</sup>	morszczuk 03047415 <sup>b</sup>		
						Chiny	Wietnam	Argentyna	Norwegia	Tajlandia
2010 I-XII	3,77	3,68	4,15	4,36	4,26	6,27	5,89	9,40	19,21	9,65
2011 I-XII	6,03	6,42	5,49	5,24	5,17	6,13	6,73	11,53	17,86	10,47
2012 I-XII	7,87	7,71	5,82	6,36	5,79	6,66	6,79	12,17	15,89	14,66
2012 V	8,10	5,55	6,10	6,64	6,65	7,62	7,51	11,86	17,05	14,09
VI	8,06	8,49	6,33	6,83	6,70	8,35	7,22	12,64	16,33	15,63
VII	8,04	7,62	6,22	6,56	6,69	7,92	7,21	12,27	15,81	15,74
VIII	7,69	7,65	6,35	6,30	6,26	7,43	7,08	11,94	15,76	16,42
IX	7,20	7,49	5,81	5,74	5,41	6,92	6,27	12,56	15,81	16,22
X	7,40	7,59	4,69	5,24	5,20	6,81	5,97	11,54	15,29	13,19
XI	7,68	7,54	4,79	5,94	5,18	5,81	6,04	11,30	15,83	14,52
XII	7,26	7,41	4,66	6,40	5,11	5,58	6,33	11,39	16,81	11,53
2013 <sup>a</sup> I	7,51	7,15	5,01	6,12	5,16	6,11	5,77	11,00	20,32	13,54
II	7,21	7,27	5,11	5,41	5,28	6,10	6,06	11,52	20,95	14,91
III	6,62	7,06	5,07	5,37	5,38	6,39	5,65	11,00	21,93	15,08
IV	6,85	7,07	5,14	5,58	6,32	6,31	6,11	12,01	24,12	14,44
V	6,47	6,50	5,11	7,33	6,12	7,58	5,98	11,71	24,72	15,25
VI	6,88	6,25	5,48	-	6,16	7,31	6,01	12,16	23,63	14,36
<b>Wskaźnik zmian (%)</b>										
<u>VI 2013</u> <u>VI 2012</u>	85,4	73,6	86,6	x	91,9	87,5	83,2	96,2	144,7	91,9
<u>I-VI 2013</u> <u>I-VI 2012</u>	84,3	87,3	81,5	83,1	83,1	94,5	80,2	90,8	142,6	100,5

<sup>a</sup> dane wstępne, <sup>b</sup> kod CN wg taryfy celnej (w nawiasie kod według nowej nomenklatury z 2012 r.)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie CAAC.

**Tab. 5. Ceny ryb w eksporcie (zł/kg)**

Miesiące	Konserwy ze śledzi 16041291 <sup>b</sup>	Filety z dorsza 03047190 <sup>b</sup>			Łosoś wędzony 03054100 <sup>b</sup>	Pstrąg wędzony 03054300 <sup>b</sup>	Krewetki przetw. 160521 <sup>b</sup>	Flądra mrożona 03033910 <sup>b</sup>	Szprotki świeże 03024390 <sup>b</sup>
	Niemcy	Wielka Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Ukraina	Dania
<b>2010 I-XII</b>	<b>7,52</b>	<b>17,37</b>	<b>18,38</b>	<b>17,91</b>	<b>44,75</b>	<b>36,45</b>	<b>42,46</b>	<b>2,57</b>	<b>0,50</b>
<b>2011 I-XII</b>	<b>7,25</b>	<b>21,82</b>	<b>18,97</b>	<b>18,71</b>	<b>49,39</b>	<b>43,02</b>	<b>36,71</b>	<b>2,50</b>	<b>0,85</b>
<b>2012 I-XII</b>	<b>13,25</b>	<b>22,56</b>	<b>19,76</b>	<b>19,42</b>	<b>42,27</b>	<b>44,64</b>	<b>47,68</b>	<b>3,35</b>	<b>0,97</b>
2012 V	13,68	22,93	20,89	19,98	43,03	45,22	51,43	3,49	0,90
VI	13,68	21,60	18,93	20,61	42,63	45,52	52,14	3,40	1,11
VII	13,42	24,82	21,93	19,87	41,82	43,56	55,13	3,39	1,11
VIII	13,17	24,21	19,62	16,29	39,78	42,65	53,82	-	1,23
IX	13,18	23,12	18,21	17,19	40,80	43,99	47,52	3,17	1,36
X	12,98	21,96	20,47	20,38	39,78	43,87	46,53	-	1,31
XI	13,10	19,49	20,23	18,91	41,56	45,97	48,85	-	1,27
XII	13,03	25,83	20,51	18,51	42,70	45,08	49,55	-	1,35
2013 <sup>a</sup> I	12,20	21,02	20,34	17,01	45,57	43,76	37,28	3,38	1,33
II	12,65	18,21	20,95	16,59	46,33	41,35	44,03	3,43	1,30
III	11,85	20,50	21,16	18,90	46,86	44,41	50,56	3,32	1,29
IV	11,65	19,06	20,53	18,43	47,40	43,01	54,49	3,26	1,16
V	11,71	21,03	20,71	18,17	48,48	44,94	55,87	3,26	0,99
VI	12,29	19,64	21,29	17,78	50,92	45,60	50,73	3,08	-
<b>Wskaźnik zmian (%)</b>									
<u>VI 2013</u> <u>VI 2012</u>	89,8	90,9	112,5	86,3	119,5	100,2	97,3	90,6	x
<u>I-VI 2013</u> <u>I-VI 2012</u>	90,7	86,9	105,5	87,0	108,8	97,3	108,5	97,3	129,0

<sup>a</sup> dane wstępne, <sup>b</sup> kod CN wg taryfy celnej, <sup>c</sup> dane podlegają weryfikacji

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

**Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej**

Miesiące	Karp żywy		Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morskiczka		Filety z mintaja		Śledź solony, odglowiony niepatroszony		Platy/filety ze śledzi	
<b>2010 I-XII</b>	<b>9,38</b>	-	<b>11,10</b>	<b>60%</b>	<b>10,80</b>	<b>62%</b>	<b>7,02</b>	<b>46%</b>	<b>6,41</b>	<b>69%</b>	<b>7,23</b>	<b>65%</b>
<b>2011 I-XII</b>	<b>11,46</b>	-	<b>12,31</b>	<b>59%</b>	<b>12,39</b>	<b>65%</b>	<b>8,60</b>	-	<b>7,56</b>	<b>75%</b>	<b>9,18</b>	<b>75%</b>
<b>2012 I-XII</b>	<b>11,41</b>	-	<b>12,31</b>	<b>56%</b>	<b>13,95</b>	<b>65%</b>	<b>9,26</b>	-	<b>9,20</b>	<b>73%</b>	<b>12,73</b>	<b>79%</b>
2012 V	11,63	-	12,46	57%	13,61	63%	9,35	-	9,11	73%	12,84	80%
VI	11,53	-	12,44	56%	14,09	66%	9,29	-	9,27	74%	12,91	80%
VII	11,44	-	12,16	55%	14,13	66%	9,35	-	9,29	74%	12,92	80%
VIII	11,36	-	12,12	55%	14,03	65%	9,31	-	9,34	74%	12,79	79%
IX	11,32	-	12,22	56%	14,07	65%	9,49	-	9,41	74%	12,71	78%
X	11,46	-	12,33	56%	13,56	63%	9,00	-	9,35	74%	12,67	78%
XI	10,72	-	12,25	56%	13,56	63%	8,92	-	9,29	73%	12,48	77%
XII	10,61	-	12,30	56%	13,57	63%	8,91	-	9,31	73%	12,53	77%
2013 I	10,75	-	12,30	56%	13,58	63%	8,99	-	9,37	73%	12,15	75%
II	10,80	-	12,37	56%	13,58	63%	8,45	-	9,44	73%	12,12	75%
III	10,75	-	12,54	57%	13,59	62%	8,55	-	9,42	73%	12,11	75%
IV	10,71	-	12,47	57%	13,58	62%	8,59	-	9,54	74%	12,31	76%
V	10,79	-	12,45	56%	14,05	65%	8,64	-	9,62	75%	12,34	77%
VI	11,26	-	12,56	57%	13,96	64%	8,72	-	9,68	75%	12,25	76%
VII	10,99	-	12,35	56%	14,57	67%	8,63	-	9,76	75%	12,30	77%
<b>Wskaźnik zmian (%)</b>												
<u>VII 2013</u> <u>VII 2012</u>	96,1	x	101,6	x	103,1	x	92,3	x	105,1	x	95,2	x
<u>I-VII 2013</u> <u>I-VII 2012</u>	93,3	x	100,6	x	98,2	x	92,5	x	104,9	x	95,6	x

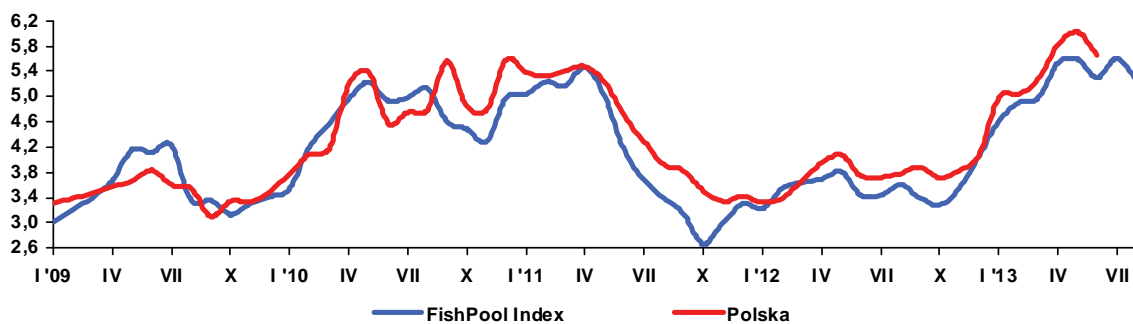
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

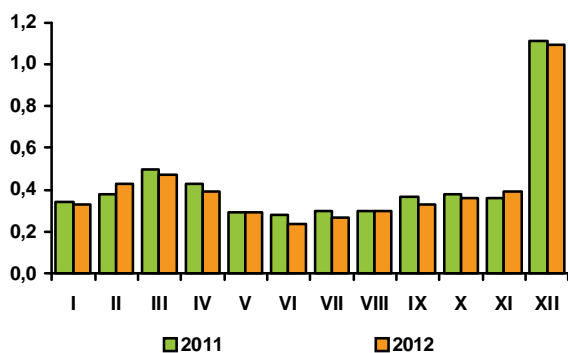
Miesiące	Filety mrożone			Ryby wędzone			Konserwy			Płaty śledziowe	Karp świeży
	morszczuk	panga	dorsz	łosoś	pstrąg	makreła	filety ze śledzia w śmietanie	sardynki w oleju	tuńczyk w sosie wł.		
2010I-XII	17,46	12,75	21,37	71,60	27,27	14,75	16,45	21,62	26,23	11,13	13,45
2011I-XII	18,93	12,97	23,70	74,89	30,38	16,07	17,52	22,61	26,88	12,31	14,52
2012I-XII	21,42	13,67	26,76	75,30	32,10	17,62	20,10	25,06	29,82	16,02	15,15
2012 V	21,54	13,84	26,67	75,10	31,98	17,83	19,95	24,44	29,41	16,05	-
VI	21,49	13,80	26,72	75,50	32,05	17,86	20,30	24,88	29,65	16,07	-
VII	21,49	13,76	26,73	74,40	32,31	17,73	20,50	25,31	30,00	16,15	-
VIII	21,49	13,75	26,89	74,70	32,24	17,73	20,50	25,81	30,41	16,23	-
IX	21,51	13,73	27,03	74,90	32,17	17,61	20,35	25,94	30,76	16,25	-
X	21,56	13,69	26,98	74,80	32,20	17,46	20,68	26,31	31,29	16,21	15,40
XI	21,53	13,57	26,87	74,90	32,16	17,09	20,75	26,44	31,59	16,27	15,43
XII	21,55	13,44	26,61	74,10	31,96	16,68	20,43	26,75	31,88	16,22	14,16
2013I	21,60	13,42	26,90	74,70	32,07	16,68	20,83	27,06	32,24	16,21	14,56
II	21,63	13,39	26,66	74,60	31,79	16,54	20,65	27,25	32,47	16,15	14,59
III	21,77	13,31	26,54	74,10	31,81	16,35	20,53	27,50	32,82	16,17	14,96
IV	21,82	13,25	26,58	74,00	31,78	16,36	20,77	27,31	33,18	16,15	14,98
V	21,73	13,26	26,52	74,80	31,93	16,39	20,90	27,62	33,18	16,11	-
VI	21,81	13,21	26,48	75,40	31,84	16,34	20,93	27,69	33,23	16,10	-
VII	21,82	13,16	26,54	76,10	31,75	16,38	21,07	27,25	33,18	16,06	-
<b>Wskaźnik zmian (%)</b>											
VII 2013 VII 2012	101,3	95,1	99,5	101,3	99,3	91,9	105,6	111,5	112,8	100,1	x
I-VII 2013 I-VII 2012	101,9	97,0	99,7	98,7	99,3	92,1	105,1	113,0	113,9	101,7	96,8

Źródło: Dane GUS.

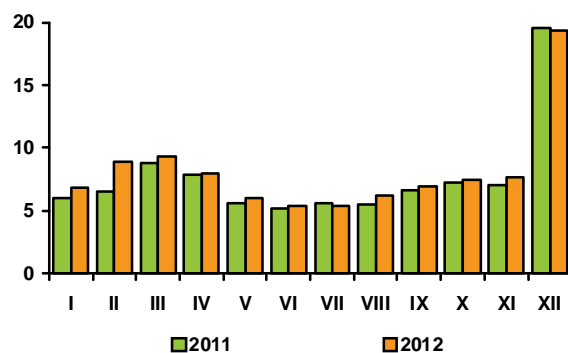
Rys. 1. Cena świeżych lososi norweskich (na podstawie FishPool, 3-6 kg) i średnie ceny płacone przez krajowych importerów (EUR/kg)



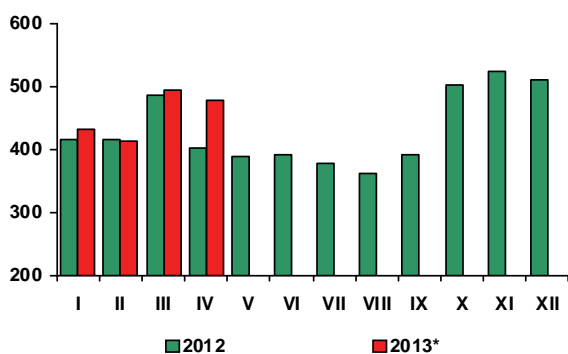
Rys. 2. Spożycie ryb i przetworów rybnych (w kg/osobę/miesięcznie, w wadze produktu)



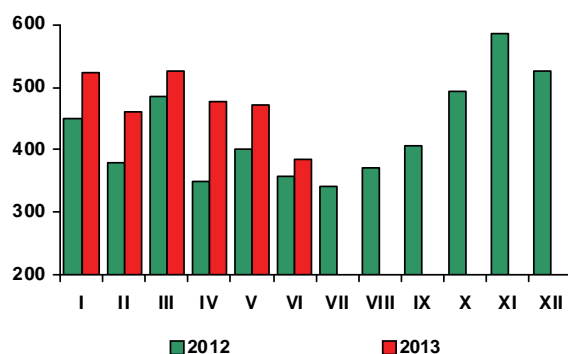
Rys. 3. Przeciętne miesięczne wydatki na zakup ryb i przetworów rybnych (w zł/osobę/)



Rys. 4. Eksport ryb i produktów rybnych (mln zł)



Rys. 5. Import ryb i produktów rybnych (mln zł)



\* bez eksportu burtowego

Źródło: Rys. 1-4 - European Price Report, rys. 5-6 - dane GUS, rys. 7-8 - dane CAAC.

**W lipcu br. ceny żywności i napojów bezalkoholowych obniżyły się o 0,3%, tj. w takim samym stopniu jak w miesiącu poprzednim.** Spadły głównie ceny żywności, przy stabilizacji cen napojów bezalkoholowych. Najbardziej potaniały warzywa (o 4,1%) i cukier (o 3,7%). Istotnej redukcji uległy ceny warzyw świeżych (o 9,5%), w tym zwłaszcza kalafiorowatych, sałaty, pomidorów, ogórków i kapusty (o 8,0-20,0%), przy wzroście cen ziemniaków (o 2,1%). Mniej niż w poprzednim miesiącu konsumenci płacili także za owoce (o 1,6%) i jaja (o 1,3%). Nieznacznie zmalały ceny ryżu (o 0,6%) i mięsa wołowego (o 0,2%). Ceny większości pozostałych artykułów żywnościowych wykazywały tendencje wzrostowe. Zwiększyły się m.in. ceny mięsa wieprzowego (o 1,7%), drobiowego (o 1,0%) i wędlin (o 0,4%) oraz przetworów mięsarskich (o 0,7%, w tym maki o 0,8% i kasz o 0,7%), makaronów (o 0,5%), artykułów mleczarskich, wyrobów cukierniczych i tłuszczów jadalnych (po 0,4%). Ceny mleka spożywczego pitnego wzrosły o 0,7%, jogurtów i śmietany po 0,5%, a twarogów o 0,4%, przy nieznacznej wyższej cen serów dojrzewających (o 0,1%). Spośród wyrobów cukierniczych podrożały głównie: czekolada (o 1,1%) oraz dżemy i marmolady (o 0,8%), a spośród tłuszczów - masło (o 0,6%) i oleje roślinne (o 0,4%).

**W lipcu 2013 r. ceny detaliczne żywności i napojów bezalkoholowych były średnio o 2,5% wyższe niż w analogicznym okresie przed rokiem, w tym żywności o 2,7% wyższe, przy stabilizacji cen napojów bezalkoholowych.** Najbardziej, bo o 20,3% wzrosły ceny warzyw, w tym ziemniaków o 77,9%. Wydatnie, bo o 18,8% zwiększyły się ceny warzyw świeżych, w tym: buraków o 62%, kapusty o 55%, ogórków o 28%, a cebuli i kalafiorowatych po 21%. Tłuszcz jadalny podrożał średnio o 2,9%, o czym zdecydował wzrost cen masła o 6,5%. O 2,3% wyższe niż przed rokiem były także przeciętne ceny owoców, w tym cytrusów i bananów o 7,0%, przy spadku cen jabłek o 6,5%. Ceny mięsa, podrobów i przetworów mięsnych podniosły się o 1,6%, w tym wędlin o 2,4%, mięsa wołowego o 2,2%, przy niewielkim wzroście cen wieprzowiny i drobiu (po 0,6%). W lipcu br. za artykuły mleczarskie konsumenci płacili przeciętnie o 1,5% więcej niż rok wcześniej, głównie za sprawą istotnej wyższej cen mleka w proszku (o 8,2%), śmietany (o 3,0%) i serów dojrzewających (o 1,7%). Ceny napojów mlecznych wzrosły o 1,5%, mleka spożywczego o 1,3%, twarogów o 0,6%, przy spadku cen jogurtów (o 0,5%). Pieczywo i produkty zbożowe podrożały średnio o 1,1%, w tym najbardziej – płatki (o 3,2%), mąka (o 2,7%) i makarony (o 2,0%). Wzrostowi cen ryb morskich (o 2,2%), przetworów rybnych (o 2,4%, w tym konserw rybnych o 5,4%) i śledzi (o 1,0%) towarzyszył spadek cen ryb słodkowodnych (o 3,0%). W lipcu br. nieznacznie droższe niż przed rokiem były wyroby cukiernicze i miód (o 0,5%), tańsza zaś czekolada (o 1,5%). Mniej, niż w lipcu 2012 r. konsumenci płacili za jaja (o 10,1%) i cukier (o 9,1%).

**Wzrost średniego poziomu cen żywności i napojów bezalkoholowych w okresie styczeń-lipiec 2013 r., w porównaniu z analogicznym okresem 2012 r. wyniósł 2,0%, w tym żywności 2,1%, wobec wzrostu odpowiednio o 4,1% i 4,05% rok wcześniej.** Przeciętny poziom cen warzyw podniósł się o 7,2%, w tym ziemniaków o 25,2%, a mięsa i przetworów mięsnych oraz owoców - po 2,3%. Średni poziom cen mięsa wołowego wzrósł o 3,8%, wędlin o 3,4%, a mięsa wieprzowego i drobiowego po 0,8%. Ceny tłuszczów wieprzowych zwiększyły się przeciętnie o 2,3%, owoców o 2,3%, olejów roślinnych o 2,1%, pieczywa i produktów zbożowych o 1,4%, a ryb i przetworów rybnych oraz nabiata o 1,2%. W okresie pierwszych siedmiu miesięcy br. niższe niż przed rokiem były natomiast ceny jaj i cukru (po 4,0%) i masła (o 0,4%).

**Wzrost średniego poziomu cen żywności i napojów bezalkoholowych w pierwszych siedmiu miesiącach 2013 r., w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku (2,0%), był wyższy od stopy inflacji (0,9%).** Bardziej niż żywność podrożały napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe (o 3,5%), towary i usługi związane z edukacją (2,6%), rekreacją i kulturą (2,2%) oraz usługi restauracyjne i hotelarskie (2,4%). Nieco mniejszy niż cen żywności był wzrost cen towarów i usług związanych z użytkowaniem mieszkania i nośnikami energii, przy znaczącym wzroście opłat za wywóz śmieci (o 54,3%), usługi kanalizacyjne (o 5,7%) i zaopatrywanie w wodę (o 4,4%). Spadły natomiast ceny odzieży i obuwia oraz towarów i usług związanych z łącznością i transportem, w tym paliw do prywatnych środków transportu.

Wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych w okresie styczeń – lipiec 2013 r. w porównaniu z analogicznym okresem 2012 r. (2,0%), była nieznacznie mniejsza od wzrostu przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń nominalnych brutto w sektorze przedsiębiorstw (o 0,8 pkt. proc.). W rezultacie wzrosła siła nabywcza płac mierzona możliwością kupna za nie większości artykułów żywnościowych, w tym m.in.: pieczywa i produktów zbożowych, mięsa wieprzowego i drobiowego, ryb i przetworów rybnych, artykułów mleczarskich, jaj, tłuszczów roślinnych i masła, jabłek, bananów oraz cukru i wyrobów cukierniczych. Mniej za przeciętną płacę konsumenci mogli nabyć mięsa wołowego, wędlin, tłuszczów wieprzowych, owoców cytrusowych, warzyw i ziemniaków. W wyniku szybszego wzrostu przeciętnych nominalnych i realnych emerytur i rent niż wynagrodzeń (w okresie styczeń-lipiec 2013 r., w porównaniu z analogicznym okresem 2012 r., przeciętne miesięczne nominalne emerytury i renty pracownicze brutto zwiększyły się o 5,5%, a emerytury i renty rolników indywidualnych – o 6,6%) poprawiły się możliwości nabywcze żywności w grupach ludności utrzymującej się ze świadczeń społecznych. Znalazło to odzwierciedlenie w ożywieniu popytu.

W lipcu 2013 r. sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych, w cenach stałych, w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób była o 2,1% wyższa niż w lipcu 2012 r. W okresie styczeń-lipiec br. przewyższyła ona poziom sprzed roku o 0,2%.

Dane GUS o sprzedaży detalicznej potwierdzają poprawę sytuacji gospodarczej kraju. Wprawdzie popyt konsumpcyjny pozostaje nadal słaby, jednak realny wzrost wynagrodzeń i dochodów ze świadczeń społecznych obserwowany w ostatnich miesiącach stopniowo przekłada się na decyzje zakupowe konsumentów. Badania koniunktury konsumenckiej przeprowadzone w sierpniu br. przez GUS i NBP wskazują na poprawę nastrojów konsumenckich polskiego społeczeństwa znajdującą wyraz we



Krystyna  
Świetlik



Paweł  
Wyrzykowski

wzroście tzw. wyprzedzającego wskaźnika ufności konsumenckiej, syntetycznie opisującego oczekiwane w najbliższych miesiącach tendencje w rozwoju konsumpcji indywidualnej. Na tej podstawie można przypuszczać, że w kolejnych miesiącach nastąpi wzrost rocznej dynamiki sprzedaży detalicznej i w IV kwartale br. popyt na żywność będzie nieco wyższy od notowanego przed rokiem.

Z uwagi na spodziewany spadek krajowej produkcji i podaży oraz wzrost cen warzyw i ziemniaków, jak również utrzymujący się wysoki poziom cen owoców, w tym zwłaszcza jabłek, gruszek i cytrusów, sezonowa obniżka cen żywności w bieżącym roku będzie prawdopodobnie mniejsza niż w roku ubiegłym. W lipcu br. spadek cen żywności wyniósł 0,3%, wobec 2,0% w lipcu 2012 r., a w sierpniu nie będzie przypuszczalnie większy niż 1,0%. W efekcie we wrześniu br. ceny żywności mogą być o 0,8-1,0% wyższe niż w grudniu 2012 r., a w końcu 2013 r. o ok. 3,0% wyższe niż w analogicznym okresie przed rokiem.

Długotrwała zima i opóźnienia w sadzeniu warzyw gruntowych spowodowała opóźnienia zbiorów i mniejszą ich podaż. Zbiory jabłek jeszcze się nie rozpoczęły, a zapasy z poprzedniego sezonu są mocno uszczuplone z powodu dużego eksportu. Na razie spadek cen zbóż nie znajduje odzwierciedlenia w cenach detalicznych przetworów zbożowych. W ostatnich miesiącach roku mogą potanieć produkty pierwotnego przetworstwa zbóż, tj. mąka i kasze. Ceny makaronów i płatków, ze względu na stosunkowo wysoki popyt, pozostaną przypuszczalnie stabilne, przy niewielkim spadku cen pieczywa (o 1-2%). Niższe ceny zbóż roją nadzieję na spadek cen pasz, poprawę opłacalności produkcji trzody chlewnej i drobiu oraz zahamowanie wzrostowej tendencji cen detalicznych artykułów mięsnych. Nie będą to jednak zmiany natychmiastowe. Po pierwsze, tegoroczne ziarno pszenicy charakteryzuje się dobrą jakością, co może wpłynąć na ograniczenie rynkowej podaży pszenicy paszowej, a po drugie – przetwórcy i handlowcy będą chcieli najpierw poprawić swoją rentowność, która ucierpiała w sezonie 2012/2013 w następstwie rosnących kosztów produkcji i nasilającej się bariery popytu wewnętrznego. Obniżek cen detalicznych mięsa wieprzowego i drobiowego można się spodziewać dopiero w końcu roku. Nie spowodują one jednakże odwrócenia wzrostowego trendu cen całej żywności. Wzrostowi cen żywności w IV kwartale br. będą sprzyjały: ożywienie krajowego popytu i sezonowe zmiany podaży. Istotnymi czynnikami decydującymi o skali tego wzrostu będą ceny ropy związane z rozwojem sytuacji politycznej w świecie i ceny gazu oraz dynamika eksportu artykułów rolno-spożywczych (zwłaszcza do Rosji).

Według metodologii Eurostat-u w lipcu 2013 r. w UE-28 inflacja w ujęciu rocznym wyniosła 1,7%, w strefie euro 1,6%, a w Polsce 0,9%. Wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych był wyższy od stopy inflacji i wyniósł w UE-28 oraz strefie euro po 3,3%. Żywność i napoje bezalkoholowe podrożały we wszystkich krajach unijnych, w tym najbardziej w Finlandii (o 6,6%), na Malcie (o 6,5%), w Estonii (o 5,9%), Niemczech (o 5,0%) i Czechach (o 4,9%). W Polsce dynamika wzrostu cen żywności i napojów bezalkoholowych wyniosła 2,2%. Wolniej niż w Polsce ceny tych artykułów rosły w Irlandii (o 2,0%), na Litwie (o 1,7%), we Francji (o 1,6%), w Grecji (o 1,0%) i Danii (o 0,1%).

Według FAO w lipcu 2013 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, przeciętne światowe ceny żywności spadły o 2,0%. Potaniały wszystkie grupy artykułów żywnościowych, w tym najbardziej, bo o 3,7% artykuły zbożowe (głównie z powodu optymistycznych prognoz zbiorów kukurydzy). Oleje i pozostałe tłuszcze potaniały o 3,3%, w wyniku spadku cen soi (spowodowanego dużą podażą w Argentynie) i słabnącym popytem na biodiesel) i oleju palmowego (wynikającego przede wszystkim z dużej produkcji i niższego niż oczekiwano popytu importowego). Utrzymała się spадkowa tendencja cen cukru (o 1,5%) dyktowana dużą nadwyżką produkcji na największych obszarach produkcyjnych, w szczególności w Brazylii. Spadające ceny etanolu w tym kraju zachęcają dodatkowo producentów do przeznaczania większej ilości trzciny na kaju. Ceny artykułów mleczarskich zmalały o 1,1%, jednak dynamika ich była niższa niż w dwóch wcześniejszych miesiącach. Niewielkiej redukcji uległy ceny artykułów mięsnych (o 0,2%).

W lipcu 2013 r., przeciętny poziom światowych cen żywności był o 3,3% niższy niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Najbardziej spadły ceny cukru - o 26,3%. Ceny olejów i pozostałych tłuszczów obniżyły się o 15,4%. Tańsze niż rok wcześniej były również artykuły zbożowe (o 12,6%). Najbardziej wzrosły ceny artykułów mleczarskich (o 36,7%). Artykuły mięsne były o 3,9% tańsze niż w roku poprzednim.



**Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w lipcu 2013 r.**

Wyszczególnienie	VII 2013			I-VII 2013
	VII 2012=100	XII 2012=100	VI 2013=100	I-VII 2012=100
<b>O G Ó Ł E M</b>	101,1	100,8	100,3	100,9
<b>Żywność i napoje bezalkoholowe</b>	102,5	101,8	99,7	102,0
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	103,6	103,2	100,1	103,5
Odzież i obuwie	95,0	94,6	97,3	95,0
Mieszkanie	102,0	101,3	101,2	101,7
Użytkowanie mieszkań i nośniki energii	102,3	101,6	101,5	101,8
w tym nośniki energii	98,7	97,9	99,2	100,2
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,7	100,2	100,0	101,2
Zdrowie	101,6	101,2	100,4	102,0
Transport	98,8	99,6	101,1	98,1
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	97,3	98,4	102,0	95,7
Łączność	90,3	90,4	100,0	92,9
Rekreacja i kultura	102,9	104,3	100,6	102,2
Edukacja	102,6	100,4	100,1	102,6
Restauracje i hotele	102,1	101,3	100,2	102,4
Inne towary i usługi	100,7	100,2	100,0	101,0

Źródło: Dane GUS.

**Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w lipcu 2013 r.**

Wyszczególnienie	VII 2013			I-VII 2013
	VI 2013=100	VII 2012=100	XII 2012=100	I-VII 2012=100
Żywność (bez napojów)	99,7	102,7	102,0	102,1
Pieczywo i produkty zbożowe	100,2	101,1	100,6	101,4
Pieczywo	100,1	100,6	100,2	100,8
Ryż	99,4	98,7	98,9	100,9
Makarony	100,5	102,0	100,9	102,3
Mięso i przetwory	100,7	101,6	100,9	102,3
Mięso wieprzowe	101,7	100,6	98,0	100,8
Mięso wołowe	99,8	102,2	99,6	103,6
Drób	101,0	100,6	108,0	100,8
Przetwory mięsne i wędliny	100,4	102,4	100,0	103,4
Ryby	100,1	100,9	101,3	101,2
Mleko, sery i jaja	100,2	99,7	99,3	100,4
Artykuły mleczarskie	100,4	101,5	100,9	101,2
Mleko	100,7	101,3	100,9	100,5
Sery twarogowe	100,4	100,6	100,3	100,3
Sery dojrzewające i topione	100,1	101,7	100,8	101,1
Jaja	98,7	89,9	90,4	96,0
Oleje i pozostałe tłuszcze	100,4	102,9	101,4	100,8
Masło	100,6	106,5	103,4	99,6
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	100,1	101,0	96,6	103,3
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	100,3	100,2	101,0	100,3
Oleje roślinne	100,4	101,6	100,7	102,1
Owoce	98,4	102,3	118,4	102,3
Jabłka	108,2	93,5	165,8	91,5
Owoce cytrusowe	102,6	107,0	131,6	111,9
Banany	99,9	106,9	100,5	95,7
Warzywa	95,9	120,3	106,9	107,2
Ziemniaki	102,1	177,9	187,4	125,2
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	99,3	97,8	98,1	99,8
Cukier	96,3	90,9	91,7	96,0
Napoje bezalkoholowe	100,0	100,0	99,7	100,9

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy <sup>a</sup> (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2010	100,9	100,3	100,3	100,7	100,7	100,5	98,9	98,6	101,8	101,0	100,2	100,0
	2011	101,7	100,7	102,1	100,8	101,3	98,2	98,3	98,6	99,8	101,0	101,2	100,8
	2012	101,6	100,7	101,2	100,2	100,8	100,7	98,0	98,9	99,9	100,6	100,5	100,8
	2013	101,3	98,8	100,1	100,4	100,7	99,7	99,7					
Pieczywo i produkty zbożowe	2010	100,2	100,0	100,2	99,9	100,1	99,9	100,0	100,4	103,6	101,6	100,5	100,2
	2011	100,9	101,2	102,0	100,4	100,4	100,1	100,0	100,1	100,1	100,5	100,2	100,0
	2012	100,4	100,1	100,2	100,3	100,2	100,1	100,0	100,2	100,0	100,1	100,1	100,0
	2013	100,4	100,2	99,9	100,1	100,0	99,9	100,2					
Mięso	2010	100,2	99,2	99,6	99,8	99,8	101,6	99,9	100,9	99,9	99,0	99,2	99,7
	2011	101,7	99,9	102,3	101,0	100,9	99,4	100,4	101,2	100,8	101,4	100,7	100,8
	2012	101,0	100,6	100,4	100,3	100,4	101,3	100,1	100,2	100,9	100,2	100,0	99,5
	2013	100,2	99,3	100,5	99,9	99,9	100,4	100,7					
Ryby	2010	100,5	100,3	100,0	100,0	100,1	100,2	100,1	100,3	100,4	100,2	100,1	100,1
	2011	101,0	100,9	100,6	100,9	100,8	100,5	100,4	100,1	100,4	101,4	101,8	101,8
	2012	100,0	100,8	100,4	100,9	100,2	100,3	100,0	100,2	100,0	100,0	100,0	99,4
	2013	100,4	100,1	100,0	100,3	100,2	100,1	100,1					
Mleko, sery, jaja	2010	100,6	100,2	99,8	100,3	100,1	99,8	99,9	100,2	100,4	100,5	100,4	100,0
	2011	100,6	100,2	100,6	100,3	100,3	100,0	100,4	100,4	100,2	100,6	100,5	100,8
	2012	100,8	100,6	103,8	101,7	98,9	99,0	99,6	99,6	100,0	100,3	100,3	100,3
	2013	100,4	100,1	99,6	99,7	99,7	99,7	100,2					
Tłuszcze	2010	100,4	99,1	98,8	99,3	100,1	101,0	101,1	100,4	100,9	100,8	100,4	100,1
	2011	100,6	100,3	101,6	100,6	100,9	100,9	100,8	101,0	100,0	100,6	100,9	100,7
	2012	100,7	100,0	100,5	99,0	99,2	99,2	100,0	99,4	100,1	101,2	100,4	100,3
	2013	100,9	99,8	99,4	99,9	100,4	100,6	100,4					
Owoce	2010	99,7	101,2	101,6	103,1	112,9	104,7	98,9	93,9	98,4	103,0	97,9	94,5
	2011	100,7	101,6	100,2	99,6	106,0	101,6	98,2	88,3	93,8	100,6	100,5	100,1
	2012	107,5	101,8	99,2	102,3	103,4	107,5	98,0	91,6	95,9	100,0	97,8	101,0
	2013	105,7	99,8	98,3	102,9	106,5	105,0	98,4					
Warzywa	2010	107,1	104,9	103,9	106,3	100,4	97,9	89,8	84,2	111,8	107,5	104,2	103,7
	2011	105,1	100,9	101,6	102,7	105,4	85,6	82,4	86,1	98,3	103,5	109,1	104,7
	2012	106,8	103,0	104,0	97,0	106,2	100,2	80,7	91,0	97,9	105,6	106,8	111,9
	2013	107,3	100,0	102,5	102,4	104,5	94,7	95,9					
Cukier i wyroby cukiernicze	2010	100,0	99,6	99,5	99,6	99,8	100,2	100,0	101,8	102,8	100,4	99,7	99,8
	2011	101,7	102,7	111,4	101,5	97,8	97,5	99,0	99,8	99,7	100,7	100,5	100,2
	2012	100,4	100,5	100,3	100,5	100,1	100,2	100,2	100,1	100,3	100,0	99,8	99,5
	2013	100,3	99,4	99,7	100,0	99,7	99,7	99,3					
Cukier	2010	98,4	98,4	97,8	97,6	99,0	99,4	99,1	106,5	110,7	101,4	98,6	100,1
	2011	104,0	109,6	139,4	104,7	92,8	92,3	95,7	98,1	98,0	100,6	101,0	100,3
	2012	99,8	100,6	100,1	100,5	99,8	100,0	100,0	99,9	100,4	99,9	99,6	99,3
	2013	99,9	98,7	99,2	99,4	99,3	98,7	96,3					
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2010	100,6	100,2	100,3	100,4	100,3	100,3	99,81	99,6	100,6	100,5	100,1	100,4
	2011	101,2	100,2	100,9	100,5	100,6	99,6	99,7	100,0	100,1	100,7	100,7	100,4
	2012	100,7	100,4	100,5	100,6	100,2	100,2	99,5	99,7	100,1	100,4	100,1	100,1
	2013	100,1	100,0	100,2	100,4	99,9	100,0	100,3					
III. Średnia płaca <sup>a</sup>	2010	88,5	101,8	106,2	97,3	98,5	101,7	100,9	99,2	99,9	101,1	102,5	109,1
	2011	88,1	100,9	106,2	99,0	96,8	103,3	100,3	99,4	99,7	101,0	101,8	109,0
	2012	91,3	97,3	105,7	98,7	97,3	103,8	98,5	99,6	98,8	102,1	101,7	108,8
	2013	89,5	100,8	103,3	99,9	96,6	102,9	100,6					

<sup>a</sup> przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób  
Źródło: Dane GUS.

**Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy <sup>a</sup> (miesiąc analogiczny = 100)**

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2010	103,0	102,8	101,4	100,7	100,6	102,2	102,4	102,3	104,3	104,8	104,3	103,9
	2011	104,8	105,0	106,8	107,2	108,8	106,4	105,3	104,5	103,3	104,1	104,6	104,7
	2012	104,5	104,5	103,7	103,2	102,7	105,4	105,0	105,3	105,3	104,7	103,9	103,9
	2013	103,5	102,5	101,5	101,7	101,6	100,7	102,5					
Pieczywo i produkty zbożowe	2010	101,6	101,5	101,5	101,2	101,1	100,8	100,6	100,8	104,4	106,2	106,6	106,8
	2011	107,4	108,7	110,7	111,3	111,7	111,9	111,9	111,7	108,0	106,8	106,5	106,2
	2012	105,6	104,5	102,8	102,6	102,4	102,4	102,4	102,4	102,3	101,9	101,9	101,9
	2013	101,9	101,9	101,6	101,4	101,2	100,9	101,1					
Mięso	2010	103,0	102,3	99,5	97,8	97,2	97,6	96,6	97,3	97,6	97,7	98,1	98,8
	2011	100,3	101,0	103,7	104,9	106,1	103,7	104,2	104,5	105,6	108,2	109,8	111,1
	2012	110,3	111,1	109,1	108,3	107,8	109,8	109,5	108,4	108,4	107,2	106,4	105,0
	2013	104,1	102,7	102,8	102,4	101,9	100,9	101,6					
Ryby	2010	108,2	107,5	105,8	104,4	103,4	102,9	102,3	102,1	102,3	102,3	102,2	102,5
	2011	103,0	103,6	104,2	105,1	105,9	106,1	106,4	106,2	106,2	107,4	109,2	111,0
	2012	110,9	110,9	110,6	110,1	109,5	109,3	108,9	109,0	108,6	107,1	105,3	102,8
	2013	102,2	101,5	101,2	101,0	101,0	100,8	100,9					
Mleko, sery, jaja	2010	102,2	102,6	102,0	101,9	101,9	102,0	102,0	102,4	102,9	103,1	102,8	102,1
	2011	102,1	102,2	103,1	103,1	103,2	103,4	103,9	104,1	104,0	104,1	104,6	105,1
	2012	105,3	105,8	109,1	110,6	109,1	104,8	107,2	106,3	106,0	105,7	105,5	104,9
	2013	104,4	103,8	99,7	97,8	98,5	99,2	99,7					
Tłuszcze	2010	106,1	105,7	104,5	104,6	104,4	105,5	107,1	107,3	108,1	107,3	103,7	102,2
	2011	102,3	103,6	106,5	107,9	108,8	108,8	108,5	109,2	108,6	108,4	109,0	109,7
	2012	109,8	109,4	108,2	106,4	104,6	102,9	102,0	100,4	100,2	100,8	100,4	100,0
	2013	100,3	100,1	99,0	99,9	101,0	102,4	102,9					
Owoce	2010	103,4	101,1	96,4	94,4	98,6	118,1	113,4	119,0	122,7	122,8	116,7	108,8
	2011	117,8	120,1	120,7	117,8	122,2	120,4	115,2	100,2	94,2	96,4	96,9	94,9
	2012	97,2	97,3	96,6	99,4	97,3	103,4	103,4	106,3	107,8	106,7	103,8	105,0
	2013	102,7	101,8	101,0	101,4	104,5	102,1	102,3					
Warzywa	2010	102,3	104,5	105,9	107,2	107,2	112,3	125,2	117,1	128,5	127,6	122,9	119,9
	2011	113,5	108,7	105,3	104,6	112,8	97,9	87,3	84,9	81,9	82,8	84,2	82,2
	2012	83,6	85,7	88,1	83,1	84,4	99,8	97,5	103,4	102,8	104,0	101,0	107,2
	2013	107,8	104,6	103,0	108,8	106,9	101,2	120,3					
Cukier i wyroby cukiernicze	2010	102,4	101,0	96,9	95,3	94,9	95,5	95,8	98,0	101,4	102,1	102,7	103,2
	2011	104,8	107,9	120,7	123,1	120,5	117,4	116,3	114,2	110,8	111,2	112,1	112,6
	2012	110,6	108,5	98,7	97,8	99,9	102,3	103,4	103,6	104,2	103,4	102,8	102,0
	2013	101,9	100,9	100,2	99,7	99,2	98,8	97,8					
Cukier	2010	99,5	94,1	81,6	76,3	75,9	77,3	98,9	86,3	98,7	101,4	103,6	106,4
	2011	112,4	125,3	178,7	191,7	179,7	166,7	161,0	148,3	131,3	130,3	133,4	133,7
	2012	128,4	117,8	84,6	81,2	87,3	94,6	98,8	100,7	103,1	102,4	101,0	99,9
	2013	100,0	98,1	97,2	96,1	95,7	94,4	90,9					
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2010	103,5	102,9	102,6	102,4	102,2	102,3	102,0	102,0	102,5	102,8	102,7	103,1
	2011	103,8	103,6	104,3	104,5	105,0	104,2	104,1	104,3	103,9	104,3	104,8	104,6
	2012	104,1	104,3	103,9	104,0	103,6	104,3	104,0	103,8	103,8	103,4	102,8	102,4
	2013	101,7	101,3	101,0	100,8	100,5	100,2	101,1					
III. Średnia płaca <sup>a</sup>	2010	100,5	102,9	104,8	103,2	104,8	103,5	102,1	104,2	103,7	103,9	103,6	105,4
	2011	105,0	104,1	104,0	105,9	104,1	105,8	105,2	105,4	105,2	105,1	104,4	104,4
	2012	108,1	104,3	103,8	103,4	103,8	104,3	102,4	102,7	101,6	102,8	102,7	102,4
	2013	100,4	104,0	101,6	103,0	102,3	101,4	103,5					

<sup>a</sup> przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób

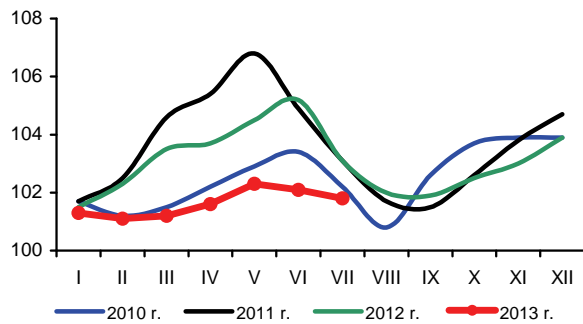
Źródło: Dane GUS.

**Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych**

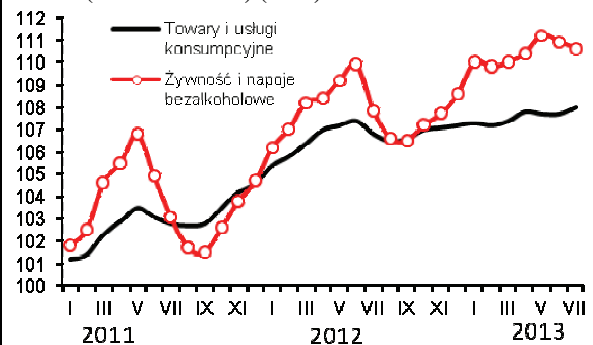
Wyszczególnienie a – 2012 r. b – 2013 r.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
	w złotych												
Ryż – 1 kg	a	4,19	4,26	4,31	4,30	4,29	4,35	4,32	4,27	4,22	4,23	4,23	4,24
	b	4,27	4,27	4,25	4,25	4,19	4,16	4,12					
Chleb mieszany – 0,5 kg	a	2,25	2,25	2,25	2,26	2,26	2,26	2,26	2,26	2,25	2,25	2,25	2,25
	b	2,26	2,26	2,25	2,25	2,25	2,24	2,24					
Makaron – 250 g	a	2,24	2,26	2,26	2,26	2,27	2,28	2,28	2,28	2,27	2,27	2,29	2,28
	b	2,28	2,28	2,28	2,27	2,26	2,26	2,27					
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	2,32	2,35	2,35	2,34	2,36	2,37	2,38	2,39	2,39	2,37	2,41	2,38
	b	2,42	2,45	2,47	2,47	2,50	2,50	2,54					
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	24,24	24,75	25,09	25,38	25,47	25,48	25,49	25,52	25,81	25,96	26,03	26,18
	b	26,30	26,24	26,19	26,14	26,30	26,17	26,27					
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	32,21	32,57	32,65	32,73	32,99	32,90	33,08	33,06	33,46	33,71	33,82	33,82
	b	33,97	33,78	33,56	33,60	33,49	33,44	33,29					
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – 1 kg	a	15,51	15,35	15,20	15,27	15,21	15,61	15,60	15,60	16,02	16,09	16,03	15,96
	b	15,84	15,27	15,16	15,21	15,13	15,16	15,47					
Kurczę patroszone – 1 kg	a	7,08	7,42	7,49	7,52	7,60	8,01	7,89	7,85	7,81	7,60	7,41	7,18
	b	7,33	7,29	7,67	7,66	7,64	7,85	8,08					
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	22,94	23,01	23,13	23,15	23,35	23,43	23,55	23,41	23,67	23,73	23,92	23,88
	b	23,92	23,78	23,77	23,78	23,80	23,80	24,09					
Kielbasa „Toruńska” – 1kg	a	15,35	15,42	15,42	15,33	15,38	15,44	15,67	15,67	15,72	15,95	16,09	16,10
	b	16,07	16,04	16,11	15,99	15,87	16,11	15,85					
Filety mrożone z morskazuka, niepanierowane, na wagę – 1 kg	a	20,87	21,20	21,38	21,41	21,54	21,49	21,49	21,49	21,51	21,56	21,53	21,55
	b	21,60	21,63	21,77	21,82	21,73	21,81	21,82					
Mleko 3,2-3,5% tł., sterylizowane (UHT), w kartonie – 1 l	a	2,80	2,79	2,80	2,79	2,80	2,79	2,77	2,76	2,75	2,76	2,75	2,73
	b	2,72	2,76	2,75	2,76	2,76	2,76	2,79					
Jogurt naturalny – 150 g	a	1,02	1,02	1,02	1,02	1,01	1,00	1,00	1,00	1,00	1,22	1,22	1,01
	b	1,01	1,01	1,01	1,01	1,00	1,00	1,00					
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	12,74	12,73	12,70	12,72	12,78	12,77	12,78	12,80	12,83	12,76	12,80	12,76
	b	12,85	12,84	12,85	12,91	12,92	12,91	12,92					
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	19,59	19,71	19,90	19,70	19,62	19,39	19,25	19,10	19,13	19,42	19,50	19,87
	b	20,03	20,05	20,01	20,06	20,25	20,35	20,71					
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 500g	a	5,56	5,59	5,65	5,66	5,69	5,69	5,66	5,69	5,64	5,68	5,69	5,70
	b	5,77	5,76	5,71	5,77	5,76	5,77	5,83					
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,49	0,50	0,64	0,71	0,66	0,63	0,61	0,60	0,60	0,60	0,60	0,60
	b	0,60	0,60	0,59	0,58	0,57	0,55	0,55					
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	4,64	4,64	4,54	4,44	4,31	4,18	4,15	4,07	4,08	4,21	4,21	4,29
	b	4,36	4,35	4,31	4,31	4,34	4,41	4,45					
Margaryna do smarowania pieczywa (np. „Rama”) – 400 g	a	4,00	3,96	3,99	3,95	3,95	3,92	3,95	3,96	3,93	3,96	3,95	3,94
	b	3,96	4,00	4,02	4,08	4,08	4,06	4,08					
Olej rzepakowy krajowy – 1l	a	6,89	6,87	6,92	6,92	6,94	7,01	7,04	7,04	7,04	7,05	7,01	6,98
	b	7,01	6,95	6,90	6,90	6,90	6,86	6,92					
Słonina – 1 kg	a	6,60	6,71	6,72	6,74	6,73	6,83	6,88	6,91	7,08	7,21	7,27	7,23
	b	7,19	7,17	7,14	7,03	6,87	6,85	6,83					
Smalec bez dodatków – 250 g	a	1,96	1,98	1,99	1,98	1,98	1,98	1,97	1,98	1,99	2,02	2,03	2,04
	b	2,03	1,99	1,99	1,98	1,96	1,96	1,95					
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	3,95	3,96	3,96	3,98	3,97	3,97	3,97	3,96	3,98	3,97	3,96	3,93
	b	3,92	3,86	3,83	3,81	3,78	3,72	3,57					
Jabłka – 1 kg	a	2,55	2,69	2,90	3,00	3,12	3,72	4,23	3,48	2,68	2,40	2,34	2,38
	b	2,38	2,40	2,42	2,51	3,02	3,62	3,93					

*Źródło: Dane GUS*

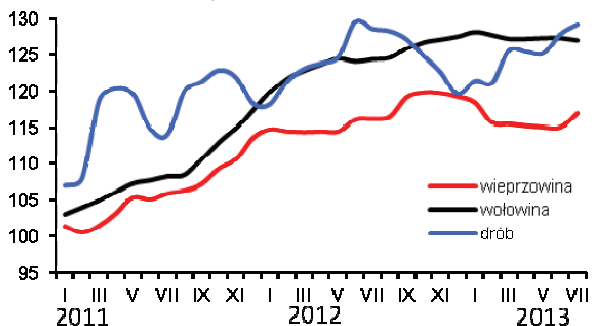
**Rys. 1. Wskaźniki cen detalicznych żywności i napojów (XII roku poprzedniego = 100) (w %)**



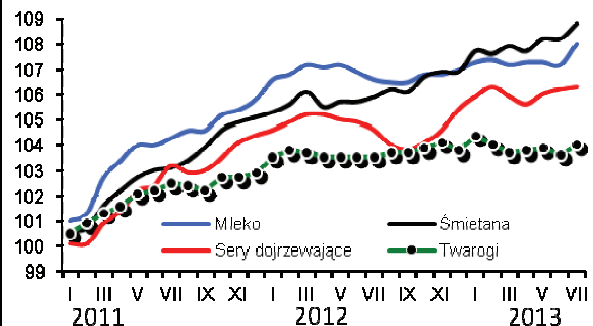
**Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2010 = 100) (w %)**



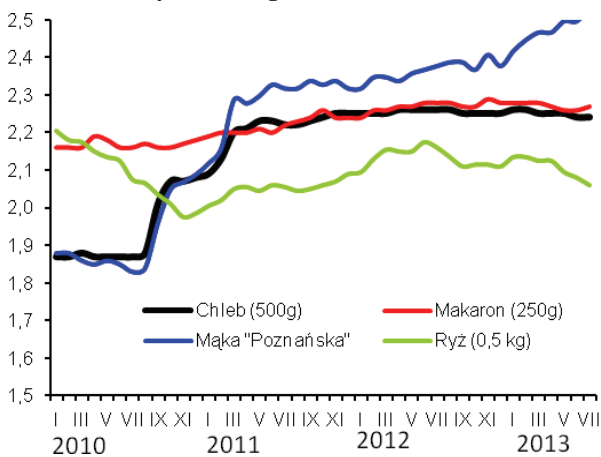
**Rys. 3. Dynamika cen detalicznych wybranych rodzajów mięsa (XII 2010 = 100) (w %)**



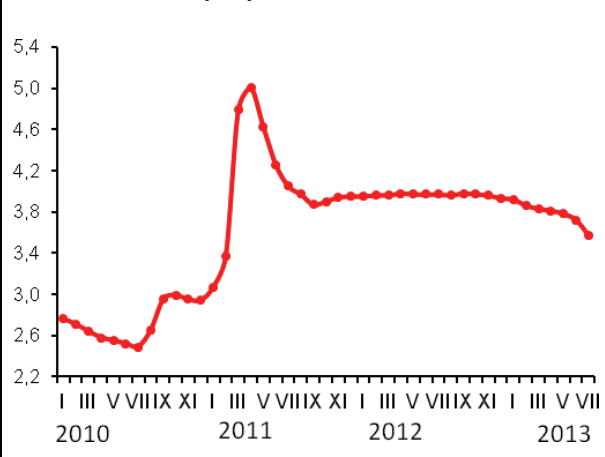
**Rys. 4. Dynamika cen detalicznych nabiału (XII 2010 = 100) (w %)**



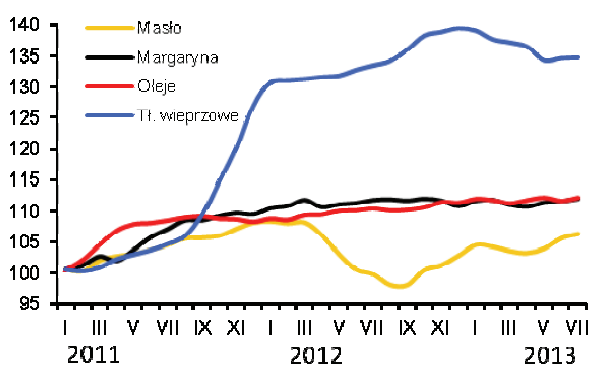
**Rys. 5. Ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (w zł/kg)**



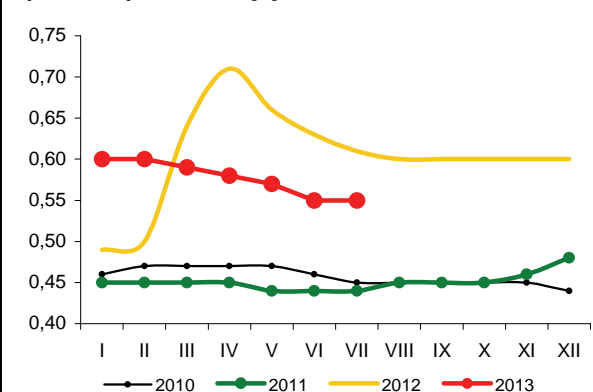
**Rys. 6. Ceny detaliczne cukru w zł/kg (cukier biały kryształ)**



**Rys. 7. Dynamika cen detalicznych tłuszczów (XII 2010 = 100) (w %)**



**Rys. 8. Ceny detaliczne jaj (w zł za 1 szt.)**



Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

W lipcu 2013 r. nieznacznie zmalał popyt na podstawowe środki produkcji dla rolnictwa. Sezonowy spadek popytu na nawozy mineralne spowodował wyraźne zmniejszenie ich średnich cen. Mimo to relacje cen nawozów do cen zbóż uległy dalszemu pogorszeniu. Podrożały przede wszystkim bezpośrednie nośniki energii, co miało związek ze zwiększonym popytem na paliwa ropopochodne w okresie wakacyjnym. W mniejszym stopniu wzrosły średnie ceny środków ochrony roślin i maszyn rolniczych.

W lipcu popyt na nawozy mineralne wciąż był niewielki, co spowodowało spadek ich średnich cen (o 0,8%). Najbardziej potaniał superfosfat (o 2,0%) potrójny oraz nawozy azotowe: saletrzak i saletra amonowa (o 1,2%). Ceny nawozów mineralnych w lipcu 2013 r. r. były średnio o 0,3% niższe niż przed rokiem, przy czym mocznik podrożał o 3,0%, a sól potasowa potaniała o 4,8%. Zwiększonego popytu na nawozy mineralne i wzrostów ich cen można oczekiwać dopiero pod koniec roku, kiedy rozpoczną się wypłaty dopłat bezpośrednich dla rolników.

Malejące ceny nawozów mineralnych w lipcu 2013 r., przy dużo głębszym spadku cen pszenicy spowodowały, że ich wzajemne relacje wyraźnie się pogorszyły. Na zakup 1 kg NPK należało przeznaczyć w lipcu 5,3 kg pszenicy, o 0,5 kg więcej niż w miesiącu poprzednim oraz o 0,6 kg więcej niż rok wcześniej. Relatywnie najtańszym nawozem mineralnym pozostała sól potasowa (równowartość 4,0 kg pszenicy), a najdroższym superfosfat prosty (6,6 kg pszenicy). Odmienne kształtowały się relacje cen nawozów do cen skupu trzody chlewnej. Na zakup 1 dt NPK w lipcu 2013 r. należało przeznaczyć 74 kg żywca wieprzowego, tj. o 3 kg mniej niż w miesiącu poprzednim oraz przed rokiem.

W lipcu 2013 r. wyraźnie wzrosły ceny nawozów wapniowych (o 4,6%), które są o 6,4% wyższe niż rok temu.

Po raz kolejny zmalały ceny nawozów mineralnych<sup>1</sup> na światowych rynkach w warunkach ustabilizowanej sytuacji popytowo-podażowej. Średnie obniżki cen nawozów w lipcu 2013 r. wyniosły 2,0%, w tym fosforan amonu<sup>2</sup> potaniał o 3,4%, superfosfat potrójny<sup>3</sup> o 2,9%, a ceny mocznika<sup>4</sup> i soli potasowej<sup>5</sup> pozostały bez zmian. W ciągu 12 miesięcy ceny nawozów mineralnych w handlu światowym spadły o 16%. Fosforan amonu potaniał w tym czasie o 18%, superfosfat potrójny i mocznik o 16%, a sól potasowa o 15%.

W lipcu 2013 r. utrzymał się zwiększony popyt na środki ochrony roślin. Średnie ceny wzrosły o kolejne 0,3%, w tym zaprawy nasienne podrożały o 1,1%, a Dursban o 0,9%, podczas gdy potaniał Gwarant (o 0,4%). Pestycydy są obecnie o 3,1% droższe niż przed rokiem, przy czym zaprawy nasienne podrożały o 14,6%, Decis o 6,8%, a Gwarant potaniał o 2,6%.



**Aldon Zalewski**



**Arkadiusz Zalewski**

W lipcu 2013 r. bezpośrednie nośniki energii zdrożały średnio o 0,6%, głównie z powodu sezonowego wzrostu popytu na paliwa ropopochodne. Najbardziej zdrożał olej opałowy (o 3,1%) oraz benzyna (o 2,6%) i olej napędowy (o 2,4%). W ciągu 12 miesięcy średnie ceny bezpośrednich nośników energii zmalały o 1,8%. W tym czasie podrożały m.in. oleje silnikowe (o 3,4%), obniżono natomiast ceny gazu propan-butan (o 16,2%) oraz koksu (o 7,6%)

Na światowych rynkach<sup>1</sup> w lipcu 2013 r. ceny ropy Brent wzrosły o 4,5%, jednocześnie potaniał gaz ziemny dla odbiorców europejskich (o 2,7%) oraz węgiel kamienny<sup>6</sup> (o 6,0%). W ciągu 12 miesięcy ropa Brent i gaz ziemny podrożały o 4%, a węgiel potaniał o 17%.

Ogólny klimat koniunktury w budownictwie oceniany był w lipcu 2013 r. nieco mniej pesymistycznie niż w czerwcu, na poziomie zbliżonym do odnotowanego w analogicznym miesiącu ubiegłego roku. Ceny pozostały na poziomie poprzedniego miesiąca. W ciągu 12 miesięcy średnie ceny materiałów budowlanych zmalały o 0,9%, przy czym drzwi płytowe podrożały o 3,3%, a wapno budowlane o 2,9%. Potaniały płaskowniki stalowe (o 4,6%).

Średnie ceny maszyn rolniczych w lipcu 2013 r. umiarkowanie wzrosły, w tym ciągniki podrożały o 1,2%. W ciągu 12 miesięcy maszyny rolnicze podrożały średnio o 3,5%, w tym opryskiwacze polowe o 15,5%, a kultywatory o 10,3%, a dołarki konwiowe potaniały o 6,7%.

1 Na podstawie danych Banku Światowego

2 Notowania fob US Gulf

3 Notowania fob Tunisi

4 Notowania fob Yuzhnyy

5 Notowania fob Vancouver

6 Notowania fob Richards Bay

**Tab. 1. Ceny na rynku nawozów mineralnych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych**

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje 1 kg NPK do:	
		VII 2012	XII 2012	VII 2013	VII 2013 VI 2013	VII 2013 XII 2012	VII 2013 VII 2012	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Saletrzak 28%N	dt	134,64	132,28	132,40	98,8	100,1	98,3	5,87	0,82
Saletra amonowa 34%N	„	147,76	147,00	150,08	98,8	102,1	101,6	5,48	0,76
Mocznik 46%N	„	176,68	176,88	182,04	99,3	102,9	103,0	4,91	0,68
Superfosfat prosty 20% P <sub>2</sub> O <sub>5</sub>	„	103,76	104,96	106,48	100,2	101,4	102,6	6,60	0,92
Superfosfat potrójny 40% P <sub>2</sub> O <sub>5</sub>	„	190,96	189,52	188,48	98,0	99,5	98,7	5,84	0,81
Fosforan amonu 18%N i 46% P <sub>2</sub> O <sub>5</sub>	„	243,96	243,76	239,60	99,6	98,3	98,2	4,64	0,65
Sól potasowa 60% K <sub>2</sub> O	„	204,44	199,96	194,56	99,4	97,3	95,2	4,02	0,56
Polifoska 8%N, 24% P <sub>2</sub> O <sub>5</sub> , 24% K <sub>2</sub> O	„	225,00	224,16	224,20	99,6	100,0	99,6	4,97	0,69
Wapno tlenkowe 60%CaO	„	81,80	76,63	87,02	104,6	113,6	106,4	1,80	0,25

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

**Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i relacje do cen podstawowych produktów rolnych**

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środka do:	
		VII 2012	XII 2012	VII 2013	VII 2013 VI 2013	VII 2013 XII 2012	VII 2013 VII 2012	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Mospilan 20 SP	80 g	41,65	42,20	43,47	100,3	103,0	104,4	53,92	7,49
Dursban 480 EC	1 l	51,72	51,66	52,26	100,9	101,2	101,0	64,82	9,01
Decis Mega 50 EW	250 ml	31,69	32,50	33,83	100,2	104,1	106,8	41,96	5,83
Zaprawa nasienna „T75 DS/WS”	0,8 kg	31,67	31,96	36,30	101,1	113,6	114,6	45,03	6,26
Gwarant 500 SC	1 l	58,84	58,83	57,29	99,6	97,4	97,4	71,06	9,88
Miedzian 50 WP	1,5 kg	61,32	62,12	63,16	100,0	101,7	103,0	78,34	10,89
Roundup	1 l	34,12	33,70	34,01	100,3	100,9	99,7	42,19	5,86
Granstar Ultra SX 50 SG	40 g	41,42	41,62	42,11	100,0	101,2	101,7	52,23	7,26
Fusilade Forte	1 l	123,95	124,35	125,75	100,4	101,1	101,5	155,98	21,68
Chwastox Extra 300 SL	1 l	17,70	17,66	17,84	100,5	101,0	100,8	22,13	3,08
Środek gryzoniobójczy	1 kg	31,67	31,62	32,75	100,2	103,6	103,4	40,62	5,65

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

**Tab. 3. Ceny środków energii i relacje do cen podstawowych produktów rolnych**

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje nośników do:	
		VII 2012	XII 2012	VII 2013	VII 2013 VI 2013	VII 2013 XII 2012	VII 2013 VII 2012	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Węgiel kamienny	t	790,64	802,08	777,03	100,2	96,9	98,3	963,82	133,97
Koks opałowy	t	1313,31	1276,52	1213,22	99,3	95,0	92,4	1504,86	209,18
Benzyna „Euro Super” 95	1 l	5,66	5,53	5,57	102,4	100,7	98,4	6,91	0,96
Olej napędowy	1 l	5,59	5,64	5,56	102,6	98,6	99,5	6,90	0,96
Olej opałowy, Ekoterm Plus	1 l	3,99	3,98	3,93	103,1	98,7	98,5	4,87	0,68
Gaz propan-butan „LPG”	1 l	2,77	2,74	2,32	98,7	84,7	83,8	2,88	0,40
Olej silnikowy „Castrol Magnatec 10W/40”	1 l	34,85	34,70	34,64	100,0	99,8	99,4	42,97	5,97
Olej silnikowy „Lotos Mineral Control 15W/40”	1 l	16,59	16,92	17,16	99,9	101,4	103,4	21,29	2,96
Smar stały wielofunkcyjny	0,9 kg	14,46	14,69	14,93	100,2	101,6	103,3	18,52	2,57
Płyn do chłodziw „Petrygo”	1 l	12,01	12,23	12,30	99,9	100,6	102,4	15,26	2,12
Energia elektryczna	10 kWh	6,71	6,71	6,79	100,0	101,2	101,2	8,42	1,17

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

**Tab. 4. Ceny na rynku materiałów budowlanych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych**

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje materiałów budowlanych do:	
		VII 2012	XII 2012	VII 2013	VII 2013 VI 2013	VII 2013 XII 2012	VII 2013 VII 2012	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Cement	50 kg	22,94	22,84	22,60	100,1	98,9	98,5	28,03	3,90
Wapno	1 t	541,56	546,61	557,14	100,3	101,9	102,9	691,07	96,06
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m <sup>3</sup>	152,16	153,99	154,60	100,0	100,4	101,6	191,76	26,66
Stal płaska (płaskownik)	1 t	3714,88	3665,56	3542,89	99,5	96,7	95,4	4394,55	610,84
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	13,50	13,74	13,68	99,7	99,6	101,3	16,97	2,36
Dwuteownik gruby	1 t	3831,27	3792,63	3657,31	99,0	96,4	95,5	4536,48	630,57
Blacha dachowa	1 m <sup>2</sup>	31,17	30,75	30,35	99,8	98,7	97,4	37,65	5,23
Tynk „Atlas”	25 kg	51,83	51,72	51,99	100,3	100,5	100,3	64,49	8,96
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	1,22	1,19	1,17	99,2	98,3	95,9	1,45	0,20
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklone	1 szt.	706,71	701,53	697,42	100,1	99,4	98,7	865,07	120,24
Tarcica iglasta, obrzynana	1 m <sup>3</sup>	730,86	728,32	723,39	99,7	99,3	99,0	897,28	124,72
Płyta OSB3 18mm 1,25x1,5m	1 szt.	86,66	84,68	83,48	100,4	98,6	96,3	103,55	14,39
Okno drewniane szklone	1 szt.	1689,54	1707,74	1718,71	99,9	100,6	101,7	2131,87	296,33
Drzwi płytowe 2000x800 mm zew.	1 szt.	1548,26	1557,80	1599,11	100,2	102,7	103,3	1983,52	275,71

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

**Tab. 5. Ceny jednostkowe maszyn i narzędzi rolniczych oraz relacje do cen podstawowych produktów rolnych**

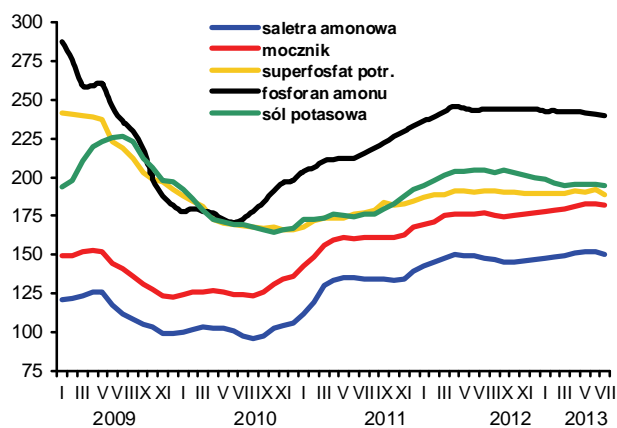
Rodzaj środka	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środków mech. do:	
	VII 2012	XII 2012	VII 2013	VII 2013 VI 2013	VII 2013 XII 2012	VII 2013 VII 2012	pszenicy dt	żyw. wiep. dt
Kombajn zbożowy TC 5050	367225,4	373320,8	387294,3	100,0	103,7	105,5	4803,95	667,75
Kombajn do ziemniaków	75863,6	76058,6	77781,2	100,0	102,3	102,5	964,79	134,11
Samochód dostawczy „Iveco”	100320,2	100008,3	101055,6	99,4	101,0	100,7	1253,48	174,23
Rozrzutnik obornika 2-osiowy	44434,4	43876,2	46202,8	100,2	105,3	104,0	573,09	79,66
Siewnik zbożowy 27 redlic	20663,7	20962,2	21709,2	100,1	103,6	105,1	269,28	37,43
Ciągnik „Ursus” POL-MOT 11024	148339,2	151214,3	152933,7	101,2	101,1	103,1	1896,97	263,68
Ciągnik 90 kW	184735,6	182918,5	189181,5	101,0	103,4	102,4	2346,58	326,17
Przyczepa do ciągnika samowładowcza	36300,9	36586,7	37280,8	99,8	101,9	102,7	462,43	64,28
Kopaczka elewatorowa	14550,8	14597,2	14720,0	100,1	100,8	101,2	182,58	25,38
Agregat uprawowy do siewnika	16600,0	16418,6	16459,7	100,1	100,3	99,2	204,16	28,38
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	6888,3	6842,8	6957,1	100,9	101,7	101,0	86,30	12,00
Glebożyzarka „Freza 1,6”	5857,4	5960,6	6065,2	99,9	101,8	103,5	75,23	10,46
Prasa zbierająca wysokiego zgniotu	44416,1	46031,4	47836,0	100,6	103,9	107,7	593,35	82,48
Opryskiwacz 400 l	3816,7	3807,3	4406,6	100,2	115,7	115,5	54,66	7,60
Agregat uprawowy (kultywator i wał strun.)	7861,3	7555,2	7846,8	100,1	103,9	99,8	97,33	13,53
Rozsiewacz nawozów	1897,0	1901,5	1876,8	100,1	98,7	98,9	23,28	3,24
Sadzarka 2 rzędowa „Kora-2”	12641,9	13696,3	13851,4	100,1	101,1	109,6	171,81	23,88
Plug 4 skibowy	11527,4	11308,0	11655,6	100,5	103,1	101,1	144,57	20,10
Kultywator 2,1-2,8 m	3338,6	3359,7	3682,6	100,2	109,6	110,3	45,68	6,35
Dojarka 2 konwie <sup>a</sup>	8465,4	8392,9	7978,9	99,9	95,1	94,3	98,97	61,47
Dojarka z rurociągiem <sup>a</sup>	39904,1	39925,8	42294,2	100,8	105,9	106,0	524,61	325,84
Schladzarka do mleka 500 l <sup>a</sup>	16757,3	16863,0	17169,3	100,8	101,8	102,5	212,97	132,28

<sup>a</sup> zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl.

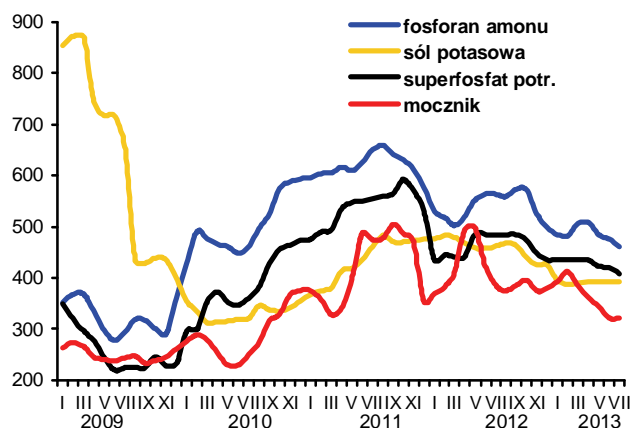
Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.



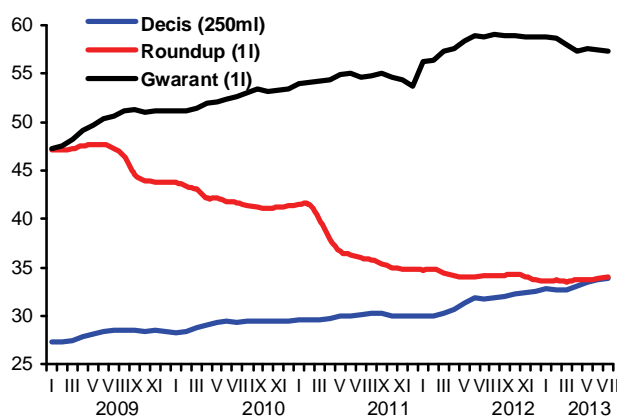
Rys. 1. Ceny wybranych nawozów mineralnych (zł/dt)



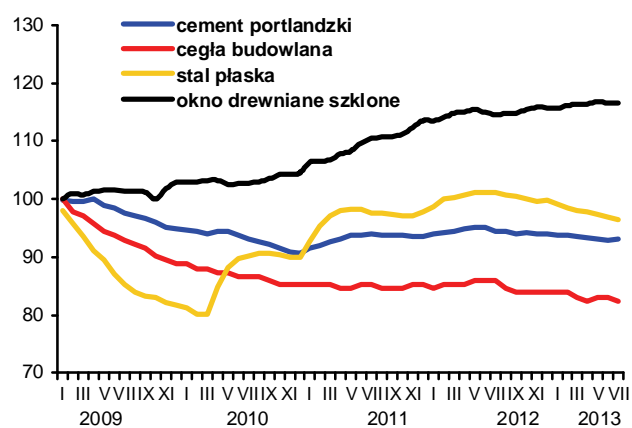
Rys. 2. Ceny nawozów mineralnych na światowych rynkach (USD/t) według danych Banku Światowego



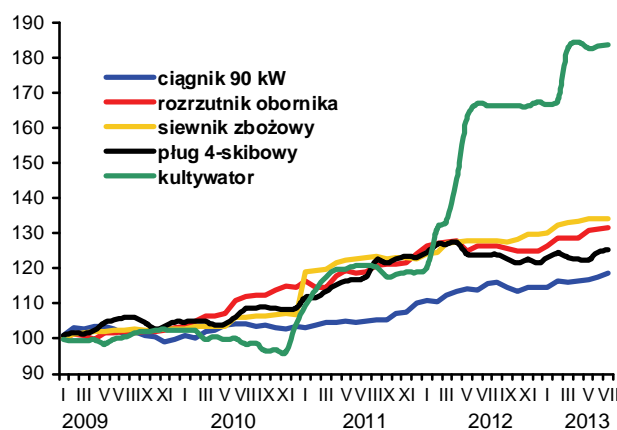
Rys. 3. Ceny wybranych środków ochrony roślin (zł)



Rys. 4. Dynamika cen wybranych materiałów budowlanych (XII 2008=100)



Rys. 5. Dynamika cen wybranych maszyn rolniczych (XII 2008=100)



Rys. 6. Ceny oleju napędowego i benzyny E95 w Polsce oraz światowe ceny ropy naftowej

